

Tygodnik ciechanowski

nr 7

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁÓŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU

NR 7 (2354)

18 LUTEGO 2025 R.

NAKŁAD 9 900 EGZ.

NR INDEKSU 379646

cena 5 zł
W TYM 5% VAT

Wewnątrz numeru

Problem, który narasta

Ptasia grypa się rozprzestrzenia

Czytaj na str. 11

Szpital w Płońsku

Widmo likwidacji zażegnane

Czytaj na str. 10

Zabójstwo w Nacpolsku

Ostatni świadek odmówił powrotu do Polski

Czytaj na str. 2

Marszałek Adam Struzik w Ciechanowie

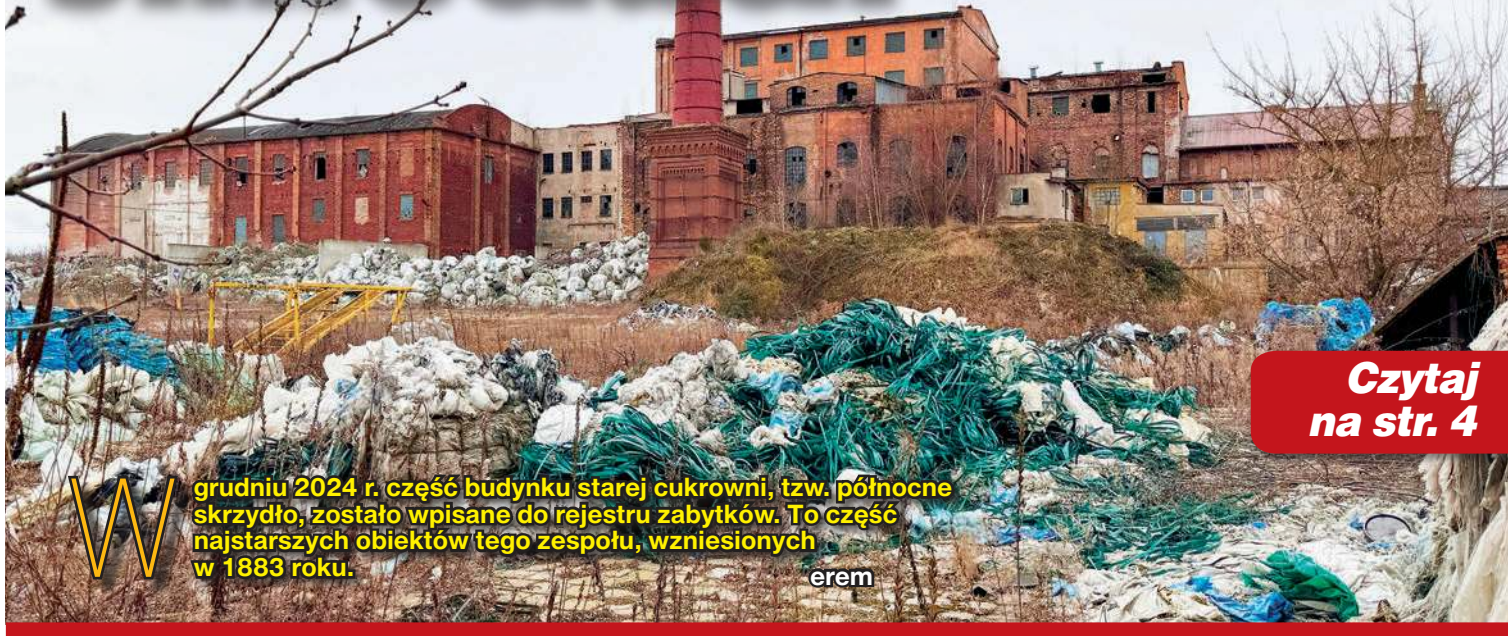
Kolejne inwestycje z dofinansowaniem

Czytaj na str. 8

Uwierzyła oszustowi, straciła pieniądze

Czytaj na str. 2

Zabytek tonie w śmieciach

W grudniu 2024 r. część budynku starej cukrowni, tzw. północne skrzydło, zostało wpisane do rejestru zabytków. To część najstarszych obiektów tego zespołu, wzniesionych w 1883 roku.

erem

Od kilku dobrych lat trwają nieudolne próby pozbycia się zalegających odpadów foliowych z terenu byłej cukrowni w Ciechanowie. Kolejne apele ciechanowskich urzędników, obietnice posłów, europosłów i senatorów nie przyniosły dotychczas żadnego skutku. Na placu wokół budynku zalega kilka tysięcy ton odpadów. W sąsiedztwie byłej cukrowni przy ulicy Fabrycznej mieszkają ludzie – twierdzą, że w okolicy przez odpady są szczury, pełni się różnego rodzaju robactwo.

Czytaj na str. 4

Z nadzieją na nowy rok inwestycyjny

- Myślę, że 2024 to był to dobry rok, głównie pod względem inwestycji – mówi wójt gminy Krasne **Michał Szczepański**. Realizowaliśmy zadania związane z pomocą dla sołectw, z miejscami aktywizacji społecznej, z drogami. Poprawialiśmy bezpieczeństwo w gminie. Modernizowaliśmy budynki. Poprawialiśmy bazę sportową, oświatową.

- W tym roku budżet jest nieco mniejszy. Natomiast zadłużenie gminy, patrząc na 31 grudnia roku 2024 i 2023 spadło ponad 400 tys. zł. Gmina od 2019 roku nie posiłkowała się żadnym kredytem, systematycznie spłacamy zobowiązania wcześniej zaciągnięte.

ES-K

Czytaj na str. 5

Możemy z nimi żyć w zgodzie?

Wilki pod Mławą

W podmławskich lasach żyją wilki szare i jest to już fakt bezsporny. Wielokrotnie mówili mi o tym mieszkańcy wsi. Ich obserwacje potwierdzają leśnicy i myśliwi. Prawdopodobnie populacja tego gatunku - prawnie chronionego od 1998 roku - w najbliższych latach będzie rosła.

Czy wilk (canis lupus), jak głosi tradycja, jest wrogiem człowieka? Czy zagraża zwierzętom hodowlanym?

K.J.

Czytaj na str. 9

Duże plany Krzynowłogi Małej

- Zaczęliśmy od tego, że miniony rok był bardzo udany pod względem inwestycji - mówi wójt Krzynowłogi Małej, **Jerzy Humięcki**. - Mam tutaj na myśli remont dróg, wraz z wylewaniem asfaltu czy oddanie do użytku nowoczesnej przepompowni wody w Świnarach. To najważniejsze inwestycje, które znacznie przyczyniają się do ułatwienia życia naszym mieszkańcom. Przypomnę tylko, że na naszym terenie mamy ponad 100 kilometrów dróg gminnych, jest czym się zajmować.

- Jestem bardzo zadowolony z tegorocznego budżetu. Na same inwestycje gmina planuje przeznaczyć w tym roku ponad 5,2 mln złotych, co stanowi blisko 20 proc. wszystkich wydatków. Dochód gminy przewidziany jest na kwotę 24,8 mln zł.

Czytaj na str. 7

Urzędnik idzie z petycją do urzędnika

Radni miasta Przasnysu wraz z burmistrzem **Łukaszem Chrostowskim** i wiceburmistrzem **Łukaszem Machalowskim** udali się do Starostwa Powiatowego w Przasnyszu z petycją do Rady Powiatu Przasnyskiego o zabezpieczenie środków finansowych w 2025 r. na przebudowę skrzyżowania przy galerii handlowej przy ul. Targowej w Przasnyszu. Petycja zawierała ponad 350 podpisów mieszkańców.

ESKA

Czytaj na str. 12

Zabójstwo w Nacpolsku

Ostatni świadek odmówił powrotu do Polski

Trwający w plockim Sądzie Okręgowym proces w sprawie zabójstwa, do którego doszło w czerwcu 2022 roku w Nacpolsku (gm. Naruszewo), zmierza do finiszu.

Do przesłuchania przed sądem pozostał tylko jeden świadek – Ukrainka, która przeżyła atak nożownika. Wyjechała z Polski i odmówiła powrotu, twierdząc, że nie chce mieć już nic wspólnego z toczącą się sprawą.

Przypomnijmy, że do tej koszmarniej tragedii doszło w czerwcu 2022 roku w Nacpolsku (gm. Naruszewo). Na teren jednej z posesji przyjechało dwóch mężczyzn, jeden został w aucie, drugi wszedł do mieszkania i zaatakował nożem dwie Ukrainki, zadając im po kilkanaście ciosów. Jedna z pokrzywdzonych kobiet, 21-latką, zabrana została pogotowiem lotniczym do szpitala z ranami brzucha i głowy, druga 29-letnia – pomimo akcji reanimacyjnej zmarła. Sprawca zadał jej wiele ciosów nożem, w tym ten w klatkę piersiową, który, jak potwierdziła sekcja zwłok, był przyczyną zgonu.

Kobiety, mające status uchodźczyń, wynajmowały w Nacpolsku mieszkanie i nie utrzymywały bliższych kontaktów z sąsiadami. Tuż po zdarzeniu obydwaj mężczyźni uciekli z miejsca zbrodni. Gdy tego samego dnia zostali zatrzymani, byli nietrzeźwi.

Zarzut zabójstwa i usiłowania zabójstwa przedstawiono 27-letniemu wówczas Ukraincowi, który przedostał się na teren Polski kilka dni wcześniej podstępem – przekroczył granicę z matką inwalidką, która potem na Ukrainę wróciła. Podejrzany został tymczasowo aresztowany. Drugi z mężczyzn, 44-latek, przebywający w Polsce już od jakiegoś czasu, usłyszał zarzut pomocnictwa i w tym przypadku aresztu nie zastosowano.

Podejrzany przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, opisał szczegółowo okoliczności, nie był jednak w stanie wskazać, dlaczego popełnił zbrodnię, choć według informacji prokuratury wyjaśniał, iż mogło to być efektem urazu, wynikającego z faktu, że brał udział w wojnie 2014 roku w Donbasie. Dodajmy, że zdaniem

biegłych, podejrzany był poczytalny w chwili zdarzenia.

Mężczyzna chciał znaleźć swoją byłą żonę, której partnerem był brat zamordowanej w Nacpolsku 29-latką, usiłował wymusić na kobietach, by podały mu miejsce, gdzie ona przebywa.

W połowie ubiegłego roku Prokuratura Rejonowa zakończyła śledztwo w tej sprawie i skierowała akt oskarżenia do plockiego sądu. Proces jest już na finiszu.

- Odbłyło się 7 terminów rozprawy głównej – ostatni 29 stycznia 2025 r. W toku postępowania sądowego przeprowadzono większość dowodów dokumentarnych i osobowych. Do bezpośredniego przesłuchania pozostał jeszcze faktycznie jeden świadek – pokrzywdzona obywatelka innego kraju, która opuściła teren Polski i wróciła do swego kraju ojczystego, miejsce jej pobytu nie jest znane i przestała odbierać telefony od sądu. W ostatniej rozmowie telefonicznej odmówiła powrotu do Polski stwierdzając, że nie chce już mieć nic wspólnego z toczącą się sprawą. Sąd podjął czynności zmierzające do ustalenia miejsca pobytu świadka i jej ewentualnego przesłuchania w drodze wideokonferencji lub pomocy prawnej – poinformowała TC sędzia Iwona Wiśniewska-Bartoszewska, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Płocku.

Kolejne terminy rozprawy głównej zostały zaplanowane na drugą połowę marca.

KO

Ogień pojawił się nocą

Rodzina z Sadowa w gm. Dzierżążnia straciła dach nad głową. Ich dom zapalił się w sobotę, 15 lutego po godzinie 4 nad ranem.

Jak informuje Janusz Majewski z płońskiej komendy PSP, w trwającej ponad 4 godziny akcji gaśniczej uczestniczyło 7 zastępów straży pożarnej.

Wskutek pożaru zniszczeniu uległ dach, elewacja, pomieszczenia na parterze i poddaszu. Straty oszacowano na 300 tys. zł. Przyczynę pożaru wyjaśnia policja. Według informacji płońskiej PSP właściciel domu doznał poparzeń dłoni, usiłując gasić ogień.

Rodzina straciła dach nad głową. Wójt gminy Dzierżążnia, Adam Sobiecki mówi, że urząd zaproponował pogorzelcom lokal w ośrodku zdrowia

w Dzierżążni, którym gmina dysponuje, ale zdecydowali oni, że zamieszkają we własnym budynku gospodarczym. Sprawą zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który obecnie ustala najpilniejsze potrzeby poszkodowanej w pożarze rodziny.

KO

Straty oszacowano na 60 tys. zł

Niedzielny pożar we Władysławowie (gm. Nowe Miasto) gasiło 9 zastępów straży pożarnej. W niedzielę, 16 lutego, tuż po godzinie 12, zapalił się tam budynek gospodarczy.

Jak poinformował Janusz Majewski z płońskiej PSP, przyczyną pożaru była nieszczelność przewodu kominowego. Na miejscu przez dwie godziny działało 9 zastępów straży. Nikomu nic się nie stało.

Straty oszacowano na 60 tys. zł. Zniszczeniu uległo m.in. wyposażenie siłowni, znajdującej się w budynku.

KO

Jedna osoba poszkodowana

Pożar w Szumlinie

W poniedziałek, 17 lutego około godziny 9 zapalił się dom i budynek gospodarczy w Szumlinie w gm. Joniec. Jedna osoba została poszkodowana.

Jak poinformował Janusz Majewski z płońskiej komendy PSP, zapalił się

budynek mieszkalny oraz gospodarczy, a do akcji ratowniczej skierowano 9 zastępów straży. Akcję ratowniczą utrudniał fakt, że wskutek mrozu zamrzły hydranty.

Obecnie jest zbyt wcześnie, by mówić o przyczynach pożaru. Według informacji straży, jedna osoba doznała poparzeń i na miejscu lądowało śmigłowiec LPR.

KO

Cztery osoby ranne – lądował śmigłowiec ratunkowy

Na krajowej dziesiątce w Ilinku (gm. Płońsk) zderzyły się dwa auta. Na miejscu lądowało Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. Do szpitala zabrano 4 osoby.

Do zdarzenia doszło przed godziną 11, w poniedziałek, 17 lutego.

Jak podaje płońska policja, w wyniku zderzenia dwóch osobówek: hyundaia i seata poszkodowane zostały 4 osoby. Na miejscu lądował śmigłowiec LPR. Według informacji policji do szpitala zabrano 3 osoby podróżujące seatem, w tym 21-letniego kierowcę oraz 74-letniego kierowcę hyundaia, który jechał sam.

KO

Ranne dwie osoby, w tym dziecko

W poniedziałek, 17 lutego, około godziny 13, na drodze krajowej nr 10 w Dzierżążni doszło do zderzenia dwóch pojazdów. Dwie osoby, w tym 9-letnie dziecko, doznały obrażeń. Na miejscu lądowało lotnicze pogotowie ratunkowe.

Na skrzyżowaniu zderzyły się dwa auta: volkswagen i dacia. Dwie osoby, w tym 9-letnie dziecko, zostały przewożone do szpitala. Na miejscu lądowało lotnicze pogotowie ratunkowe. Policja ustala przyczyny i okoliczności tego zdarzenia.

KO

Dachował i zniknął

Podejrzana ucieczka kierowcy opła

Do poważnej sytuacji doszło na drodze wojewódzkiej nr 541 w powiecie żuromińskim. Kierowca opła corys wielokrotnie dachował, a następnie uciekł z miejsca zdarzenia. Po kilku godzinach sam zgłosił się do szpitala.

We wtorek (11 lutego) około godz. 8.00, na wysokości skrzyżowania z miejscowością Sadłowo, doszło do niebezpiecznego zdarzenia. Kierujący corcą mężczyzna, jadący od strony Żuromina w kierunku Bieżunia, z nieznanymi jeszcze przyczyn, stracił panowanie nad samochodem w wyniku czego kilkakrotnie dachował na DW541 i wylądował w rowie. W trakcie dachowania z corys wypadł silnik, który uderzył w nadjeżdżający z naprzeciwka również pojazd opel mokka.

Kierowca dachującego auta uciekł z miejsca zdarzenia w kierunku wspomnianej wsi Sadłowo. Policja prowadziła poszukiwania mężczyzny. Sądząc po uszkodzeniach auta mógł on doznać obrażeń, a na dodatek na zewnątrz panowała ujemna temperatura. Gdyby gdzieś zasłabł, jego życie byłoby zagrożone.

A chciał kupić garaż

71-latek stracił pieniądze

Kolejny mieszkaniec powiatu płońskiego padł ofiarą oszustwa internetowego.

71-latek, próbując kupić garaż za pośrednictwem popularnej platformy handlowej, kliknął fałszywy link przesłany przez sprzedającego, podał swoje dane i zapłacił przy użyciu kodów do płatności mobilnych. Jego pieniądze posłużyły oszustom do zakupu kryptowalut.

71-letni mieszkaniec powiatu płońskiego, przeglądając ogłoszenia w Internecie, trafił na ofertę sprzedaży blaszanego garażu.

- Skuszony atrakcyjną ceną, skontaktował się ze sprzedającym za pośrednictwem popularnego komunikatora. Sprzedawca potwierdził aktualność oferty i ustalił szczegóły dostawy. Następnie przesłał link do rzekomej strony portalu aukcyjnego, tłumacząc, że transakcja może odbyć się wyłącznie poprzez tę platformę. Mężczyzna, chcąc sfinalizować zakup, kliknął link i wypełnił formularz, podając swoje dane osobowe oraz numer telefonu. Opłacił też zamówienie przy użyciu kodu do płatności mobilnych. Sprzedający twierdził, że nie widzi wpłaty i polecił ponowne wejście na stronę oraz dokonanie płatności. Gdy 71-latek odmówił, kontakt ze sprzedawcą się urwał – informuje rzecznik prasowy KPP w Płońsku, kom. Kinga Drężek – Zmysłowska.

Po sprawdzeniu swojego konta bankowego mężczyzna zauważył, że przy użyciu kodu BLIK wykonany został przelew w kwocie 1850 zł, a odbiorcą przelewu była internetowa giełda kryptowalut. Pokrzywdzony nie otrzymał zamówionego garażu ani zwrotu pieniędzy.

KO

Kierowca jednak przepadł „jak kamień w wodę”. Policjanci przeszukali okolicę, odwiedzili bliskich 32-latką, ale nigdzie go nie było. Mężczyzna po kilku godzinach od dachowania na drodze wojewódzkiej pojawił się sam - w szpitalu, po pomoc medyczną w związku z silnymi bólami głowy. Z relacji policji wynika, że nie zdradził lekarzom dach-

FOT. KPP ŻUROMIŃ

go boli go głowa, co wzbudziło podejrzenia, dlatego szpital skontaktował się w tej sprawie z KPP w Żurominie. Po godz. 16:30 kierowca opła opuścił szpital (po obserwacji) i trafił prosto do komendy. Policjanci wykonali badanie alkomatem. Urządzenie wykazało, że 32-latek jest po niewielkim spożyciu alkoholu.

Mężczyzna nie wyjaśnił czemu zbiegł z miejsca zdarzenia i co się z nim działo przez ten czas, zanim zgłosił się do szpitala.

Od tego momentu trwają czynności policji, mające na celu wyjaśnienie przebiegu i okoliczności tej kolizji. Niewątpliwie wiele wątpliwości wzbudza ucieczka mężczyzny z miejsca zdarzenia. Dlaczego do niej doszło? Zadaniem policji jest m.in. wyjaśnić także tę kwestię.

kuj

Uwierzyła oszustomi, straciła pieniądze

Tym razem ofiarą przestępców, działających metodą „na pracownika banku” padła 51-letnia mieszkanka powiatu płońskiego. Kobieta straciła prawie 10 tysięcy złotych.

- Do 51-letniej mieszkanki powiatu płońskiego zadzwonił mężczyzna, który miał wschodni akcent i podawał się za specjalistę ds. bezpieczeństwa bankowego – informuje rzecznik prasowy KPP w Płońsku, kom. Kinga Drężek – Zmysłowska. - Twierdził, że na koncie kobiety została zaciągnięta pożyczka w wysokości 15 tysięcy złotych i zaoferował pomoc w jej anulowaniu. Aby „odzyskać” rzekomo skradzione pieniądze, oszust poprosił kobietę o podanie numeru PESEL, zalogowanie się do aplikacji bankowej i zwiększenie debetu odnawialnego do wskazanej przez niego kwoty kilkunastu tysięcy złotych. Następnym krokiem było podanie trzech kodów do płatności mobilnych i zatwierdzenie operacji. Po wykonaniu tych działań konto kobiety zostało zablokowane, a ona sama utraciła dostęp do aplikacji bankowej.

Kiedy 51-latką zaczęła podejrzewać, że padła ofiarą przestępstwa, skontaktowała się z infolinią swojego banku. Tam dowiedziała się, że żaden pracownik nie dzwonił do niej w sprawie podejrzanej pożyczki.

KO

Budowa zalewu w Baboszewie już niebawem

W drugim kwartale tego roku rozpocznie się budowa zbiornika retencyjnego w Baboszewie o powierzchni ponad 23 tysięcy metrów kwadratowych. W pierwszym etapie powstanie niecka oraz niezbędna infrastruktura, ale docelowo projekt obejmuje również m.in. budowę basenu i tężni solankowej.

- To jest inicjatywa sprzed ponad 20 lat, do której postanowiliśmy powrócić. Zbiornik powstanie na terenach zalewowych, usytuowanych w stronę Raciąży, gdzie występuje obniżenie terenu, łąki, przez który przepływa ciek wodny. Dużo czasu zabrało nam przygotowanie tej

Już niebawem na plac budowy baboszewskiego zalewu wejdzie wykonawca

inwestycji – mówi TC wójt gminy Baboszewo, Bogdan Pietruszewski.

Inwestycja będzie wykonywana etapowo. Gmina Baboszewo w końcu ubiegłego roku rozstrzygnęła przetarg na etap pierwszy, który obejmuje budowę zbiornika retencyjnego na 3 ha wraz z infrastrukturą – jak pomost i kładki, zadaszona sceny, parkingu i ścieżek pieszo – rowerowych. Przetarg wygrała firma z Nasielska z ofertą w wysokości około 14 mln zł i ma wykonać zadanie w ciągu 2 lat.

- Wykonawca wejdzie na teren budowy w drugim kwartale tego roku. Jesteśmy po badaniach geologicznych i hydrologicznych, według którym okazuje się, że w roku, gdzie występują przeciętne opady, niecka powinna się napęlić w ciągu 4 miesięcy, jeśli będzie rok suchy, to nawet do roku, a jak będą

ulewy, jak w 2013 roku, to w ciągu jednej nocy. Ziemia z wykopu posłuży nam do podniesienia terenów na sąsiednich działkach prywatnych, które muszą być wyniesione, żeby je można zabudować oraz rekultywacji nieczynnych wyrobisk żwirowych – mówi wójt Pietruszewski.

W kolejnych etapach planowane są m.in.: budowa basenu zewnętrznego, boisk - w tym do siatkówki plażowej, siłowni plenerowej, placu zabaw, tężni solankowej. Przypomnijmy, że gmina pozyskała na powyższy cel dofinansowanie w kwocie 8 mln z rządowego funduszu Polski Ład.

- Kolejny etap będzie dla nas mniej kosztowny, ponieważ możemy podzielić go na części, na przykład szacujemy, że basen, głównie z myślą o dzieciach i młodzieży, to koszt 300-400 tys. zł – dodaje wójt.

KO

Fogg w Krzywej Hali

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ciechanowie odbył się koncert poświęcony pamięci niezapomnianego artysty – Mieczysława Foggę.

znany piosenkami. W 1928 r. Fogg rozpoczął występy w Chórze Dana na scenie warszawskiego teatryku Qui Pro Quo. Potem był okres koncertów zagranicznych. Towarzyszył koncertom i nagraniom sławnych polskich artystów kabaretowych, m.in.: Hance Ordonównie, Stefci Górskiej, Zuli Pogorzelskiej i Adolfowi Dymy. Po odejściu z Chóru Dana (1938) zadebiutował jako solista, zwyciężając w ogólnopolskim plebiscycie słuchaczy Polskiego Radia. Występował z własnymi recitalami oraz w programach kabaretowych z Mirą Zimińską i Tadeuszem Sygietyńskim. Podczas II wojny światowej występował

w kawiarniach dostępnych polskiej publiczności, m.in. w Café Bodo, U Aktorek, Lucynie, Swanie, Melodii. W 1944 r. bezpośrednio przed wybuchem powstania warszawskiego, pracował jako kelner w kawiarni na rogu ulic Marszałkowskiej i Wspólnej.

Wziął udział w powstaniu warszawskim jako żołnierz Armii Krajowej, ps. „Ptaszek”. Podtrzymywał na duchu powstańców i mieszkańców Warszawy śpiewając w szpitalach, na barykadach i w schronach. Za udział w powstaniu otrzymał Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami. Jego powstańcza opaska znajduje się w Muzeum Powstania Warszawskiego.

Uczestnicy mieli okazję poznać nieznane dotąd anegdoty z życia artysty oraz zobaczyć unikatowe zdjęcia i pamiątki rodzinne. Spotkanie zakończyło się owacjami, wspólnymi zdjęciami i rozmowami z potomkiem artysty. Był to wieczór pełen emocji, wspomnień oraz wzruszeń, a także doskonałej muzyki, która przeniosła bardzo licznie zgromadzoną publiczność w magiczny świat piosenki retro.

KB

Michał Fogg powiódł poprzez życie swojego pradiadka

O swoim pradiadku opowiadał jego prawnuk Michał Fogg, prezes Fundacji Retro im. Mieczysława Foggę oraz patron i współorganizator Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Retro im. Mieczysława Foggę. Prowadzi wydawnictwo muzyczne Fogg Record zajmujące się propagowaniem i promocją kultury okresu międzywojennego. Z pieśniami artysty wystąpił Wojciech Dąbrowski, piosenkarz, poeta i kompozytor, dyrektor artystyczny wspomnianego wcześniej festiwalu. Zaśpiewał najpopularniejsze utwory z repertuaru pieśniarza: m.in. „Tango milonga”, „Ta ostatnia niedziela”, „Jesienne róże”, „Pierwszy siwy włos”, „Mały biały domek”, „Już nigdy”, „Bo to się zwykle tak zaczyna”. Akompaniował Dawid Ludkiewicz.

Opowieść prawnuczka o wybitnym artyście, prowadzona z pewną treścią, przyciągała niezwykłą uwagę publiczności. Była też serdeczna, ubarwiona anegdotami i fotografiami. To był jeden najlepszych wieczorów, jakie odbywały się w Krzywej Hali.

Michał Fogg powiódł poprzez życie swojego pradiadka, począwszy od jego udziału w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920. Mieczysław Fogg (Fogiel) urodził się w 1901 roku. Pochodził z kolejańskiej rodziny. W 1921 r. rozpoczął pracę w Warszawskiej Dyrekcji PKP jako kasjer, gdzie pracował do 1935 r. Cały czas jednak śpiewał. W 1922 r. podczas próby koledw w chórze w kościele św. Anny przy Krakowskim Przedmieściu usłyszał go Ludwik Sempoliński i skierował na naukę śpiewu na Wydziale Wokalistyki Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina. Cztery lata później pojawił się jego pseudonim artystyczny Fogg i grał na ślubach i pogrzebach.

Michał Fogg prezentował pradiadka w kolejnych odsłonach, przerywanych

Z pieśniami Mieczysława Foggę wystąpił Wojciech Dąbrowski

Panu Tomaszowi Pobożemu – Ordynatorowi Oddziału Urazowo – Ortopedycznego, całemu Zespołowi tegoż Oddziału oraz Państwu anestezjologom asystującym przy zabiegu składam gorące podziękowania za fachową operację wszczepienia endoprotezy kolana, jak również troskliwą opiekę w czasie pobytu w szpitalu w Ciechanowie.

**wdzięczny pacjent
Janusz Andrzej Krysiński**

PC-00109/24

Obyte

Oczyszczalnia w rozbudowie

Trwają prace nad rozbudową i modernizacją oczyszczalni ścieków w miejscowości Obyte.

Inwestycja realizowana jest dzięki środkom z Rządowego Funduszu Polski Ład. Całkowita jej wartość to ponad 7,4 mln zł, z czego kwota promesy z Polskiego Ładu to 6 mln 175 tys. zł (83,04% wartości inwestycji). Reszta to wkład własny gminy Obyte.

- Od IV kwartału 2024 roku realizowane są prace budowlano-montażowe, w tym roboty ziemne oraz przygotowanie pomieszczenia technicznego i zbior-

nika/reaktora. W grudniu wykonano pierwszą warstwę płyty dennej zbiornika, tzw. chudziaka, a także rozpoczęto zbrojenie kolejnej warstwy płyty fundamentowej. Prace kontynuowane są zgodnie z harmonogramem, a zimowe warunki zostały odpowiednio zabezpieczone, co umożliwiło dalszy postęp. Inwestycja ta to ważny krok w rozwoju infrastruktury naszej gminy, który poprawi jakość życia mieszkańców i zadba o środowisko. Będziemy na bieżąco informować o kolejnych etapach realizacji projektu – informuje gmina.

RK

FOT. UG OBYTE

Zabytek **tonie** w śmieciach

Od kilku dobrych lat trwają nieudolne próby pozbycia się zalegających odpadów foliowych z terenu byłej cukrowni w Ciechanowie. Kolejne apele ciechanowskich urzędników, obietnice posłów, europosłów i senatorów nie przyniosły dotychczas żadnego skutku. Na placu wokół budynku zalega kilka tysięcy ton odpadów. W sąsiedztwie byłej cukrowni przy ulicy Fabrycznej mieszkają ludzie – twierdzą, że w okolicy przez odpady są szczyry, pełni się różnego rodzaju robactwo.

Spółka wspiera sport

Przez kilka lat na terenach po ciechanowskiej cukrowni działał zakład przetwarzający odpady foliowe. Otrzymywał dotacje. Spółka Ventus reklamowała się jako innowacyjny zakład recyklingu tworzyw sztucznych. W trakcie działalności w Ciechanowie na teren zakładu, głównie Irlandii, ale też innych krajów UE, trafiało setki ton zużytej folii. Firma miała zajmować się jej rycyklingiem, a dokładniej rzecz ujmując: „Projekt pn. „Wdrożenie nowoczesnej technologii otrzymywania regranulatu polietylenu z odpadów” zakładał wdrożenie wyników badań przeprowadzonych przez Spółkę, a dotyczących wprowadzenia innowacyjnej technologii recyklingu odpadów porolniczych i komunalnych. WW wyniku realizacji projektu miał powstać innowacyjny produkt: regranulat polietylenu o znacznie mniejszej zawartości zanieczyszczeń od dotychczas wytwarzanych”.

Firma wchodząc do naszego miasta sprawiała przyjazne wrażenie – sponzorowała miejski klub siatkarski Ventus Zamek Ciechanów (mężczyzn i kobiet), przedstawiała się jako firma troszcząca się o ekologię, chętnie wspierała samorządowe eventy. Z różnych stron płynęły głosy, że wreszcie teren opuszczony i niszczonej cukrowni będzie zagospodarowany. Pojawia się w mieście nowe miejsce pracy...

Spółka od kuchni...

A jak wyglądało to od środka? Na starych (sprzed 10 lat) forach internetowych ludzie (zapewne pracownicy) wyrażali swoje zdanie na temat warunków pracy przy przetwarzaniu folii. W większości nie były to pochlebne opinie, chociaż trafiały się również oceny pozytywne. Oczywiście wszystkie wypowiedzi były anonimowe. Przytaczamy kilka z nich: - „Umowa o dzieło, bez ubezpieczenia i żadnych świadczeń, 5 zł/godz. Zapie... że pot po jaja... splywa. Wypłata z łaski, kiedy szefowi się spodoba. Wystarczy?” (pisownia oryginalna), „Ludzie tam pracujący to desperaci. Bez umowy, bez ubezpieczenia za najniższą krajową, bez szacunku ze strony pracodawcy. Gdzie są służby kontrolne wynagradzane z naszych podatków, PIP, Sanepid, Policja... Ta firma to wieki balagan.oszusi i kretacze.nie można z nimi porozmawiać.mają ludzi za patologię a sami kim są? Nie płaca na czas i okradają na pensji.wiecej w biurach! (pisownia oryginalna).

Spółka się zwija...

Już w 2019 r. spółkę Ventus kontrolowała Najwyższa Izba Kontroli. W wystąpieniu pokontrolnym napisano wówczas: *Do czasu zakończenia czynności kontrolnych w Spółce, tj. do dnia 11 stycznia 2019 r., Prezes Spółki Ventus nie udzielił wyjaśnień na pytania kontrolera, nie przedłożył żądanej przez kontrolera dokumentacji, a także nie umożliwił dokonania oględzin zakupionej linii produkcyjnej, co nie pozwala na dokonanie pełnej oceny realizacji Projektu przez Beneficjenta.*

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości polegały m.in. na: – niezłożeniu w MJWPW wniosku sprawozdawczego za pierwsze półrocze 2018 r. oraz nieskładaniu comiesięcznych informacji dotyczących

Harmonogramu płatności – nieumieszczeniu tablicy informacyjnej w miejscu realizacji Projektu oraz, opisu Projektu na stronie internetowej Spółki, nieprawidłowym sporządzeniu protokołu postępowania o udzieleniu, zamówienia wykonawcy na realizację Projektu.

Od 2020 r. spółka nie otrzymała już pozwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Już wtedy na terenie cukrowni zalegało około 20 tys. metrów sześciennych tworzyw sztucznych. Pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przestrzegali, że na tym terenie występuje duże ryzyko pożarów. Kontakt z władzami spółki urwał się.

...Śmieci zostają

Spółka Ventus z dnia na dzień przestała istnieć, a śmieci pozostały. Po czasie, jak wynikało z kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, okazało się, że zalegające na placach wokół starego budynku cukrowni śmieci magazynowane są w pryzmach (niezgodnie z warunkami decyzji marszałka województwa mazowieckiego), zamiast w big-bagach i kontenerach. Sprawę badała prokuratura, inspekcja ochrony środowiska wymierzała karę 1 mln zł spółce Ventus za niezgodne gospodarowanie odpadami

Samorządy mają gwarantowane przez państwo zwrot usunięcia takich odpadów. Problem w tym, że dotyczy to wyłącznie odpadów niebezpiecznych, a te zalegające przy starej cukrowni, według ekspertów, do takich nie należą.

Skąd wziąć miliony na usunięcie śmieci?

O nierozwiązanej sprawie odpadów podczas styczniowej sesji rady miasta przypomniał prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński.

- Sprawa nielegalnie zalegających odpadów na prywatnym terenie po byłej cukrowni ma już charakter centralny. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zastępcze usunięcie tych odpadów, które przez organy środowiskowe nie zostały zaliczone do odpadów niebezpiecznych, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. A więc ich usunięcie przez samorząd województwa mazowieckiego, który jest właściwy w tej sprawie, może nastąpić tylko wtedy, kiedy zostaną zabezpieczone pieniądze w budżecie państwa na ten cel. Prosimy, apelujemy, żeby tę sprawę podjąć, żeby takie pieniądze w budżecie państwa na ten cel się znalazły. Wiemy, że są gwarantowane przez państwo pieniądze na usuwanie odpadów niebezpiecznych, natomiast w przypadku odpadów niezaliczonych do niebezpiecznych - takich środków nie ma. Prosimy o interwencję w tej sprawie - mówił prezydent niejako zwracając się do posłów ziemi ciechanowskiej: Anny Cicholskiej i Adama Krzemińskiego.

Zresztą oboje parlamentarzyści zgodnie przyznali, że sprawa jest im doskonale znana, ponadto obiecali zająć się sprawą.

- Zwróć się z tą sprawą o dogłębną analizę do marszałka województwa mazowieckiego i Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Ciechanów ma z utylizacją odpadów ogromny problem - zapowiedział posłanka PiS Anna Cicholska.

- Problem jest mi znany od czasu, gdy byłem jeszcze radnym z ramienia powiatu. Wielokrotnie rozmawialiśmy na ten temat podczas sesji. Samorządów nie stać na usuwanie tego typu

odpadów, więc muszą znaleźć się środki i możliwość pozyskania ich z budżetu państwa - powiedział z kolei poseł Koalicji Obywatelskiej.

Zabytek w śmieciach

W grudniu 2024 r. część budynku starej cukrowni, tzw. północne skrzydło, zostało wpisane do rejestru zabytków. Chodzi o budynki produkcyjne - dawną klarownię oraz mieszalnię, położone przy ulicy Fabrycznej. Są one częścią najstarszych obiektów tego zespołu, wzniesionych w 1883 roku.

- Zabudowania spółki udziałowej „Fabryki Cukrów Ciechanów” założonej w 1883 r. wzniesione zostały na gruntach dawnego majątku Szczurzyn w bezpośrednim sąsiedztwie linii Kolei Nadwiślańskiej. Zakład powstał w kilku etapach. Najstarsze obiekty wzniesiono w 1883 r. Należały do nich budynki produkcyjne (w tym północne skrzydło budynku głównego - produkcyjne będące przedmiotem niniejszego postępowania) wraz z warsztatami i parowozownią - informuje Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Czy zakwalifikowanie przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie części budynku cukrowni jako zabytku przyspieszy w jakiś sposób usunięcie śmieci? Na razie to pytanie pozostaje bez odpowiedzi...

Od odpowiedzialności za usunięcie śmieci nie uchyla się Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego. Pod koniec stycznia WIOŚ ponownie przeprowadził kontrolę.

- Łącznie na terenie obiektu znajduje się obecnie 10 tys. ton odpadów. Większość z nich to tworzywa sztuczne, trochę gruzu. Szacujemy, że usunięcie wszystkich odpadów może kosztować nawet kilkanaście milionów złotych - przekazała Marta Milewska, rzeczniczka Urzędu Marszałkowskiego.

- Idzie to wszystko powoli, ale w dobrym kierunku. Gdy tylko znajdziemy na to finansowanie, zajmiemy się tym. Przypomnę tylko, że gospodarka odpadami, w tym usuwanie ich, legalnych bądź nielegalnych, nie należy do zadań gminnych, powiatowych czy wojewódzkich, ale jest to zadanie rządowe i może nam zostać zlecone. My, jako samorząd województwa, zrobimy to, ale pod warunkiem zabezpieczenia warunków finansowych. Bez tego nie możemy nawet ogłosić przetargu na usunięcie tych odpadów - zakomunikował marszałek Adam Struzik.

Zatem, jednej strony zabytek, z drugiej śmieci.

RADOSŁAW MARUT

Z nadzieją na nowy rok inwestycyjny

Rozmawiamy z **Michałem Szczepańskim**, wójtem gminy Krasne

*** Proszę powiedzieć, jaki był miniony rok dla gminy Krasne?**

- Myślę, że był to po prostu dobry rok, głównie pod względem inwestycji. Realizowaliśmy zadania związane z pomocą dla sołectw, z miejscami aktywizacji społecznej, z drogami. Poprawialiśmy bezpieczeństwo w gminie. Modernizowaliśmy budynki. Poprawialiśmy bazę sportową, oświatową.

*** Co konkretnie udało się zrealizować?**

- Między innymi kilka projektów z Polskiego Ładu. Największy na ponad 8 milionów zł, dotyczył termomodernizacji ośrodków zdrowia w Zielonej i w Krasnem, łącznie z montażem paneli fotowoltaicznych i wymianą źródła ciepła czyli ogrzewania w Szkole Podstawowej w Krasnem. To było szerokie zadanie. Budynki ośrodków zdrowia straszły swoim wyglądem, teraz są to nowoczesne, estetyczne, energooszczędne budynki. W tym samym czasie realizowaliśmy budowę boiska wielofunkcyjnego w Krasnem wraz z ogrodzeniem terenu. Między halą sportową a budynkiem gimnazjum była przestrzeń niewykorzystana i tę przestrzeń zaadaptowaliśmy na potrzeby szkoły. Mamy teraz plac zabaw, siłownię zewnętrzną, boisko wielofunkcyjne, halę sportową. W mojej ocenie teren jest już w pełni zagospodarowany. Ta inwestycja kosztowała blisko 4 miliony złotych, przy wkładzie własnym gminy około 80 tys. zł. To były te 2 największe inwestycje.

*** Były także inne. Stacja uzdatniania wody, drogi?**

- W ubiegłym roku otwieraliśmy stację uzdatniania wody w Pęczkach Kozłowych. W tym momencie mamy w gminie dwie niezależnie funkcjonujące stacje uzdatniania wody i tak, jak przez szereg lat w miesiącach letnich kierowaliśmy prośby do mieszkańców o oszczędzanie wody, tak teraz tej wody jest wystarczająca ilość i to wody dobrej jakości. Można oczywiście i trzeba oszczędzać, ale jako takiej potrzeby, czy prośby ze strony samorządu już nie ma. Stacja w Pęczkach obsługuje 30% gminy, a stacja w Mosakach, która obsługiwała wcześniej 100%, w tym momencie obsługuje 70%, więc obciążenie stacji w Mosakach spadło. Koszt inwestycji to 4 miliony złotych z czego połowa środków pochodziła z Urzędu Marszałkowskiego. Jeszcze w ubiegłym roku rozpoczęliśmy realizację największej w historii gminy inwestycji drogowej za ponad 9,7 milionów zł. Zrealizowaliśmy około 7 km dróg i w tym roku kończymy pozostałe ponad 10 km. Inwestycja realizowana z programu „Polski Ład”, wkład własny gminy to około 2 milionów złotych, w sumie 26 odcinków, ponad 17,5 km. Inwestycja realizowana jest w latach 2024-2025. Część na jesieni roku 2024, pozostała część realizacji w roku 2025.

*** Były realizowane także mniejsze inwestycje. Jakież?**

- Z Urzędu Marszałkowskiego realizowaliśmy pomniejsze programy, ale również ważne, jak chociażby wymiana dachu w świetlicy wiejskiej w Milewie Rączkach – około 200 tys. zł. Przebudowa drogi do miejscowości Krasne Elżbiecin - drogi zdegradowanej, zniszczonej, ale w tym momencie

już mieszkańcy tej miejscowości mogą w normalnych, godnych i bezpiecznych warunkach podróżować. Dofinansowane były pomniejsze inwestycje z programu „Mazowsze dla sołectw”, realizowaliśmy też szereg inwestycji z funduszu gminnego polegających na poprawie komfortu życia mieszkańców. Poprawiliśmy bezpieczeństwo w gminie poprzez zakup 2 samochodów dla druhów strażaków. Jeden trafił do druhów w marcu roku 2024, drugi będzie dostępny od marca tego roku. Łączny koszt to ponad 2 mln zł.

*** A czy było coś, co się nie udało wam zrealizować?**

- W ubiegłym roku pozyskaliśmy środki finansowe na dwa zadania, które zostały przełożone na ten rok. To było zadanie związane z projektem dotyczącym kolejki i stacji kolejki wąskotorowej. Blisko 400 tys. zł pozyskaliśmy z budżetu państwa na zabytki. Ogłoszony przez nas przetarg został unieważniony ze względu na wyższe oferty, będziemy ponawiać przetarg w tym roku. Myślę, że w tym roku zrealizujemy to zadanie. Chcemy stworzyć ścieżkę edukacyjno-historyczną, wyremontować niektóre wagony, czy budynki. Drugie zadanie dotyczy wymiany lamp na LED.

*** Bardzo ważne i duże inwestycje finansowane z Urzędu Marszałkowskiego ze zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego?**

- Są to inwestycje związane z modernizacją ulicy wewnętrznej, która kosztowała nas około 350 tys. zł. Modernizacja ul. Spółdzielczej to blisko 700 tys. i najważniejsze zadanie, które trwa, przetarg był w ubiegłym roku – modernizacja placu przed kościołem w Krasnem. Umowy zostały podpisane w tamtym roku, pozostała kwestia realizacji zadania, tu była potrzebna zgoda zarządu województwa mazowieckiego na przesunięcie realizacji prac do końca czerwca tego roku. Prace miały być de facto wykonane w ubiegłym roku, ale procedura „zaprojektuj, wybuduj” i konieczność uzyskania niektórych zezwoleń i zgód, przeciągnęła nam etap realizacji inwestycji. W tym momencie mamy wszystkie zgody i prawomocne decyzje. Możemy realizować zadanie, a to też nie bagatela, kwota blisko milion złotych.

*** A jak wygląda budżet gminny na ten rok? Jak wygląda zadłużenie gminy?**

- Budżet jest w tym roku nieco mniejszy. Natomiast zadłużenie gminy, patrząc na 31 grudnia roku 2024 i 2023 spadło ponad 400 tys. zł. Gmina od 2019 roku nie posiłkowała się żadnym kredytem, systematycznie spłacamy zobowiązania wcześniej zaciągnięte.

W tym budżecie znajduje się część inwestycji, która była przewidziana do realizacji w latach 2024-2025. Wspomniany parking przy kościele, drogi, kolejka, oświetlenie uliczne z programu „Rozświetlamy Polskę”. Do końca marca w gminie powinny zostać wymienione wszystkie lampy sodowe na LED, więc będzie bezpiecznie i oszczędnie. Po zakończeniu tej inwestycji 100% oświetlenia gminy będzie wymieniona.

Mamy również dotację celową na kościół w Krasnem, milion złotych, w ubiegłym roku było postępowanie przetargowe i wyłoniony został wykonawca, ale prace będą wykonywane

w tym roku. Rada gminy także zabezpieczyła w budżecie gminy na rok 2025 środki na projekt sali gimnastycznej w Zielonej.

*** Czy jest co mogłoby przeszkodzić planom?**

- Życie jest nieprzewidywalne, ale jak będą rzetelnie wykonawcy, są przecież źródła finansowania, są podpisane umowy - nic nie stoi na przeszkodzie by zrealizować te plany i założenia. Środki finansowe są zabezpieczone w budżecie, posiadamy także środki na wkłady własne. Nie posiłkujemy się też żadnym kredytem w roku 2025 na te inwestycje. Myślę, że przed nami dobry inwestycyjny rok.

Czekamy z niecierpliwością na KPO i wierzymy, że będą tam środki dedykowane typowo dla gmin wiejskich.

*** Czy są jakieś wnioski czekające na rozstrzygnięcia?**

- Czekamy na rozstrzygnięcia dwóch wniosków składanych do Urzędu Marszałkowskiego – dojazdy do gruntów rolnych. Złożony jest również wniosek na centra aktywizacji społecznej – na remont remizy strażackiej w Węzowie na kwotę ponad 200 000 zł. Mamy złożone również (MIAS) o dofinansowanie do funduszu sołeckiego, cztery wnioski na kwotę 60 tys. Złożymy najprawdopodobniej wniosek do programu „Mazowsze dla sportu”.

*** A jak pan ocenia współpracę z samorządem powiatu?**

- Myślę, że jest z powiatem otwartość i poszanowanie własnych wzajemnych kompetencji. Nie wchodzimy sobie w drogę, ale jednocześnie, jeżeli mamy jakiś wspólny problem do rozwiązania – to rozmawiamy.

*** A jak układa się współpraca z radą gminy?**

- Jestem zdania, że nasi radni mają otwarte umysły. Każdy stara się dbać o własny okręg wyborczy, ale również o dobro gminy. Równomiernie staramy się rozwijać całą gminę. Zgrzeszyłbym, gdybym powiedział, że są jacyś konfliktowi, czy utrudniający pracę. Mają swoje pomysły, swoje zobowiązania względem wyborców i starają się je realizować. Patrząc na głosowania w radzie rzadko są jakieś duże różnice zdań. W większości przepracowujemy temat, czy trudniejsze zagadnienia na komisjach rady gminy, żeby później na sesjach była po prostu jakaś wspólna opinia.

*** Gmina ma Fundusz Sołecki?**

- Mamy 26 sołectw. Fundusz Sołecki realizujemy wspólnie od roku 2015. Mamy zatem pewien jubileusz – 10 lecie. Zaczynaliśmy od kwoty około 250 tys. zł. Najczęściej w wrześnieu staram się brać udział w spotkaniach sołeckich i rozmawiać o potrzebach mieszkańców.

Do końca września mieszkańcy składają wnioski na realizację z Funduszu Sołeckiego. Następnie są one analizowane przez urząd gminy i zostają wpisane do projektu budżetu. Mieszkańcy

nauczyli się wydatkować odpowiednio ten fundusz, który musi być wydatkowany na zadania własne gminy.

Często są to zadania związane z poprawą dróg, oświetleniem, modernizacją świetlic, czy remiz. Są też zadania związane z tworzeniem nowych placów dla mieszkańców, zagospodarowaniem określonych terenów, ich estetyką, bezpieczeństwem.

*** Czy gmina inwestuje w odnawialne źródła energii?**

- W projekcie termomodernizacyjnym zawarliśmy kwestię związaną z montażem paneli fotowoltaicznych na wszystkich budynkach użyteczności publicznej i od tamtego roku mamy panele fotowoltaiczne na budynkach wszystkich szkół (w Krasnem i w Zielonej) i również na ośrodkach zdrowia. A zatem na tych głównych budynkach. Jeżeli chodzi o świetlice i remizy jest to melodia przyszłości, jak również melodia przeszłości są panele fotowoltaiczne przy stacjach uzdatniania wody.

*** Powie mi pan jak wygląda sprawa demografii w gminie?**

- Większość gmin wiejskich takich jak gmina Krasne, oddalonych od ośrodka miejskiego mierzy się ze spadkiem ilości mieszkańców. Tak jest także niestety i u nas.

Rozmawiała
EWA STANGRODZKA-KOZŁOWSKA

DANIEL KORTLAN

IMPRESJE PRZEKORNE

Kolejny, nowy wspaniały świat

Kiedy Aldous Huxley pisał swoją słynną antyutopię „Nowy, wspaniały świat” był rok 1931. Akcję książki prezentującą społeczeństwo ogarnięte szaleństwem powszechnej i absolutnej szczęśliwości umieścił w połowie XXI w. Ale już rok później w Niemczech do władzy doszedł Adolf Hitler i naziści natychmiast zaczęli energicznie szerzyć swoją wizję szczęścia, poprzez pogromy, obozy koncentracyjne, cenzurę, rasizm. W Rosji już wcześniej wybuchła rewolucja i narody tam zamieszkujące praktykowały uszczęśliwianie poprzez ideologię komunizmu, często w syberyjskich łagrach. Poruszając opisał to Gustaw Herling-Grudziński w książce „Inny świat”.

Zastanawiamy się jak mogło dojść do tego, że mądrzy i wykształceni ludzie dali się ogłupić tyranom, tak patologicznym ludziom jak Stalin czy Hitler. I dochodzimy do wniosku, że nie ma determinizmu w dziejach, że faszyzm nie musiał się wydarzyć, zwykle był jakiś punkt zwrotny, który przesądził o dalszym rozwoju. Takim przełomowym momentem była niewątpliwie konferencja w Monachium, w 1938 roku.

Wówczas to przywódcy Zachodu, premier Wielkiej Brytanii Chamberlain oraz premier Francji Daladier, przekonani że ważny jest „pokój za wszelką cenę” podpisali układ, który zezwolił niemieckiej III Rzeszy zająć dużą część Czechosłowacji. Nie musieli tego zrobić, ich kraje w tamtym momencie były wystarczająco silne żeby zatrzymać faszyzm. Ale zwyciężyło tchórzostwo. Ówczesny minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Kamil Krofta przewi-

dział w swoich wypowiedziach, że „nie jesteśmy ostatni, po nas przyjdzie kolej na innych”. I przyszła... Polska tego doświadczyła tragicznie rok później. Holokaust pochłonął miliony i był w dużej mierze konsekwencją głupoty. Głupota i naiwność polityków są z nami na każdym etapie historii.

Po klęsce Hitlera odbyła się konferencja w Jaltie, gdzie Stalin, Churchill i Roosevelt na prawie półwiecze przesądzi o losie Polski w obozie komunistycznym. Zimna wojna jednak się skończyła i udało nam się wyrwać z komunistycznych krat. Od 1989 r. jesteśmy wolnym krajem, z chwiejną co prawda demokracją, ale integrującym się z Zachodem. Tyle że Zachód jest coraz bardziej niepewny siebie i staje na rozdrożu. Jedni ciągną w lewo, drudzy w prawo. Każde nowe wyzwanie, takie jak wojna Rosji z Ukrainą czy nasilająca się imigracja, prowadzi do jeszcze większego rozchwiania i sporów. Przystają działają filary zachodniego porządku, jak demokracja i prawo.

Dotyczy to także Ameryki, lidera Zachodu. Po ubiegłorocznym zwycięstwie wyborczym Donalda Trumpa nowe wiatry wieją z Waszyngtonu. Najtrafniej ujął to znany historyk Timothy Snyder: „Ameryka była dotąd demokracją, z elementami oligarchii. Teraz jest oligarchią, z elementami demokracji”. Czas pokaże czy nie jest to zbyt optymistyczna konstatacja. Trump chce bowiem nie tylko „zbawić” Amerykę poprzez oligarchizację, przy pomocy usługowych miliarderów, ale także wprowadzić nowy porządek w świecie. Stosuje proste rozwiązania mające pasować do wszystkich problemów. Konflikt w Gazie rozwiąże poprzez wyrzucenie Palestyńczyków z tego terenu. Niech jadą do Egiptu, Jordanii albo Turcji. Nieważne, że te kraje się na to nie godzą,

podobnie jak sami Palestyńczycy. Jak się zbuntują, Trump obiecuje im piekło. Jak gdyby do tej pory piekła tam nie było.

Podobnie innowacyjną metodą rozwiązania konfliktu Ukrainy z Rosją zastosował w czasie telefonicznej rozmowy z Putinem. Zanim się jeszcze rozpoczęły właściwe negocjacje dał do zrozumienia, że gotów jest pójść na daleko idące ustępstwa. Zadziwił ekspertów od negocjacji. Ziemie, które Rosjanie zdobyli w wyniku inwazji niech sobie zatrzymają. Nagroda za odwagę. Trump ogłosił zaraz, że w żadnym wypadku nie widzi Ukrainy w NATO i że Ameryka nie będzie gwarantem bezpieczeństwa Ukrainy. Zapomniał, że obowiązuje jeszcze Memorandum Budapeszteńskie z 1994 r., w którym Rosja, Stany Zjednoczone i Wielka Brytania zobowiązały się zagwarantować integralność terytorialną Ukrainy w zamian za zrzeczenie się Ukrainy prawa do strategicznej broni nuklearnej, wówczas znajdującej się na jej terenie. Teraz Trump chciałby zprosić Rosję do Grupy G-8, najbogatszej elity państw, to przecież cywilizowany kraj, czyż nie? Nieważne stają się wojenne okrucieństwa i rosyjskie barbarzyństwo, wszechstronnie udokumentowane. W ten sposób zdejmie z Putina odium międzynarodowego przestępcy, ściganego przez Międzynarodowy Trybunał Karny. Za to sam Trybunał chciałby Trump zlikwidować, a na razie nałożył na niego sankcje. To też jest światowe novum. W brytyjskim parlamencie lider Liberalnych Demokratów Ed Davey, powiedział, że zdrada Ukrainy w tym momencie byłaby największą zdradą od czasu zdrady przez Zachód Polski w 1945 r.

Odbyła się kolejna konferencja bezpieczeństwa w Monachium. Piękne miasto teatrów i muzeów,

w którym Hitler rozpoczął karierę. W monachijskich pubach wygłaszał swoje trujące oracje. Teraz europejscy i amerykańscy demokraci roztrząsają tam losy kontynentu. Dużo wzniosłych słów, aktów strzelistych i demagogii. Komentatorzy zastanawiają się jak dalece Europa ulegnie „trumpizacji”, czy będzie w stanie troszczyć się o bezpieczeństwo bez amerykańskiego parasola, jak zmieniają się relacje euroatlantyckie i czy wybuchnie wojna handlowa o cła. Nowy wiceprezydent Stanów J.D. Vance nie zostawił na Europejczykach suchej nitki. Oskarżył ich o zdradę wspólnych, demokratycznych wartości, cenzurę, prześladowanie inaczej myślących, gdy walczą z mową nienawiści. Cytował Jana Pawła II, na co premier Tusk przypomniał, że papież miał inne intencje, gdy mówił „nie lękajcie się” pragnął bowiem podtrzymać w Polakach ducha oporu wobec ówczesnych władz. Amerykaninowi odpowiedział stanowczo niemiecki minister obrony Oscar Piskorski, traktując wywody Vance’a jako bezprawne mieszanie się do niemieckich wyborów. Amerykańscy oligarchowie (głównie Elon Musk) kibicują AfD, partii neonazistowskiej, na obecnego zaś kanclerza wlewają smołę. Rząd w Waszyngtonie staje po stronie radykalnej prawicy. Radzi jej zapomnieć o duchach przeszłości, budować wielkie Niemcy.

O co w tym wszystkim idzie? Skąd zapalczywość wobec Europy? Skąd ta retoryka przypiekająca polityków Unii? Trump nie ufa demokratycznym przywódcom, ufa jednak, jak mówi, Putinowi... Wierzy, że Putin ma pokojowe zamiary! Vance też mówi w Monachium, że zagrożenia nie płyną z Rosji czy Chin, ale z wewnątrz europejskiego Zachodu (podobnie jak niektórzy

nasz politycy z PiS). Skąd ta drastyczna wolta w amerykańskiej polityce?

Widmo trumpizmu krąży już po świecie. Wielu wyczuwa w nim globalny przekręt. I nie bez przyczyny. Trump chciałby gruntownie zdemolować obecny porządek świata, żeby na gruzach zbudować globalne amerykańskie mocarstwo. Trumpiści nienawidzą Niemców tym razem nie dlatego, że mają totalitarne intencje, tylko całkiem przeciwnie, bo są główną siłą napędową demokratycznej Unii Europejskiej, która jeśli się zintegruje, będzie mieć większy potencjał niż USA. Może być silnym konkurentem. Jeśli nie będzie Unii, Europa będzie coraz słabsza. Z każdym krajem budującym mityczną „wielkość” Waszyngton łatwo sobie poradzi, stosując transakcyjny „art of the deal”. Tam gdzie do władzy dojdą narodowcy, będą toczyć walki ze wszystkimi wokół. Z dyktatorami tego świata Trump też się dogada, tak sądzi. Tych można łatwo przekupić, jaką taką błyskotką. Na razie smali cholewki do szejków arabskich, bo ci mają pieniądze żeby inwestować w Ameryce.

Zatem nowy, wspaniały świat będzie niezwykle prosty. Będzie nim rządzić Ameryka, a w niej będą rządzić pieniądze. Czyli bajecznie bogaci oligarchowie z pomocą najnowszej technologii z Doliny Krzemowej. Tymczasem, trzeba zachowywać demokratyczne pozory, rozwiewać mgłę wzajemnie wykluczających się sentencji (siła poprzez słabość), żeby się zbyt szybko nie wydało, że to wszystko gra. Niech tam sobie myślą że ten prezydent jest nieprzewidywalny.

Tylko dlaczego tumamy tej mgły muszą być znowu rozwiewane z Monachium? Czy to znów wróży Apokalipsę? Czy kryje się za tym złowroga Nemesis? Przed nami dni których jeszcze nie znamy...

DANIEL KORTLAN

Malowanie czaszek zwierząt w przedszkolu

Obrzydliwość, czy nauka szacunku dla natury?

„Redakcja Tygodnika Ciechanowskiego przeprasza Panią Katarzynę Dudek za bezprawne użycie jej wizerunku oraz, przypisanie jej słów, których nigdy nie wypowiedziała. Publikacja ta naruszyła jej dobra osobiste, za co wyrażamy ubolewanie.”

Redakcja

Nasza relacja z prowadzonej przez ciechanowską łowczą okręgową panią Katarzynę Dudek lekcji przyrody w przedszkolu zmusiła jej bohaterów i czytelników do zabrania głosu w tej sprawie. Obok przepraszamy panią Dudek za wykorzystanie jej zdjęcia bez jej zgody. Bijemy się w piersi. To był wypadek przy pracy. Nasza wina.

Publikujemy również głosy naszych czytelników:

głos_rozsądku: ...i co w tym takiego dziwnego? Na świecie są setki stron gdzie można kupić takie czaszki pomalowane, graverowane, ozdobione. Nie robimy z naszych dzieci ofiar losu. Czy jak idziecie do marketu i leżą na ladzie półciętowane w kawałkach kurczaki to zastanawiacie im oczy? Dzieci-

ki się świetnie bawią ale jak zwykle jakiś polityk wie lepiej co jest dla nas złe a co dobre. Niech się wezmą za robotę w rządzie i zaczną realizować obietnice wyborcze zamiast mieszać się ludziom w życie.

Mrówka: A jakby malowały ludzkie czaszki to też byłoby w porządku? Proszę o odpowiedź „głosie rozsądku”.

Dooooom: Do głosu „rozsądku” - Głupie generalizowanie. Jedzenie ludzkiego mięsa też nie byłoby w porządku, ale swinę można.

Adam: Obrzydliwe!!!!!!

Adi: Nie rozumiem oburzenia, dzieciaki zadowolone, zaangażowane, nikomu się krzywda nie dzieje. Tylko ekipie z ministerstwa coś nie pasuje, bo liczy na zabicie kapitału politycznego polaryzując społeczeństwo

Xxx: Nic złego nie jest w tym że dzieci malują trufea poznają matkę naturę nikt nie mówi o zabijaniu zwierząt. Jeżeli Rodzice zgodzili się aby dzieci w tym projekcie uczestniczyły to nie rozumiem czemu P.

Wiceminister robi z tego burzę jak niektórzy. Jak chodzą z dziećmi do lasu nie znajdując takich pięknych rzeczy? Nic w tym złego nie widzę. Nie zgodzę się również z decyzją Urzędu w stosunku do Dyrektora.

Damian: Dzieciaki z zajęć wyszły zadowolone, cieszy mnie to że przedszkole tak kreatywnie podchodzi do zajęć, nie rozumiem gdzie jest problem, ci ludzie co zrobili problem to nie mają o niczym pojęcia.

Iza: A tyle jest świetnych zajęć dla dzieci o przyrodzie. Bez nienawiści i pseudoeologii myśliwskiej. Kamil Szczepka Okiem Przyrodnika z Krakowa prowadzi super zajęcia na tematy zwierząt i roślin. I chyba w całej Polsce. To biolog.

KRIS: Wiceminister Dorożala chciał zabłysnąć i znalazł sobie przedszkole i Panią Dyrektora na której mu się to udało. Nie rozumiem afery jeżeli była zgoda wszystkich na zorganizowanie takich warsztatów. Murem za Panią Dyrektora.

Jan: Takiej głupoty to normalny człowiek by nie wymyślił. A może ta pani wybrała by się do lasu (pewnie niedaleko Ciechanowa są jakieś) i pokazała dzieciom drzewa, runo leśne, zwierzyńiec i uświadomiła jak należy o to wszystko dbać. A nie poddawała się łob- by jakimś sfrustrowanym starszym panom, co to wyznają kult niszczenia, cierpienia i destrukcji.

Bartek: Problem w tym że społeczeństwo pozbawiono elementarnej wiedzy o śmierci jako nie rozłącznym elemencie życia. Brak oswajania ze śmiercią jako naturalną kolejną życia powoduje strach, stres, obrzydzenie. Bardzo dobry sposób na pokazanie przyrody i życia które przecież przemija i nie należy się tego bać. Brawo dla kreatywnej nauczycielki.

Łukasz: Jako nauczyciel jestem totalnie oburzony taką formą pseudo promocji natury i przyrody. To może się podobać tylko leśnym dziadom aka. myśliwym. Człowiek rozumny tego nie popiera

KS: To, co wydarzyło się w tym przedszkolu, było wspaniałą inicjatywą, która

dostarczyła dzieciom i rodzicom ogromnej radości. Było to wydarzenie pełne kreatywności, nauki i pozytywnych emocji. Dzieci fantastycznie odnalazły się w tej aktywności, a rodzice mieli okazję zobaczyć, jak ich pociechy rozwijają się i uczą w tak nietypowy, ale wartościowy sposób. Nikt rozsądny nie ma wątpliwości, że był to sukces organizacyjny i edukacyjny.

Jednak problem leży zupełnie gdzie indziej. To nie dzieci, rodzice czy szkoła są tutaj sednem kontrowersji, lecz kolejna próba wzniecenia ideologicznej wojny przez wiceministra klimatu i środowiska, Mikołaja Dorożalę. Jego wypowiedzi to nie pierwszy raz, gdy zamiast budować dialog i porozumienie, stara się wzniecać falę hejtu na całe środowisko myśliwych i leśników.

Zamiast wspierać edukację o naturze i tradycjach, minister Dorożala wybiera strategię polaryzacji. Jego retoryka przypomina bardziej ideologiczne kazanie niż rzeczywiste troszczenie się o przyrodę. Wspiera grupy, które często działają na zasadach ekstremizmu, ignorując realne potrzeby ekosystemów i lokalnych społeczności.

Wsparcie dla skrajnych organizacji, które działają pod płaszczykiem ochrony przyrody, jest sprzeczne z interesami samej natury. Ci „obrońcy” środowiska często nie rozumieją zasad równowagi ekologicznej i ignorują wiedzę leśników oraz myśliwych, którzy od pokoleń dbają o zrównoważone gospodarowanie zasobami przyrodniczymi.

Wiceminister Dorożala zamiast podejmować realne działania na rzecz ochrony środowiska, angażuje się w ideologiczną walkę, która przynosi więcej szkody niż pożytku. Polityczna wojna z myśliwymi i leśnikami to nic innego jak odwracanie uwagi od rzeczywistych problemów, takich jak brak wsparcia dla lokalnych społeczności czy zaniedbania w gospodarce leśnej.

Zamiast dzielić ludzi, minister powinien otworzyć się na współpracę z tymi, którzy

od lat dbają o lasy, zwierzyńce i równowagę w przyrodzie. Myśliwi i leśnicy to nie wrogowie natury, a jej strażnicy. To oni rozumieją, jak działa ekosystem, i są gotowi współpracować, jeśli tylko otrzymają szansę, a nie będą ciągle atakowani.

Nie pozwólmy, by ideologia niszczyła to, co budowane było przez pokolenia. Zajęcia w przedszkolu były pięknym przykładem, jak edukacja i tradycja mogą łączyć ludzi – niech to będzie lekcja także dla wiceministra.

Jan do KS: Jakos przez setki lat przyroda i zwierzęta sama radziła sobie w utrzymywaniu tzw. równowagi - dopóki nie pojawił się mieniący się nazwą „człowiek” - troglodyta ze strzelbą i zaczął brutalnie eliminować słabszych. Gdzie tu edukacja? Jaka tradycja? Rzezi i mordowania istot? Wycinania czegoś da i rujnowania natury. Pod płaszczykiem utrzymywania tzw. „równowagi biologicznej” jakieś sfrustrowane grono właścicieli strzelb i braku empatii, z jakimiś „odchylami” osobowościowymi strzela do istot (najpierw zwabiając do pańników), które też mają prawo egzystować na tej ziemi. Edukacja to sadzenie lasów, pomoc przy dokarmianiu zwierząt, ochrona gatunków, wolontariat ekologiczny, ciche podglądactwo stworzeń, które pierwsze były i są u siebie, a to „człowiek” włazi ekspansywnie z butami na ich terytorium. Jakies chore, często pijackie polowania, by komercyjnie zarabiać kasę, mordować zwierzyńce i jeszcze na to wszystko zabierać dzieci to jest Ok??? To dopiero terroryzm i bandytyzm przeciw naturze. O jakiej wojnie ideologicznej ty piszesz? Nie rozróżniasz pojęć - chodzi o człowieczeństwo i rozum, który ponoć odróżnia nas od zwierząt (ale jak widać nie wszystkich), ale odczucia, ból i emocje (stres) mamy takie same.

Karol Nowogrodzki: Chętnie bym pomalował czaszki myśliwych. Może takie fajna wspólne malowanie w gronie rodziny a potem zawiesić pajaca na ścianie.

Duże plany Krzynowłogi Małej

Rozmowa z **Jerzym Humięckim**,
wójtem Krzynowłogi Małej,

*** Panie wójcie, jakie istotne inwestycje udało się przeprowadzić w gminie w ubiegłym roku?**

- Zaczę od tego, że miniony rok był bardzo udany pod względem inwestycji. Mam tutaj na myśli remont dróg, wraz z wylewaniem asfaltu czy oddanie do użytku nowoczesnej przepompowni wody w Swiniarach. To najważniejsze inwestycje, które znacznie przyczyniają się do ułatwienia życia naszym mieszkańcom. Przypomnę tylko, że na naszym terenie mamy ponad 100 kilometrów dróg gminnych, jest czym się zajmować.

Znaczną część naszych inwestycji pochłaniały oczywiście szkoły, których w naszej gminie mamy trzy. Termomodernizację przeszedł również obiekt

gminy jest podatek rolny i leśny oraz dofinansowania, ujmę to ogólnie - „z góry”. Jeszcze kilkanaście lat temu dużym wkładem do gminy były kopalnie kruszywa, które gdzieś tam jeszcze znajdują się na naszym terenie, ale nie w takiej liczbie jak kiedyś. Nie jesteśmy natomiast „zagłębiem turystycznym”, chociaż najbliższe jezioro na terenie Warmii znajduje się tylko 20 km od naszej miejscowości. Mamy co prawda własny zalew Łoje, ale spełnia on raczej warunki rekreacyjno-wędkarskie oraz jest rezerwuarem wody dla okolicy.

*** Czy gminę dotyka problem demograficzny?**

- To problem, z którym będziemy mierzyć się w przyszłości, chociaż pewnie

będziemy starali się o pozyskiwanie kolejnych funduszy na ich przebudowę i udoskonalenia.

*** Iloma szkołami zarządza gmina?**

- W gminie mamy szkoły podstawowe – największa w Krzynowłodzie Małej, gdzie uczy się ponad 350 dzieci i mniejsze: w Romanach Seborach i Ulatowie-Adamach. Do tej pierwszej uczęszcza 70 dzieci, do tej drugiej około 60. Przypomnę, że od dwóch lat przy szkole w Krzynowłodzie działa również piękne przedszkole.

*** Zatem teraz czas na obiekty sportowe i rekreacyjne?**

- I właśnie w tym roku planujemy remont naszego boiska ze sztuczną nawierzchnią,

myśląc o komforcie życia tamtejszych mieszkańców, musimy zainwestować w przebudowę około 3 mln zł. Wkrótce ogłosimy przetarg na wykonanie tego zadania. To będzie chyba największa inwestycja gminna w bieżącym roku.

*** Czy gmina pozyskuje jakieś środki z zewnątrz?**

- Oczywiście, ale tylko wtedy, gdy widzimy taką potrzebę. Nie piszemy i nie aplikujemy o pieniądze, które nie są nam niezbędne. Zarówno ja, jak i moi współpracownicy pilnie śledzimy wszystkie zamieszczane na bieżąco programy, a wybieramy te, które przysłużą się naszej gminie i jej mieszkańcom.

*** Co w takim razie gmina oferuje swoim mieszkańcom w zakresie kultury, rozrywki, rekreacji?**

- Najmłodszy mieszkańcy, co roku, czekają na pewno na Dzień Dziecka, które organizujemy na naszym stadionie sportowym. Uważam, i mam też sygnały od ludzi, że organizowane jest to pomysłem, a co najważniejsze z myślą o dzieciach, które tego dnia czeka szereg atrakcji. W ubiegłym roku, we współpracy z LGD Mazowsze, odbyły się dwa koncerty – jeden w kościele w Skierkowiźnie, drugi w naszej parafii w Krzynowłodzie Małej. Chciałbym tutaj zauważyć, że współpraca między gminą a naszą parafią też układa się bardzo dobrze. Dodam, że chociażby nasz stadion sportowy powstał na gruntach parafialnych. Wkrótce rozpocznie się remont wieży wraz z konserwacją kościoła pw. św. Dominika w naszej gminnej miejscowości.

Generalnie, wsłuchujemy się w potrzeby mieszkańców – gdy otrzymaliśmy sygnały, że latem mieszkańcy chętnie obejrzeliby filmy w plenerze, zorganizowaliśmy wyświetlanie filmów pod chmurką, tzw. kino plenerowe cieszyło się zainteresowaniem.

*** Jak układa się państwu współpraca ze Starostwem Powiatowym w Przasnyszu?**

- Myślę, że współpraca wygląda tak, jak powinna wyglądać. Jej dobrym przykładem może być wspólna organizacja ubiegłorocznych dożynek powiatowo-gminnych, które odbywały się w naszej miejscowości. Zresztą do rozbudowy naszego stadionu również dołożył się Powiat. Dodam tylko, że pan starosta, Paweł Mostowy, pochodzi z naszej gminy i mieszka aktualnie w Krzynowłodzie Małej, dlatego zna również potrzeby lokalnej społeczności.

*** Czy gmina Krzynowłoga Mała skomunikowana jest z Przasnyszem i pozostałymi miejscowościami?**

- Tego oczekują nasi mieszkańcy, więc nie może być inaczej. W tej sprawie podjęliśmy współpracę zarówno ze starostwem jak i urzędem marszałkowskim tak, aby skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu komunikacyjnemu.

*** Czy wójtowi Humięckiemu po drodze jest z radnymi?**

- Widzę to tak, że pewne rzeczy staramy się wypracowywać wspólnie. Wiadomo, że każdy ma swoje ambicje i przekonania, stara się wywalczyć „coś dla siebie”, ale myślę, że każdy kieruje się w pierwszej kolejności dobrem naszej gminy.

*** A co wójt myśli o dwukadencyjności w samorządach?**

- Jestem wójtrem po raz trzeci, zatem można stwierdzić, że mieszkańcy mi ufają. Jeśli chodzi o dwukadencyjność, to szczerze mówiąc, trudno mi na to pytanie odpowiedzieć wprost, bo z jednej strony rozumiem zamysł tego typu zamierzeń, ale z drugiej trochę może to zaburzać ciągłość pewnych inwestycji. To jednak powinni oceniać mieszkańcy i mieć możliwość decydowanie o tym, kto zostanie ich przedstawicielem spośród wszystkich możliwych kandydatów.

**Rozmawiali
RADOSŁAW MARUT**

Gminnej Biblioteki Publicznej i obecnie cały budynek jest teraz ogrzewany gazem. Mam nadzieję, że teraz sam widok wizualny placówki przyczyni się do jeszcze większego korzystania z niej przez naszych mieszkańców.

*** Czy biblioteka cieszy się zainteresowaniem mieszkańców? Bo różnie z tym bywa.**

- Biblioteka to taki nasz mały ośrodek kultury, prężnie działający, organizujący ciekawe wydarzenia kulturalne, których najlepszym przykładem są konkursy recytatorskie. Ostatnią aktywnością placówki była organizacja ferii zimowych i półkolonii, podczas których dzieci miały możliwość udziału w licznych warsztatach i wycieczkach. Mieszkańki poszczególnych sołectw spełniają się także w działaniach Kół Gospodyń Wiejskich – w Rudnie Jeziorowym, Łanietach czy Ostrowym.

*** Przejdźmy zatem na chwilę do pieniędzy. Czy jest Pan zadowolony z uchwalonego budżetu na ten rok?**

- Jak najbardziej. Na same inwestycje gmina planuje przeznaczyć w tym roku ponad 5,2 mln złotych, co stanowi blisko 20 proc. wszystkich wydatków. Dochód gminy przewidziany jest na kwotę 24,8 mln zł.

*** A co wydatkami?**

- Te wyniosą ponad 27 mln zł, natomiast przychody to ponad 3 mln zł. Budżet Gminy Krzynowłoga Mała zamknie się deficytem w kwocie 2 492 446 zł.

*** Co można powiedzieć o gminie Krzynowłoga Mała?**

- Jesteśmy gminą typowo rolniczą, zajmującą około 185 kilometrów kwadratowych, na której znajduje się sporo gospodarstw, głównie mleczarskich, prężnie działających. Przemysłu jest tutaj niewiele, mamy trochę działalności gospodarczej. Głównym dochodem

Gminna orkiestra

trendy spadkowe widać już obecnie. Podobnie jest w innych gminach i miasteczkach, gdzie następować będzie wyludnianie i odpływ ludzi do miast.

*** Posiadacie fundusz sołecki?**

- W tym roku po raz pierwszy mamy fundusz sołecki i powiem szczerze, że jest to duże obciążenie dla gminy, bo wynoszące około 750 tys. zł. W gminie mamy 41 sołectw, stąd tak znacząca kwota. Widzę jednak, że większość sołtysów prężnie działa dla swojej lokalnej społeczności, co widać po ilości wniosków, które do nas wpłynęły na jesieni ubiegłego roku. W tym roku czeka ich wykonanie, w większości będą to remonty dróg i oświetlenia.

*** Wróćmy zatem do tego co udało się zrobić w poprzednim roku. Widać, że w gminie jest nowe oświetlenie...**

- To kolejna z inwestycji, która przyczyni się do obniżenia rachunków. W największych miejscowościach gminy zamontowaliśmy kilkadziesiąt lamp ledowych oraz solarnych. Tylko ta wymiana kosztowała nas ponad 200 tys. złotych. W ubiegłym roku doszliśmy do wniosku,

że gmina potrzebuje swoje własnej koparki. To koszt około 700 tys. zł, ale uznaliśmy wspólnie z radnymi, że jeśli mamy do czynienia z jakimiś usterkami, to lepiej mieć ją na własność, niż wypożyczać i płacić komuś z zewnątrz.

*** Dużo mówiło się o remoncie szkoły w Krzynowłodzie Małej...**

- Ta inwestycja była rozpoczęta rok wcześniej. Kompleksowy remont zespołu szkolno-przedszkolnego, czyli Szkoły Podstawowej wraz z Oddziałem Przedszkolnym kosztował około 4 mln zł, ale był pilny i potrzebny. W ciągu dwóch lat założyliśmy tam ogrzewanie gazowe, wymieniliśmy dach, co przełożyło się oczywiście na niższe rachunki. Myślę, że szkoła obecnie prezentuje się bardzo dobrze, a wydaje się, że i dzieci chętniej chcą się uczyć i przebywać w takich warunkach. W tym roku mamy zabezpieczone środki na remont podłogi w klasach. Korzystając z mijających ferii w jednej z klas podłoga została już wymieniona. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że szkoły potrzebują znacznie większych pieniędzy na to, aby były w pełni funkcjonalne, dlatego nadal

nią „Orlika”, które przez lata mocno się wyeksploatowało. Oczywiście nowa nawierzchnia będzie spełniała już wszystkie normy bezpieczeństwa zgodne z przepisami. To również nie jest mały wydatek, obliczyliśmy, że będzie nas to kosztować blisko pół miliona złotych. Pozyskaliśmy na to niewielkie pieniądze z zewnątrz, ale większość kosztów pokryje gmina. W gminie działa ponadto klub sportowy Krzyniak, występujący na poziomie B klasy.

Naszą prawdziwą dumą jest Młodzieżowa Orkiestra Dęta działająca w ramach Stowarzyszenia Na Rzecz Krzynowłogi Małej. Bez przesady możemy powiedzieć, że jest to najlepsza orkiestra w całym powiecie, a może nawet i znacznie szerzej. Doceniana na licznych ogólnopolskich konkursach muzycznych i festiwalach.

*** Czy jako samorząd prowadzicie jakąś aktywizację seniorów?**

- Nie zapominamy również o naszych seniorach, którzy chętnie spotykają się, aby spędzać wspólnie czas. Aby zapewnić im jak najbardziej komfortowe warunki, postanowiliśmy wyremontować w tym roku budynek Klubu Seniora. W pierwszej kolejności zaplanowana jest termomodernizacja obiektu, w dalszej wymiana elewacji. Z tą inwestycją ruszamy już wiosną, jak tylko zrobi się cieplej. Myślę, że nasi starsi mieszkańcy będą zadowoleni z tego miejsca.

*** Wspominał wójt o tym, że jako gmina macie swoje hydrofornie?**

- Tak, mamy ich w sumie trzy. Przypomnę tylko, że są to obiekty, w których woda jest uzdatniana i włączana do wodociągu pod określonym ciśnieniem. I właśnie jedna z takich hydroforní, dokładnie w Kakach-Mroczech, przejdzie modernizację. To już dość wysłużony obiekt, występują tam od czasu do czasu problemy z jakością wody, dlatego

POWIAT CIECHANOWSKI

W piątek 14 lutego marszałek Adam Struzik podpisywał z przedstawicielami samorządów odpowiednie umowy na wsparcie zadań. To, że miasto otrzyma unijną dotację na rewitalizację obiektu było wiadome w grudniu ub.r. Wniosek ratusza uzyskał najwyższą ocenę punktową w konkursie. Przypomnijmy, że w miejsce przedwojennego młyna powstanie praktycznie nowy obiekt - z galerią artystyczną, salą do prowadzenia zajęć z historii wypieków chleba czy sale do prowadzenia warsztatów artystycznych. Wokół budynku powstanie strefa rekreacji ze ścieżkami, placem zabaw oraz strefa z widokiem na zamek.

Funduszami wspartych zostanie 6 inwestycji - 2,9 mln zł z programu marszałkowskiego; 5,6 mln zł to wsparcie unijne z programu „Fundusze Europejskie dla Mazowsza”.

Kolejne inwestycje z dofinansowaniem

Blisko 5 mln złotych z budżetu UE trafi do ciechanowskiego samorządu na remont i rewitalizację zabytkowego młyna przy ulicy Nadrzecznej. Z kolei środki z programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju” umożliwią m.in. przebudowę dróg gminnych oraz utworzenie parkingu na stadionie MOSiR w Ciechanowie. W jego sąsiedztwie powstanie kryte lodowisko.

Dotacje Sejmiku obejmie również przebudowanie drogi gminnej przy ul. Szkolnej we Władysławowie. W ramach inwestycji zostanie poszerzona droga oraz wykonany nowy chodnik. Miejsce to jest kluczowe dla lokalnych mieszkań-

ców - obok znajduje się świetlica wiejska i budynek Ochotniczej Straży Pożarnej. Całkowita wartości inwestycji to 2,5 mln zł, a gmina na ten cel z budżetu Mazowsza otrzyma 1,5 mln zł.

erm

WORD podnosi stawki

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Ciechanowie podniósł stawki za egzaminy na prawo jazdy.

Specjalną Uchwałę w tej sprawie podjął kilka tygodni temu Sejmik Województwa Mazowieckiego i dotyczy ona całego województwa mazowieckiego. Ile

zatem zapłacimy obecnie za egzaminy „na prawo”?

Od kilku lat przedstawiciele WORD-ów narzekali na zbyt niskie ceny za egzaminy. Według dyrekcji nie uwzględniały one kolejnych podwyżek na wszelkiego rodzaju towary i usługi, eksploatacji, wreszcie - inflacji. Najpierw zdrożały egzaminy teoretyczne (2023 r.), w końcu przyszła kolej na egzaminy praktyczne. Zmiany weszły w życie z początkiem bieżącego roku.

Nowe stawki będą wynosiły odpowiednio: opłata za część teoretyczną egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania prawa jazdy w zakresie uprawnień każdej kategorii - w wysokości 55 zł; opłata za część praktyczną egzaminu państwowego wymaganego do uzyskania prawa jazdy w zakresie uprawnień kategorii:

AM, A1, A2, A, B1, B, C1, D1 lub T albo uprawnienia do kierowania tramwajem - w wysokości 222 zł; B96, B+E, C1+E, C, C+E, D, D+E lub D1+E - w wysokości 278 zł.

erm

W hołdzie AK

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy AK, święto ustanowione 9 stycznia 2025 r., przypada w 83. rocznicę powołania AK, największego podziemnego wojska zorganizowanego do walki z okupantem niemieckim (i sowieckim), kontynuatorki Służby Zwycięstwu Polski (SZP) i Związku Walki Zbrojnej (ZWZ). W 1944 r. jej liczebność wynosiła ponad 300 tys. zaprzysiężonych żołnierzy.

erm

Pomnik na skrzyżowaniu ulic Armii Krajowej i Sikorskiego

FOT. RM

Są wolne lokale w Zielonym Targu

Długo wyczekiwane otwarcie Zielonego Targu w Ciechanowie nastąpi tej wiosny. Aktualnie trwają ostatnie prace wykończeniowe we wnętrzach oraz prace związane z zagospodarowaniem terenu wokół.

W obiekcie handlowo-usługowym pozostały do wydzierzawienia 4 wolne lokale. Przedsiębiorcy mogą składać swoje oferty do połowy marca.

Przypomnijmy, że kompleks liczący 2,6 tys. metrów kwadratowych powstaje w miejscu starego targowiska przy ulicy Płońskiej. Miasto, chcąc zachęcić przedsiębiorców, oferowało atrakcyjny czynsz na wynajem - 1 zł netto za 1 metr kwadratowy przez pierwsze trzy lata. Do tej kwoty doliczona będzie miesięczna opłata za administrowanie częściami wspólnymi w wysokości 307,50 zł brutto.

Ratusz poinformował właśnie, że do wydzierzawienia pozostały 4 wolne loka-

le. Warunkiem podjęcia współpracy jest złożenie dokumentów w postępowaniu konkursowym. Projekt, rozmieszczenie oraz metraż lokali dostępny jest do wglądu w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miasta Ciechanów (plac Jana Pawła II 6, II piętro, pok. 202).

Preferowane działalności gospodarcze, jakie mogą być prowadzone w lokalach, których dotyczy konkurs to: handel produktami regionalnymi lub tradycyjnymi; handel produktami organicznymi, prosto od wytwórcy; handel wyrobami rzemieślniczymi i rękodziełem, usługami ich wytwarzania; handel i usługi promujące świadomość proekologiczną oraz dobre nawyki związane z ochroną środowiska oraz zdrowym stylem życia; handel i usługi o charakterze innowacyjnym, w tym z zastosowaniem nowoczesnych technologii; oferowanie produktów i usług niszowych lub niedostępnych na terenie miasta; usługi naprawcze (np. szewc, krawiec, naprawa AGD, RTV); usługi związane z edukacją; handel i ogrodnictwem/florystyką.

erm

Dokładną datę otwarcia Zielonego targu poznamy w kwietniu br.

Odciażyć opiekunów

20 osób znajdzie opiekę w otwartym dziś przy ulicy Batalionów Chłopskich Powiatowym Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnemu w Ciechanowie. Ośrodek wspiera osoby z różną formą niepełnosprawności oraz pozwala odciażyć ich rodziny i opiekunów.

Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne zapewnia podopiecznym opiekę dzienną i całonocną.

- Zadaniem powstałego centrum jest zapewnienie możliwości odpoczynku, chwili wytchnienia opiekunom osób niesamodzielnych, wymagających stałej lub długotrwałej opieki. Otwierane dzisiaj centrum daje wsparcie i szansę na poprawę sytuacji opiekunów, którzy dzień i noc skoncentrowani są na potrzebach i zabiegach wokół podopiecznych - powiedział podczas otwarcia starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz.

Na początku roku starostwo poinformowało, że dyrektorem nowej placówki zostanie Agnieszka Skibińska. Nowa dyrektorka pracowała wcześniej

w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

- Centrum przygotowane jest dla 20 osób dorosłych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przyjmujemy 6 osób na pobyt całonocny i 14 na pobyt dzienny. Placówka zatrudnia specjalistyczną kadre, w tym psychologa, pielęgniarkę, fizjoterapeutę i opiekunów medycznych. Podopieczni uczestniczą w różnego rodzaju terapiach zajęciowych, rehabilitacji, mają zapewnione posiłki - wyjaśnia Agnieszka Skibińska.

Nowa placówka mieści się w sąsiedztwie DPS „Kombatant”, gdzie w ubiegłym roku uruchomiono Powiatowe Centrum Opieki Wytchnieniowej.

Erem

Opiekunowie i podopieczni Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Ciechanowie

FOT. RM

W podmławskich lasach żyją wilki szare i jest to już fakt bezsporny. Wielokrotnie mówili mi o tym mieszkańcy wsi. Ich obserwacje potwierdzają leśnicy i myśliwi. Prawdopodobnie populacja tego gatunku - prawnie chronionego od 1998 roku - w najbliższych latach będzie rosła.

Czy wilk (canis lupus), jak głosi tradycja, jest wrogiem człowieka? Czy zagraża zwierzętom hodowlanym?

O wilku mowa, a wilk tu

- Wczesnym rankiem, w lecie, wyszedłem za stodołę po sianokoszonkę dla bydła. Spoglądałem przed siebie, a tu trzy wilki zmierzają w moją stronę. No, ciekawy widok – opowiada mieszkaniec gminy Lipowiec Kościelny. - Może to były krzyżówki - niedowierzam. Bywa, że wilki wchodzi w bliskie relacje z pospolitymi, blakającymi się po terenie psami. Z tego rodzaju się mieszają. Niekiedy o czarnym umaszczeniu, co jest swego rodzaju ciekawostką przyrodniczą. Krzyżówki też uchodzą za wilki. - Jestem przekonany, że to były prawdziwe wilki. Odruchowo gwizdnąłem na palcach, one się zatrzymały, po czym jak na komendę wykonały w tył zwrot i skierowały się w stronę lasu - nie ma wątpliwości mój rozmówca.

Rafał Kuciński, wójt gminy Dzierzgowo, dotąd nie widział żywego wilka w naturze, aczkolwiek mieszka nie opodal lasu i nierzadko w nim spaceruje.

- Ale o czasie do czasu otrzymuję wiadomości o tym, że na naszym terenie są obecne wilki. Jednym z informatorów był przedstawiciel koła łowieckiego, prosił o uwzględnienie tego faktu w ogłoszeniach o terminach i miej-

Możemy z nimi żyć w zgodzie?

Wilki pod Mławą

FOT. DOMENA PUBLICZNA

To, co się rzuca w oczy, gdy patrzymy na zdjęcie żywego wilka, to przede wszystkim jego... oczy, niesłychanie przenikliwe, zdradzające niebawmy instynkt

scach polowań. Dostałem też sygnał, że w Starym Łączynie leży martwy wilk. We wskazane miejsce udałem się z Arturem Kacprzakiem (pracownikiem Urzędu Gminy i radnym powiatowym – red.). Stwierdziliśmy, że rzeczywiście jest to wilk. Dlaczego zginął, nie wiemy. O sprawie zawiadomiliśmy Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska - mówi wójt Kuciński.

Tak czy owak, na stronie internetowej dzierzgowskiego samorządu akurat ukazał się tekst o biologii canis lupus i o tym, jak się powinni zachowywać mieszkańcy terenów, na którym żyją przedstawiciele tego gatunku czworonogich drapieżników.

Swoją drogą, kilkanaście dni temu leśniczy natknął się na nieżywego wilka na poboczu starej krajowej „siódemki”, między Wiśniewem a Zurominkiem. Był to młody basior, miał złamaną łapę, prawdopodobnie wpadł pod rozpędzony pojazd. Nadleśnictwo Dwukopy apeluje do kierowców o rozważę. W lasach położonych przy drogach żyją również łosie i one też wychodzą na jezdnię.

Gorzej. W Adamowie (gm. Strzegowo) w styczniu 2023 roku znaleziono wilka uwięzionego we wnyku. Jeszcze żył, choć był już u kresu swoich sił. Na miejscu stały się, oprócz policji, przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Ochrony

FOT. NADLEŚNICTWO DWUKOPY

Martwy wilk znaleziony na poboczu drogi pod Mławą

Środowiska, Ogrodu Zoologicznego w Warszawie, Stowarzyszenia dla Natury „Wilk”. Zaaplikowano mu środek usypiający, żeby bezboleśnie wypłatać go z drutów. Ostatecznie trafił on do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Wyzdrowiał.

Nie dla wilka jagnię, choć go pragnie

Canis lupus żywi się mięsem, owoce i runo leśne tylko uzupełniają jego dietę. Poluje na sarny, jelenie, dziki i prawdopodobnie bobry, które się rozmnożyły na pomławskich terenach. Chcąc zaspokoić głód, może się rzucać na zwierzęta gospodarskie.

W maju 2022 roku media nagłośniły zdarzenie z Grądku (gm. Szreńsk). Według tamtejszych rolników wilki uśmierciły dwie krowy na pastwisku. Gospodarze, chcąc zebrać dowody winy drapieżników, zamontowali fotopułapkę w pobliżu martwej krowy. Na filmie było widać, jak w to miejsce podchodzi „zwierzę przypominające wilka lub psa w typie wilczura”. Obrazy były niskiej jakości i nie ułatwiały identyfikacji gatunku. Sprawą zajęła się Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie. Próbkę materiału genetycznego pobraną z rany martwego zwierzęcia i film przesłała do oceny Stowarzyszeniu dla Natury „Wilk”. „Rany na ciele krowy nie są typowe dla zachowania

wilków” – brzmiała diagnoza. Wątpliwości jednak pozostały.

Pewne jest, że tymże roku wilki zagryzły jalgówkę o wadze 500 kg pod Chorzalami. A na przykład we wsi Kłoniczki (woj. łódzkie) wataha wilków zaatakowała stado bydła. Jedna krowa nie przeżyła, kilka innych odniosło rany.

Niewątpliwie w ostatnich latach populacja wilka w Polsce znacznie wzrosła. Jej liczebność szacuje się na ok. 2 tys. i być może jest to wielkość zaniziona. Od 1998 roku

ten drapieżnik objęty jest prawną ochroną, co zapewne sprzyja jego rozwojowi. Ważne pytanie: czy na polowaniach, które często odbywają się w nocy, można pomylić wilka z np. sarną.

- To jest wykluczone. Dzisiaj myśliwi posługują się znakomitymi urządzeniami optycznymi (termowizor, noktowizor), dzięki czemu widzą teren jak na dłoni - twierdzi mławski myśliwy Andrzej Lampkowski.

Nie kuś wilka

W polskiej i europejskiej kulturze i sztuce canis lupus – zły, podstępny, przewrotny i na swój sposób „inteligentny” - często jest ukazany jako wróg człowieka. Taki wizerunek wyłania się z poetyckich utworów Mikołaja Reja czy biskupa Ignacego Krasickiego, nie mówiąc już o równie starej baśni „O Czerwonym Kapturku”, której epilog napisali bracia Grimmowie, a także z obrazów Józefa Chełmońskiego czy Alfreda Wierusza - Kowalskiego.

Nie zapominajmy, że jest też druga strona tego „medalu”. Kto wykarmił i Romulusa i Remusa, założycieli Rzymu? Ano owa wilczyca kapitolńska, której rzeźbę dostrzegają ci, którzy dokładnie się przyglądają eksponatom w muzeach Wiecznego Miasta. A kto zwiędzał Asyż lub zapoznał się z legendą o świętym Franciszku, ten zapewne wie, że ów „Biedaczyna” skutecznie

uśmierzył agresję wilka. Tenże drapieżnik dawał się we znaki mieszkańcom włoskiego miasta Gubio. Franciszek go uspokoił, a nawet z nim „rozmawiał”, ba, nazwał go „bratem”. Ta legenda wcale nie jest daleka od prawdy, jeśli zważyć że przynajmniej dzisiejszy canis lupus z natury stroni o człowieka.

W sieci - zwłaszcza na witrynach nadleśnictw, urzędów gmin, stowarzyszeń społecznych - znajdujemy mnóstwo poradników. Mówią o tym, co robić, aby wilki żyły sobie lasach, by się nie zbliżały do siedzib ludzkich.

A te które do nich podchodzą? „Są to przede wszystkim młode, niedoświadczone osobniki, które opuściły grupy rodzinne i rozpoczęły wędrówkę w poszukiwaniu własnych terytoriów i partnerów. Przemierzają często po kilkaset, a niekiedy nawet ponad tysiąc kilometrów. W odróżnieniu od ludzi, wyposażonych w mapy i nawigację satelitarną, one muszą same odnajdywać drogę. Idą na przełaj, czasami także w dzień, od lasu do lasu, przez pola, często wzdłuż rzek, rowów, zadrzewień śródpolnych czy linii kolejowych. Czasami, po zmroku trafiają do miejscowości, a nawet miast. Mało kto je zauważa osobiście, jednak ich przejście rejestrują kamery monitoringu posesji. Kiedyś o nocnej wizycie wędrowca nikt nie wiedział, teraz nagranie ze smartfona lub przydomowej kamery staje się szeroko komentowanym newsem. Wędrujące osobniki są też regularnie widywane z samochodów, bo instynkt nakazuje im kontynuować wędrówkę i przekraczają drogi także w dzień, a aut się nie boją, bo nie są w stanie zidentyfikować człowieka za szybą pojazdu” - tłumaczy prof. Sabina Nowak, prezes Stowarzyszenia dla Natury „Wilk”.

Rady specjalistów z branży? Nie dokarmiaj wilków. Jeśli mieszkasz w pobliżu lasu, odpadki spożywcze pozostawiaj w szczelnych pojemnikach. Gdy spacerujesz po lesie lub w nim pracujesz albo zbierasz grzyby, jakiegokolwiek resztek żywności nie umieszczaj nawet w koszach na leśnych parkingach. Rób wszystko, aby twoje psy czy koty nie biegały luzno po lesie, trzymaj je na uwięzi. A gdy już spotkasz wilka, unieś ręce i machaj nimi w powietrzu, a do tego zagwizdź, żeby on wiedział, że ma do czynienia z człowiekiem. Są to zupełnie podstawowe rady.

Pamiętaj przy tym, że canis lupus ma niezwykle rozwinięty instynkt. Nie rozum, bo on jest właściwy tylko człowiekowi, lecz właśnie instynkt.

Słowem, z wilkiem da się żyć.

K.J.

PS Śródtytuły artykułu to popularne przysłowia

„Dotyk”, tożsamość, pamięć

Ludowe rękodzieło Ukrainy

Najnowsza wystawa czasowa w Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej, zatytułowana „Dotyk przodków – opowieść o tożsamości”, sprawia duże wrażenie. Zarówno ze względu na umiejętności twórców ludowych, jak i mnogość prezentowanych wyrobów. Pochodzą ze zbiorów Ganny Yarovenko, zamieszkałej w Mławie ukraińskiej reżyserki i dziennikarki.

Ekspozycja jest próbą pokazania bogactwa ludowego rękodzieła Ukrainy. Widzimy makatki, serwetki, poduszki, obrusy, komplety tradycyjnych wyjściowych ubiorów kobiet i mężczyzn. Wszystko to jest ręcznie haftowane i wyszywane na lnianych płótnach.

Autorzy tej misternej roboty – jak ich polscy odpowiednicy – w zdobnictwie wykorzystują motywy kwiatów i innych roślin, kur i dzikich ptaków. Widzimy też dywany i kilimy, biżuterię (m.in. korałe), a także zdjęcia odświętnie ubranych ludzi. Jedną z fotografii jest portretem pradiadków Ganny Yarovenko: polskiej szlachcianki Eleonory Anczewskiej, która z miłości wyszła za mąż za zamożnego gospodarza Oleksego Gulenko. Mieli pięcioro dzieci, mieszkali we wsi Tubilce. Skoro wspomnieliśmy o wątku biograficznym właścicieli tych zbiorów, to dodajmy, że na wystawie są również koszule dwu innych jej przodków: dziadka Mykoły, syna Eleonory i Oleksego, oraz prababci Oleksandry Szepil.

Zapewne nie bez powodu w tytule ekspozycji znalazły się słowa „dotyk” i „tożsamość”. Dla kogoś, kto na skutek wojny zmuszony był opuścić kraj ojczysty, dotknięcie rzeczy, które są świadectwami ich tożsamości, to jakby symboliczny powrót do własnego domu. My, Słowianie, szczególnie cenimy naszą kulturę - materialną i duchową - gdy jesteśmy zmuszeni przebywać na obczyźnie.

K.J.

Wystawa w MZZ pokazuje, jak nader bogate jest ukraińskie rękodzieło

**POWIAT
PŁOŃSKI**

W czwartek (13 lutego) w płońskim szpitalu odbyła się konferencja prasowa z udziałem dyrektora tej placówki Roberta Makówki, starosty Artura Adamskiego oraz wicestarosty Jacka Rzyzińskiego. Podczas spotkania mówiono o aktualnej sytuacji szpitala i podjętych działaniach restrukturyzacyjnych, mających na celu odzyskanie stabilności finansowej.

170 wierzycieli i 80 mln zł

Jak poinformował dziennikarzy dyrektor Makówka (zarządzający tą placówką od lipca ubiegłego roku, najpierw jako pełniący obowiązki, a potem powołany na stanowisko po wygraniu konkursie) szpital ma 170 wierzycieli, a łączna kwota zobowiązań wymagalnych to blisko 80 mln zł. Ponieważ zabrakło wymaganej większości głosów wierzycieli w ustawowym postępowaniu układowym, zapadła decyzja o dobrowolnych negocjacjach.

W połowie stycznia szpital przeprowadził negocjacje z wierzycielami klubowymi – reprezentowali oni 33 proc. zadłużenia. Przeprowadzono również indywidualne negocjacje z blisko 30 podmiotami, które posiadają 90 proc. wierzytelności. W 23 przypadkach rozmowy zakończyły się sukcesem – dotyczą one 87 proc. całego zadłużenia – jest to kwota 69,6 mln zł.

Szpital ma spłacić zadłużenie w ciągu pięciu lat, a w związku z tym wierzyciele, porozumieniami objęci, wycofali się z postępowania egzekucyjnych.

Ustalono, że płoński szpital ma wygospodarować na spłatę długu 6 mln zł rocznie, a powiat płoński – 8 mln zł. Łącznie uzgodniona spłata dotyczy 90 proc. wierzytelności – blisko 72 mln zł.

Trudne, ale możliwe

- Jest to dla nas trudne przedsięwzięcie, ale możliwe do zrealizowania

Szpital w Płońsku

Widmo likwidacji zażegnane

Tak wynika ze słów dyrektora płońskiego szpitala, Roberta Makówki. Do pełnego sukcesu szpitalowi w Płońsku jeszcze daleko, ale udało się osiągnąć porozumienie z większością wierzycieli, którym szpital jest winien blisko 80 mln zł. Teraz szpital i powiat muszą wygospodarować, w ciągu 5 lat, miliony na spłatę długów. A zdaniem Roberta Makówki, obecna sytuacja wynika z błędnych decyzji osób zarządzających szpitalem przez ostatnie lata.

- mówił podczas czwartkowego spotkania dyrektor Robert Makówka.

Dyrektor dodawał, że dla szpitala jedną z najważniejszych kwestii jest zapewnienie dostaw materiałów i usług. Firmy, które podpisały porozumienia, nadal współpracują ze szpitalem, więc nie ma zagrożenia przerwania łańcucha dostaw. Ważne było również przywrócenie zaufania kontrahentów i funkcjonowanie placówki bez widma jej likwidacji oraz zapewnienie pacjentom opieki medycznej.

- Myślę, że jest to potężny sukces i pokazuje ogromną pracę, jaką wiele osób poczyniło, żeby do tego doszło - mówił Robert Makówka.

Szpitalowi nadal pozostaje do rozwiązania sytuacja z częścią wierzycieli, z którymi nie zawarto porozumienia. Dyrektor argumentował, że głównymi wyzwaniami na przyszłość jest utrzymanie płynności finansowej i realizacja planu spłaty zadłużenia.

Z przedstawionych na konferencji danych wynika, że w latach 2018-2020 strata operacyjna szpitala była na poziomie 3 mln zł, rok później było to już ponad 4 mln zł, w 2022 - ponad 10 mln zł i blisko 19 mln zł w 2023. Zdaniem dyrektora podjęte działania w drugim półroczu ubiegłego roku doprowadziły do efektu odbicia od dna - 2023 rok zakończył się operacyjną stratą w kwocie około 8 mln zł.

To problem przeszłości szpitala...

Dyrektor cytował jednego z wierzycieli, który zauważał, że wcześniej nie było ze strony władz szpitala próby rozmów, dlatego firmy składały sądowe pozwy.

- To problem przeszłości szpitala, robiono wszystko, by mataczyć i oszukiwać wierzycieli. Konsekwencje dla szpitala są bolesne, bo doszły koszty związane z odsetkami za opóźnienia, koszty sądowe. To są koszty przewyższające 25 proc. należności, więc przy długu 80 mln zł to potężna kwota - mówił dziennikarzom Robert Makówka.

Zdaniem dyrektora w najbliższym czasie obawy budzi kwestia wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w służbie zdrowia - ponad 14 proc., co oznacza w płońskim szpitalu wzrost kosztów

W czwartek, 13 lutego z dziennikarzami spotkali się: starosta Artur Adamski, wicestarosta Jacek Rzyziński oraz dyrektor płońskiego szpitala Robert Makówka

na wynagrodzenia o 9,3 mln zł, a tyle właśnie kosztuje miesięcznie leczenie pacjentów w szpitalu.

Powstanie wyspecjalizowana komórka

- Nie sposób się nie zgodzić, że wchodzimy trochę, mówiąc kolokwialnie, w buty rządu, i próbujemy u nas oddolnie sami reformę wprowadzić - mówił starosta Artur Adamski, dodając, że z uwagi na sytuację płońskiego szpitala nie można było czekać na reformę, ponieważ sytuacja ta wymagała działania.

Starosta podkreślał, że kwestia wyłożenia przez powiat 8 mln zł z budżetu

nie jest prosta, ale przy takim zadłużeniu i obecnym finansowaniu procedur medycznych, szpital nie był w stanie sam sobie z tym poradzić.

- Te 8 mln zł trzeba corocznie znaleźć, bo to nie jest tak, że one leżą sobie na koncie. Trzeba tych środków szukać, tak jak w szpitalu, poprzez racjonalizację kosztów. Padają propozycje ze strony samorządowców z terenu powiatu, co do wsparcia dla szpitala, jakaś część została już udzielona, rozmowy się toczą. My jesteśmy otwarci na każdą pomoc i współpracę, rozmawiamy z różnymi instytucjami, również samorządem wojewódzkim - mówił starosta Adamski.

Niebawem w starostwie zostanie uruchomiona wyspecjalizowana komórka

Będą zmiany w centrum Raciąża

Wykonawca ma dwa lata na wykonanie rewitalizacji Placu Mickiewicza w Raciążu. Centrum miasta nie tylko zostanie odnowione, zmieni się również organizacja ruchu, powstaną więcej miejsc parkingowych, pomnik św. Wojciecha, a także parkometry.

- Inwestycja obejmuje wymianę kanalizacji i wodociągów, pamiętających lata 70-te, wymianę wszystkich nawierzchni, które będą nawiązywać do ulicy Wolności, zmianę organizacji ruchu, ze zwiększeniem przestrzeni parkingowej. Planujemy też montaż parkometrów oraz budowę obelisku św. Wojciecha - mówi TC burmistrz Raciąża, Michał Skarbowski.

Pomnik patrona miasta, św. Wojciecha ma powstać przy fontannie, na przy tzw. rondzie, który po rewitalizacji stanie się rzeczywistym rondem.

Plac Mickiewicza niebawem się zmieni. Wykonawca ma dwa lata na realizację inwestycji

Przetarg na wykonawcę w ubiegłym roku za około 7,5 mln zł wygrał płoński Zarząd Dróg i Mostów. Spółka ma dwa lata na wykonanie inwestycji - w trybie zaprojektuj i wybuduj.

Po rewitalizacji w centrum Raciąża staną parkometry, które mają rozwiązać problem parkowania i udrożnić ruch.

- Chcemy zrobić tak, by dla mieszkańców było to korzystne. Może nie tak, by w ogóle nie placili, ale może będzie np. Karta Raciąża - dodaje burmistrz.

Obecnie miasto zbliża się do finiszu rewitalizacji dużego parku oraz Wodnej Góry i skweru przy ul. Wolności. Koszt tej inwestycji to blisko 5 mln zł. **KO**

Są pieniądze na płońskie muzeum

W poniedziałek, 10 lutego marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik oraz wiceburmistrz Płońska Lilianna Kraśniewska podpisali umowę na dofinansowanie projektu, w ramach którego zostanie wyposażone nowopowstałe Muzeum Ziemi Płońskiej.

FOTO: URZĄD MARSZAŁKOWSKI

dla Mazowsza 2021-2027. Pieniądze te zostaną przeznaczone na wykonanie wystaw stałych w Muzeum Ziemi Płońskiej, a także wyposażenie planetarium i obserwatorium. W ramach projektu powstanie również strona internetowa muzeum i zostaną wykonane nowe nasadzenia zieleni wokół budynków.

- Mieszkańcy Płońska i okolic zyskają nowy ośrodek kulturalno-edukacyjny. Jestem przekonany, że będzie to ciekawy punkt na mapie turystycznej okolicy - podkreśla marszałek Adam Struzik.

Całkowita wartość inwestycji jest szacowana na blisko 2,7 mln zł.

KO

Siedem milionów na płońskie szkoły

Miasto Płońsk otrzyma unijne pieniądze na dostosowanie szkół podstawowych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami. A jest to kwota blisko 7 mln zł.

- Budynki czterech płońskich podstawówek oraz ich otoczenie zostaną przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - informuje płoński ratusz. - W szkołach zainstalowane zostaną windy, pojawiają się też odpowiednie szerokości drzwi, antypoślizgowe posadzki, pochylnie dla wózków i podjazdy. Projekt przewiduje również oznaczenia ostrzegawcze, etykiety, tabliczki czy nakładki na poręcze.

W ramach projektu miasto zakupi pętle indukcyjne dla osób niedosłyszą-

Jedna z płońskich podstawówek

cych, hałasometri i dźwiękowy system informacyjny wspomagający nawigowanie, a w każdej z czterech płońskich podstawówek powstaną specjalne pokoje wyciszeń.

Całkowita wartość projektu jest szacowana na około 8,6 mln zł, w tym unijne dofinansowanie to wyżej wspomniana kwota blisko 7 mln zł.

KO

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

W ostatnim czasie wykryto trzy kolejne ogniska ptasiej grypy w gminie Biezuń. W Sadłowie do uboju było niemal 1,5 miliona kur niosek... Sytuacja jeszcze nie wymknęła się spod kontroli, ale staje się coraz poważniejsza.

Tak jak już pisaliśmy na naszych łamach - w powiecie żuromińskim utrzymywanych jest około 50 milionów sztuk drobiu (kur niosek, brojlerów, indyków, gęsi). Pierwsze ognisko ptasiej grypy (HPAI) wykryto w gminie Biezuń (w Kobylej Łące) 11 stycznia. Po miesiącu, wdrożeniu środków zapobiegawczych, w tym uboju prewencyjnego, zgłaszane są kolejne, nadmiarowe upadki drobiu. Wszystkie zaczynają się przy wentylacji w fermach. Prowadzone były nawet w okolicach ognisk poszukiwania dzikich, padłych ptaków, ale bez rezultatu.

Po wykryciu ognisk w Kobylej Łące i Karniszynie-Parcelach, kolejne ognisko zostało potwierdzone 4 lutego w Sadłowie oraz 9 lutego w Stawiszynie-Zwalewie. W tym ostatnim ognisku utrzymywanych było 43 tys. sztuk drobiu - przekazał nam w poniedziałek (10 lutego) mało optymistycznie wieści Jarosław Gałka, kierownik referatu zarządzania kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Żurominie.

W czterech ogniskach, łącznie z ubojem kontaktowym oraz prewencyjnym, wybito około 2 mln 950 tys. sztuk drobiu. Do tego momentu wszystko szło sprawnie, ale, jak się okazało, nie był to jeszcze koniec...

Problem, który narasta

Ptasia grypa się rozprzestrzenia

ZDJEŚCIE ILUSTRACYJNE

Coraz bliżej powiatu mławskiego

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Żurominie wysłał kolejne próbki do badań w laboratorium w Puławach. Podejrzenie dotyczyło kolejnej fermy w gminie Biezuń. Wyniki badań przysłyły we wtorek (11 lutego) i, niestety, okazały się pozytywne.

W fermach w Sławęcinie, o których mowa, stwierdzono wystąpienie 5 ognisk ptasiej grypy. Utrzymywanych tam było 131,5 tys. kur hodowlanych. Jak poinformował Jarosław Gałka, decyzją powiatowej lekarz weterynarii zagazowane i zutylizowane zostanie także 148 tys. sztuk drobiu z tzw. kontaktu. Łącznie mowa zatem o kolejnych 280 tys. sztuk drobiu. Pierwotnie zakładano, że działania potrwają do czwartku albo piątku (13/14 lutego), jednak do tego doszły, po ocenie PIW, kolejne fermy drobiu w Chamsku, i w piątek (14 lutego) wciąż trwały prace z wywozem padłego ptactwa. Oznacza to również, że w powiecie żuromińskim wybitych zostało łącznie ok. 4 mln sztuk drobiu. Wygląda również na to, iż pojawiają się pierwsze opóźnienia w uprzątnięciu ferm po gazowaniu.

Lokalizacja nowego ogniska sprawia, że mocno zagrożone stały się fermy w gminie Radzanów oraz w gminie Szreńsk w powiecie mławskim.

List do hodowców

Do hodowców zwrócił się Mazowiecki Wojewódzki Lekarz Weterynarii Paweł Jakubczak, który w 2021 roku aktywnie włączył się w walkę z rozprzestrzenianiem wirusa, a w tym roku jeszcze nie był widziany na terenie powiatu żuromińskiego. Odezwę zamieszczamy w całości poniżej:

„Szanowni Hodowcy Drobiu, W związku z aktualną sytuacją epizootyczną na terenie województwa mazowieckiego, zwracam się z apelem o podjęcie wszelkich działań mających na celu ochronę zdrowia stad drobiu oraz zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych. Na terenie naszego województwa w ostatnim czasie stwierdzono ogniska rzekomego pomoru drobiu (ND), a także ognisko wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) w powiecie żuromińskim.

Pragnę przypomnieć, że w 2021 roku skala epizootii grypy ptaków była dramatyczna zarówno na terenie województwa mazowieckiego, jak i w całej Polsce. Straty, jakie ponieśli hodowcy oraz cały sektor drobiarski, były ogromne. Dlatego kluczowe jest, abyśmy wspólnie zrobili wszystko, co możliwe, by zapobiec powtórzeniu się podobnej sytuacji. Podstawowym narzędziem w walce z chorobami zakaźnymi drobiu jest przestrzeganie zasad bioase-

kuracji. Apeluję do wszystkich hodowców drobiu o bezwzględne stosowanie się do procedur bioasekuracyjnych, zawartych w

rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków, w tym: ograniczenie kontaktu drobiu z dzikimi ptakami, stosowanie środków dezynfekcyjnych na terenie ferm, zabezpieczenie paszy oraz wody przed dostępem dzikich zwierząt, bieżące monitorowanie stanu zdrowia stad i zgłaszanie wszelkich podejrzanych przypadków lekarzowi weterynarii. Apel kieruję nie tylko do hodowców, ale również do wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces produkcji, w tym paszowych oraz utylizacyjnych, a także lekarzy weterynarii wolnej praktyki sprawujących opiekę nad stadami. Współpraca między hodowcami, zaangażowanymi podmiotami a Inspekcją Weterynaryjną i władzami samorządowymi jest kluczowa w skutecznej walce z epizootiami. Przypominam, że na terenie województwa mazowieckiego obowiązują przepisy rozporządzeń Wojewody Mazowieckiego w sprawie szczepień ptaków przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu (ND) (Dz. Urz. Woj. 2024.13181) oraz zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) (Dz. Urz. Woj. 2024.11315). Zwracam się z prośbą o podjęcie ścisłej współpracy z Inspekcją Weterynaryjną, przestrzeganie obowiązujących przepisów oraz konsekwentne wdrażanie środków bioasekuracyjnych. Działania te mają kluczowe znaczenie dla ochrony zdrowia waszych stad, jak i całego sektora drobiarskiego. Razem możemy zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych drobiu. Dziękuję za Państwa zaangażowanie i odpowiedzialność”.

Konsekwencje

Tymczasem do piątku (14 lutego) do godz. 14 wciąż nie ukazało się najnowsze rozporządzenie wojewody

mazowieckiego w sprawie zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków na terenie powiatów żuromińskiego, mławskiego i sierpeckiego. W nowym rozporządzeniu, jak się dowiadujemy nieoficjalnie, oprócz poszerzenia oczywiście obszarów zapowietrzonego oraz zagrożonego ma zostać zniesione ograniczenie w poruszaniu się drogą wojewódzką nr 541 ze względu na to, że przy tej drodze właściwie już wszystkie fermy opustoszały.

Jakie znaczenie ma sytuacja w powiecie żuromińskim (i za chwilę zapewne także mławskim) dla zwykłego konsumenta? Otóż na razie cena mięsa drobiowego i jajek nie wzrosła znacząco, a to dlatego, że fermy, które mogą i otrzymają właściwą zgodę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Żurominie aktualnie sprzedają, co mogą. Jednak już niedługo zacznie brakować na rynku jaj, mięsa, ale także małych kurcząt (opustoszały także wylęgarnie), co wpłynie na podwyżkę produktów drobiowych. Hodowcy z powiatów żuromińskiego i mławskiego są jednymi z największych w Polsce (obok tych z woj. wielkopolskiego).

Ponadto, już po wygaszeniu wszystkich ognisk i zakończeniu tegorocznej walki z chorobą pojawi się oczywiście temat odszkodowań za ubój prewencyjny i z kontaktu. Mowa tu o nawet, w zależności od skali rozprzestrzenienia się choroby, kilku miliardach złotych.

Kolejnym problemem, który może, ale nie musi się pojawiać, jest utylizacja zagazowanego drobiu. W 2021 roku nie było już możliwości sprawnej utylizacji padłego ptactwa w spalarniach, które, mówiąc kolokwialnie – się zapchały. W związku z zalegającym na fermach, rozkładającym się drobiem, Wojewódzki Lekarz Weterynarii rozpoczął poszukiwania miejsc na tzw. grzebowiska. Mieszkańcy, ostro protestując, nie zgodzili się na to. Czy czeka nas powtórka z 2021 roku? Przekonamy się z czasem.

KLAUDIA KUJAWA

Rolnicy stracili dobytek

Potrzebna pomoc dla pogorzelców

Pisaliśmy na naszych łamach o dużym pożarze budynków gospodarczych w Dąbrowicach (gm. Żuromin). Strażacy walczyli z ogniem przez wiele godzin. Teraz okazuje się, że poszkodowanym rolnikom i ich zwierzętom potrzebna jest pomoc.

Do niszczycielskiego pożaru doszło 21 stycznia br. W jego wyniku całkowicie zniszczeniu uległa szopa i stodoła, na których poddaszu składowane było siano w belach. Na szczęście gospodarzom udało się w porę uwolnić zwierzęta (krowy i konie). Strażacy z niemal wszystkich jednostek z terenu powiatu żuromińskiego dogaszali pogorzelisko do następnego dnia do rana. Ich pracę wspierali okoliczni mieszkańcy, w tym m.in. sołtyska, która zapewniała ciepłe napoje i posiłki, burmistrz, który przysłał pizzę, a także sołtys sąsiedniej wsi, który całą noc jeździł ładowaczem i umożliwiał dogaszanie bel.

W pomoc gospodarzom bardzo zaangażowała się lokalna społeczność, ale nawet ona nie jest w stanie unieść ciężaru finansowego odbudowy tego, co zniszczył ogień.

Znajomy rolników Marka i Rafała Ulanowskich z Dąbrowic postanowił im pomóc zakładając zbiórkę. W jej opisie czytamy:

FOT. KPSP ŻUROMIN

„Wtorek 21 stycznia początek Nowego Roku, dzień jak co dzień, nic nie zapowiadało tragedii, a jednak o godzinie 12.30 domownicy zauważyli pierwszy dym wydobywający się z magazynu z sianem dla koni. Nagła panika, dezorientowanie i walka o ratowanie dobytku, szybka reakcja, aby w pierwszej kolejności ratować zwierzęta. Niestety pomieszczenia były całkowicie zadymione, ale po chwili udało się wyprowadzić ostatnie sztuki zwierząt, w tym jednodniowego cielaczka. W tym czasie pożar opanował już prawie całe budynki, nie dało się nic więcej zrobić. Po kilkunastu minutach dojechała straż pożarna, walka z żywiołem trwała do 6.30 rano następnego dnia. Każda, nawet najmniejsza wpłata, przybliży ich do odbudowy utraconych budynków i zapewnienia zwierzętom bezpiecznego

schronienia. Na ubezpieczenie niestety nie mogą liczyć...

Bracia szukali pomocy w MOPSie, ale tam zasugerowano „aby założyli sobie zrzutkę... Sami nie mieli na tyle odwagi, ponieważ wiedzą, że ludzie mają własne problemy, są ciężkie czasy i głupio im prosić obcych o pomoc. Wystawiam tą zrzutkę w ich imieniu - dla nich i dla zwierząt z ich gospodarstwa, które obecnie mieszkają pod chmurką. Najważniejsza potrzeba, to odbudować pomieszczenia dla zwierząt oraz zakupić paszę, siano, słomę i spaloną ładowarkę”.

Nie trzeba stracić wszystkiego w pożarze, żeby wiedzieć, jaka to tragedia. Każdy, kto może i chce wesprzeć rolników z Dąbrowic może wpłacić swoją cegiełkę na zrzutkę wpisując w przeglądarce www.zrzutka.pl/vaay8n.

kuj

Wyjątkowy jubileusz

Setne urodziny bieżunianki

Mieszkanka Bieżunia Salomea Gajkowska skończyła okrągłe 100-lat. Z tej okazji jubilatkę odwiedziła delegacja z gminy.

Na własne oczy zobaczyć, jak przez okrągły wiek zmienia się otaczający nas świat - to nieczęsty zaszczyt. Mieszkanka Bieżunia doczekała go 30 stycznia br., kiedy to skończyła okrągłe 100 lat życia. Jak informuje gmina, Salomea Gajkowska z miastem Biezuń związana jest od urodzenia. Tutaj w 1947 roku wyszła za mąż. Urodziła troje dzieci (dwie córki

i jednego syna), doczekała się 6 wnuków oraz 11 prawnuków.

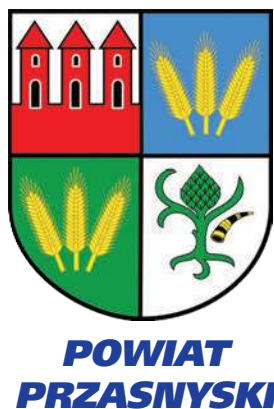
Z okazji tego wyjątkowego jubileuszu mieszkankę odwiedził burmistrz miasta i bminy Biezuń Andrzej Szybor, przewodnicząca Rady Miejskiej Barbara Rogowska oraz kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Anna Liszewska, którzy złożyli jubilatce najserdeczniejsze gratulacje i życzenia w imieniu swoim, władz samorządowych i całej społeczności lokalnej.

Salomei Gajkowskiej został przekazany również list gratulacyjny od Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska.

kuj

FOT. UMIG BIEZUŃ

Wyróżnienie za turniej

Krzysztof Szczepański, dyrektor OSiR w Przasnyszu otrzymał wyróżnienie za wkład wniesiony w organizację turnieju Klubowe Mistrzostwa Mazowsza im. Orłów Górskiego.

W 2024 roku na obiektach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przasnyszu odbyły się trzy kluczowe dla mazowieckiej piłki nożnej imprezy sportowe: Sokoliki Cup 2024, Diamenty Mazowsza oraz Klubowe Mistrzostwa Mazowsza im. Orłów Górskiego. Uczestniczyło w nich łącznie 87 zespołów, w których wystąpiło około tysiąca uczestników. Dyrektor przasnyskiego OSiR Krzysztof

Będzie rondo czy nie będzie?

Radni miasta Przasnysz wraz z burmistrzem Łukaszem Chrostowskim i wiceburmistrzem Łukaszem Machałowskim udali się do Starostwa Powiatowego w Przasnyszu z petycją do Rady Powiatu Przasnyskiego o zabezpieczenie środków finansowych w 2025 r. na przebudowę skrzyżowania przy galerii handlowej przy ul. Targowej w Przasnyszu. Petycja zawierała ponad 350 podpisów mieszkańców.

Miasto pozyskało już z Rządowego Funduszu Dróg kwotę 3.603.635,08 zł (z koniecznością wykorzystania w 2025

r.) na przebudowę ulicy Przemysłowej. W budżecie miasta zabezpieczono na rok 2025 środki finansowe na opracowanie dokumentacji projektowej ul. Targowej. Ale konieczne jest opracowanie

Szczepański odebrał podziękowanie i specjalne wyróżnienie za wkład wniesiony w organizację turnieju podczas gali, która odbyła się w Polskim Komitecie Olimpijskim w Muzeum Sportu.

FOT. OSiR

Wystawa pamięci żołnierzy AK

W Starostwie Powiatowym w Przasnyszu, w nowej części budynku na I piętrze, umieszczona została wystawa okolicznościowa poświęcona Armii Krajowej.

Przygotowana została przez podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej przy DPS, którzy nie zapominają o bohaterach. Okazją do tego, było ustanowienie nowego święta w hołdzie żołnierzom Armii Krajowej – największej konspiracyjnej armii w podbitej przez Niemcy i Rosję Europie, która prowadziła bohaterską walkę o odzyskanie przez

Radni miasta Przasnysza z petycją

takiej dokumentacji także przez Powiat Przasnyski w 2025 r. Przebudowa skrzyżowania to duży koszt dla samorządów, a w tym wypadku koszt inwestycji leży po

stronie zarządcy drogi wyższej kategorii czyli – po stronie Powiatu Przasnyskiego. Powiat jednak ma do tego zastrzeżenie i nie zgadza się na poniesienie całości kosztów.

ESKA

FOT. WTZ PRZASNYSZ

Rzeczpospolitą Polską suwerenności i niepodległości. Tym świętem ustanowiony został 14 lutego. Prace nawiązują

do historii AK, patriotyzmu i wartości, które nas, jako naród, kształtowały. Można zatem zobaczyć wyjątkowe prace: „Godło Polski Walczącej”, „Godło 5 MBOT”, „Godło Polski”, „Powstaniec Warszawski”, „Orzeł – Obrońca Polski”, „Pamiętamy o Waszym Bohaterstwie”, „Przywódco”, „Ściana Pamięci”, „Orzeł – Praca w Toku”. Podopieczni WTZ zapraszają do odwiedzania wystawy.

ES

Bogate

Chcesz grać w orkiestrze?

W Gminnej Bibliotece Publicznej im. Józefa Narzyskiego w Bogatem można uczyć się gry na instrumentach muzycznych, by później grać w Młodzieżowych Orkiestrach Dętych w Starej Kępie i Bogatem.

Zajęcia są bezpłatne i dostępne zarówno dla początkujących, jak

i bardziej zaawansowanych muzyków. Orkiestry finansowane są ze środków gminnych. Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Starej Kępie reaktywowana została w 2004 r. Jej kapelmistrzem jest Krystian Roman. Zajęcia odbywają się w środy i weekendy. Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Bogatem została założona w 1968 roku przez Henryka Ostrowskiego. Kapelmistrzem jest Tomasz Wesółowski. Zajęcia odbywają się w środy i czwartki. Udział w życiu orkiestry to nie tylko nauka gry na instrumentach pod okiem doświadczonych kapelmistrzów, ale także wspólne koncerty i występy na wydarzeniach kulturalnych oraz możliwość rozwijania talentu muzycznego, to szansa na nowe znajomości i świetną zabawę. Zapisy prowadzi biblioteka w Bogatem.

ES

W chojnowskim dworku

Pracują intensywnie

11 lutego w chojnowskim dworku odbyło się kolejne spotkanie animacyjne pn. „Księgowość i rozliczenia grantów w organizacjach pozarządowych” organizowane dla przedstawicieli tych organizacji.

Większość uczestników to członkowie Kół Gospodyń Wiejskich z obszaru

działania LGD. Spotkanie poprowadziła Aldona Olszewska, która podzieliła się wiedzą i doświadczeniem w zakresie finansów w NGO-sach. Były to bardzo cenne i przydatne wskazówki dotyczące zasad prowadzenia księgowości w tych organizacjach. Spotkanie odbyło się dzięki współpracy LGD „Północne Mazowsze” z Mazowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej prowadzonym przez Fundację „Fundusz Współpracy”.

Dwa dni później, LGD „Północne Mazowsze” zaprosiła panie z obszarów swojego działania, na warsztaty aktywizujące, zorganizowane w ramach projektu „Inkubacja i wsparcie ekonomii społecznej w podregionach ciechanowskim i ostrołęckim – IWES 5”. Uczestnicy tworzyli dekoracje z owoców i warzyw, wyroby cukierkowe oraz oryginalne świece sojowe. Spotkanie miało na celu integrację uczestniczek, wymianę doświadczeń oraz rozwijanie nowych umiejętności. Warsztaty prowadził Michał Warmusa Mobilny Kucharz. O działalności LGD „Północne Mazowsze” opowiedziały Justyna Urbaniak, koordynator ds. wdrażania LSR, oraz prezes LGD, Anna Kienik. Warsztaty zostały zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „Nasze Szewce” oraz Mazowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej (MOWES), które wspierają inicjatywy lokalne i rozwój społeczności wiejskich.

ES

Nie nudziły się w ferie

Ferie dla przasnyskich dzieci zorganizowała Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu. Program obejmował różnorodne warsztaty i spotkania.

W programie znalazły się warsztaty plastyczne, zajęcia językowe, ale przede wszystkim fascynujące podróże. Dzieci odwiedziły wirtualnie Hiszpanię, Grecję, Japonię i Chiny. Poznawały kulturę tych krajów, kuchnię, zabytki. Dużą trudność sprawiło jedzenie pałeczkami, ale jak się okazało dały radę. Natomiast pokazy w wykonaniu członków przasnyskiego klubu Kyokushin Karate okazały się niezwykle ciekawe. Były także zajęcia karnawałowe. Przewodniczkami w podróży były Maddie i Miriam – wolontariuszki, które pracują w bibliotece w ramach programu Europejski Korpus Solidarności. Dzieci spotkały się także z regionalistą

Janem Chmielewskim oraz przedstawicielką z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Martą Pęczkowską. Uroczyste zakończenie ferii miało miejsce 14 lutego, podczas którego dzieci zaprezentowały przygotowane na zajęciach prace i występy. Wszystkie zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem i były doskonałą okazją do rozwijania

pasji, zdobywania nowych umiejętności oraz integracji z rówieśnikami.

Odwiedziliśmy też Gminną Bibliotekę Publiczną w Krzynowłodze Małej. Spora grupa dzieci na niewielkiej przestrzeni, pilnie uczestniczyła w zajęciach.

W programie znalazły się różne kreatywne zajęcia. My trafiliśmy na „literackie rękodzieła”, w których uczestniczyło siedemnaścioro dzieci. W ciągu tygodnia było też malowanie pastą, detektyw w bibliotece, walentynkowe prasowanki,

a na zakończenie – wielki finał. Dzieci piekły kielbaski i pianki przy ognisku uczestniczyły w zabawach ruchowych. W feriach brały udział dzieci z Krzynowłodzi Małej, ale też z terenu gminy – Chmielenia, Rudna, Wiktorowa i z innych wiosek.

Mimo ograniczonych warunków biblioteka oferuje dla mieszkańcom różne imprezy kulturalne – powiedziała dyrektor biblioteki Renata Smolińska. – Są to spotkania autorskie dla dorosłych,

z okazji Dnia Kobiet jedziemy do Teatru Buffo, za chwilę mamy pokaz makijażu dla pań. Pierwszego dnia wiosny idziemy z pierwszaki i seniorami jej szukać. Rozmawiamy o pierwszych zwiastunach wiosny, robimy marzannę, czy wykonujemy inne prace, potem mamy wspólne ognisko albo jakiś poczęstunek.

A zatem w gminnej bibliotece dzieje się sporo. Także w zakresie czytelnictwa. Biblioteka pozyskuje środki na nowości i robi zakupy cztery razy w roku, starając się wybierać takie, żeby dla czytelników były atrakcyjne.

ESKA

Pokazy w wykonaniu członków przasnyskiego klubu Kyokushin Karate okazały się niezwykle ciekawe

Zajęcia z regionalistą Janem Chmielewskim

Finał ferii w Krzynowłodze Małej

FOT. GBP PRZASNYSZ, GBP KRZYNOWŁOŻA MAŁA, ESKA

**POWIAT
MAKOWSKI**

Podczas śródowej uroczystości odsłonięty został odnowiony pomnik ku pamięci ofiar, którego renowacja przeprowadzona została w ramach projektu „Mazowsze dla miejsc pamięci”. Środki na dofinansowanie prac renowacyjnych gmina Czerwonka pozyskała z samorządu Województwa Mazowieckiego. Odsłonięcia dokonali starosta Mirosław Augustyniak i wicestarosta Agnieszka Dąbrowska-Kot.

- Jesteśmy w miejscu uświęconym męczeńską krwią mieszkańców powiatu

85. rocznica zbrodni w Wąskim Lesie

W środę, o godzinie 13.00 rozpoczęły się uroczyste obchody rocznicy mordu w Wąskim Lesie, pod patronatem starosty makowskiego Mirosława Jana Augustyniaka i wójta gminy Czerwonka Pawła Kacprzykowskiego. Uroczystości odbywają się co roku pod pomnikiem wzniesionym ku czci ofiar niemieckiej zbrodni.

Z okazji tegorocznej rocznicy, pomnik został odnowiony

makowskiego. Jesteśmy tu po to, aby w zadumie, z pochylonym czołem, w modlitwie oddać cześć ich pamięci. Okrutne lata wojny pochłonęły wiele istnień ludzkich, a w powiecie makowskim mamy wiele miejsc pamięci. Niestety odchodzą już ci, którzy pamiętają tamte czasy. Moje pokolenie jeszcze pamięta

je z przekazu tych, którzy doświadczyli bestialstwa niemieckiego najeźdźcy, terroru, strachu oraz tego, że życie było jak okruszek chleba – każdy niemiecki żołnierz mógł je odebrać. To rzecz obecnie zupełnie niewyobrażalna, więc pamiętajmy o tych, którzy tamte czasy przeżyli i w tamtych czasach polegli.

Szczególnie o tych najsłabszych, bo tu w tej mogile spoczywają ludzie, którzy byli chorzy i oczekiwali pomocy – mówił starosta Augustyniak.

Głos zabrał również wójt gminy Czerwonka, Paweł Kacprzykowski.

- Nie będę mówił o hitlerowcach, czy nazistach. Powiem wprost - o Niemcach, którzy tutaj zamordowali ponad 500 osób, mieszkańców powiatu makowskiego – mówił wójt gminy Czerwonka Paweł Kacprzykowski. - Historia tego pomnika jest dosyć długa i dość skomplikowana. Najstarszym jego elementem jest obelisk, a pierwotna forma pomnika została wybudowana w latach 80. XX wieku. Następnie został zmodernizowany i przebudowany. Te płyty nie bez kozery zostały tak ułożone, w przyszłości będziemy wiedzieli kto tu zginął i będą na nich wyryte imiona i nazwiska – mówił.

Po przemówieniach wezwano do apelu poległych, zamordowanych w Wąskim Lesie. Po apelu, pod pomnikiem złożono kwiaty i zapalono znicze. Po głównej części uroczystości została odprawiona msza święta, którą odprawił ks. Jerzy

Szymoń, proboszcz parafii pw. św. Marii Magdaleny w Czerwonce.

12 lutego 1940 roku Niemcy wymordowali w Wąskim Lesie ponad 500 mieszkańców powiatu makowskiego. W większości byli to ludzie starsi, chorzy, a także dzieci. Zwabiono ich obietnicą bezpłatnego leczenia. Rozstrzelanych wrzucano do 30-metrowego dołu. Wszystko odbyło się w ramach tzw. „akcji eutanazyjnej” o kryptonimie T4, której celem było „oczyszczenie” społeczeństwa z „niepotrzebnych, obciążających elementów”. Pierwszymi ofiarami, jeszcze w sierpniu 1939, były chore dzieci w szpitalach niemieckich, stopniowo jednak „akcja” rozszerzała się na dorosłych mieszkańców III Rzeszy i terenów okupowanych. Jednym z jej inicjatorów i propagatorów był osobisty lekarz Hitlera. Główny Komisarz do spraw Zdrowia i Higieny Rzeszy, Karl Brandt.

Od 25 maja 2023 decyzją Rady Powiatu w Makowie Mazowieckim 12 lutego uznano dniem pamięci zamordowanych w tym dniu mieszkańców powiatu.

PB

Ks. Jerzy Szymoń poświęcił nową tablicę pamiątkową

Na koniec uroczystości złożono pamiątkowe wieńce

Na uroczystości obecne były poczty sztandarowe makowskich szkół i instytucji

Pożegnali emerytów

W piątkowe popołudnie, w głównej siedzibie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim odbyło się uroczyste pożegnanie strażaków odchodzących na emeryturę.

St. kpt. Bartosz Kołodziejki, komendant powiatowy PSP w Makowie Mazowieckim oraz inni koledzy z jednostki pożegnali trzech strażaków. Kpt. Marek Kaszuba rozpoczął służbę 13 sierpnia 1997, służbę zakończył na stanowisku zastępcy dowódcy jednostki. St. ogn. Zbigniew Kochański na służbę poszedł rok później – 3 sierpnia 1998 roku, służbę zakończył sprawując funkcję

dowódcy zastępu. St. ogn. Arkadiusz Mosakowski ma za sobą ponad 24 lata służby, rozpoczął ją w październiku 2000 roku. On również zakończył służbę jako dowódca zastępu.

Zegnąjący się ze służbą oficerowie otrzymali pamiątkowe medale. Na koniec uroczystości, na ich cześć odpalona została fontanna... strażackiej piany.

PB

Odchodzący na emeryturę strażacy otrzymali pamiątkowe medale

Nie mogło zabraknąć efektownego tortu

Fontanna z piany strażackiej na cześć świeżo upieczonych emerytów

Bezpieczne ferie z makowskimi strażakami

14 lutego strażacy z KPPSP Maków Mazowiecki brali udział w zajęciach zorganizowanych przez Gminną Publiczną Bibliotekę w Rzewniu w ramach społecznej akcji prewencyjnej „Bezpieczne Ferie” dla dzieci i młodzieży.

Wcześniej strażacy odwiedzili Karniewo i Sypniewo (12 lutego), a także Młynarze i Różan (16 lutego) oraz Stary Szelków (05 lutego).

Goście zapoznali dzieci z tajnikami swojego zawodu, wygłosili też pogadankę związaną z bezpieczeństwem podczas zimowego wypoczynku i zagrożeniami stwarzanymi przez tlenek węgla.

W ramach wspomnianej akcji Komenda w Makowie odwiedziła też Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza przy OSP Krasnosielc. Odwiedzający zwiedzili cały budynek, obejrzeni sprzęt na wyposażeniu pojazdów pożarniczych i zebrali wiedzę na temat specyfiki zawodu strażaka.

PB

Jednostkę makowskiej PSP odwiedziła Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza

Strażacy opowiedzieli o tajnikach swojego zawodu, młodzież usłyszała również o niebezpieczeństwach związanych z tlenkiem węgla

Już niedługo ruszają konsultacje dla przedstawicieli makowskich NGO

Powiat makowski zapowiedział pierwsze w tym roku konsultacje indywidualne dla przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych w ramach projektu Centrum Wsparcia dla NGO z powiatu makowskiego.

Projekt zakłada wspieranie i fachowe doradztwo dla makowskich NGO, by realizowały swoje cele i działania prospołeczne tak efektywnie, jak to tylko możliwe. Podczas pierwszych konsultacji, które odbędą się 19 lutego, poruszone zostaną takie zagadnienia

jak współpraca organizacji z instytucjami samorządowymi, analiza potrzeb NGO i praktyczne porady dotyczące przekuwania pomysłów prospołecznych w realne działania. Poruszone zostaną również tematy związane z poprawnym składaniem wniosków i prowadzeniem dokumentacji, zarówno podczas zakładania NGO, jak i codziennego działania.

Konsultacje odbędą się w siedzibie starostwa makowskiego przy ulicy Rynek 1 o godzinie 16.00. Osoby zainteresowane spotkaniem proszone są o zapisy pod numerem telefonu 505 483 336 lub mailem na adres: kasia.margol@gmail.com.

PB

Pięć kobiet, pięć historii, pięć wielkich wynalazków

Stosunkowo niedawno, bo 11 lutego, obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Kobiet i Dziewcząt w Nauce. Z tej okazji przywołujemy nazwiska pięciu kobiet, których personalia często pozostają nieznane, chociaż ich wynalazki zapisały się trwale w historii i ułatwiają nam życie na co dzień.

Hedy Lamarr.
Nie tylko gwiazda Hollywood

Urodzona jako Hedwig Eva Maria Kiesler 9 listopada 1914 w Wiedniu, Hedy Lamarr owszem, jest sławna – ale przede wszystkim jako gwiazda ekranu. Niezwykle piękna i bardzo fotogeniczna, a przy tym utalentowana, Hedy zapisała się w pamięci kina-manów rolami w filmach „Algier” (1938), „Kulisy wielkiej rewii” (1941), „Historia ludzkości” (1957), a przede wszystkim „Samson i Dalila” (1949).

Mało kto jednak wie, że oprócz filmu wielką pasją Hedy było opracowywanie wynalazków. Wraz z przyjacielem, George'em Antheilem, pracowała nad systemem wykorzystania technologii fal radiowych dla potrzeb obronności w czasach II wojny światowej. Pomysł Lamarr opierał się na przesyłaniu sygnału sterującego torpedą w postaci stale zmieniających się częstotliwości, tym samym ograniczając możliwość przejęcia torpedy przez wroga. System, znany dziś jako FHSS, od angielskiego „frequency-hopping spread spectrum”, został opatentowany przez Lamarr i Antheila w 1941 roku. Co prawda w czasie II wojny nie doszło do powstania prototypu urządzenia wykorzystującego ten patent, ale już w latach 60. pomysłem zainteresowała się amerykańska marynarka wojenna. Dla współczesnego czytelnika najbardziej interesujące może być jednak to, że metoda opracowana przez Hedy Lamarr stała się podstawą systemów komunikacji bezprzewodowej, w tym GPS, Bluetooth i przede wszystkim Wi-Fi. W 1997 roku Lamarr i Antheil zostali wspólnie wyróżnieni przez Electronic Frontier Foundation nagrodą EFF Award, przyznawaną pionierom technologii. W 2019 roku imieniem aktorki i wynalazczyni nazwano asteroidę: 32730 Lamarr.

Josephine Cochrane. Sama się tym zajmę

Josephine Cochrane, później Cochrane, z domu Garis, przyszła na świat w 1839 roku w Ashtabula County, Ohio. Mając zaledwie 19 lat poślubiła Williama Cochrane, który miał ambicje polityczne i życzył sobie, by jak najczęściej podejmować w domu ważnych gości. Niestety służba, zmywając niekończące się stopy naczyń, często tłukła cenną porcelanę. Zirytowana tym faktem Josephine, córka inżyniera, zaczęła rozważać pomysł stworzenia maszyny, która mogłaby usprawnić zmywanie. W 1883 roku William zmarł, zostawiając żonę z długami do spłacenia. Traktując to jako dodatkową motywację, Josephine spędzała długie godziny w szopie za domem, niestrudzenie dopieszczając swoją wizję. Tak powstał projekt pierwszej zmywarki: „Cochrane Dishwasher”. Prototyp, zbudowany z pomocą mechanika i złotej rączki George'a Buttersa, Josephine zainstalowała we własnym gospodarstwie, kolejne konstruowała dla przyjaciół i reklamowała w prasie, przyciągając stopniowo uwagę hoteli i restauracji. Swoją wynalazek zaprezentowała na wystawie światowej w Chicago w 1893 roku, gdzie otrzymała nagrodę. Początkowo zmywarki miały przede wszystkim zastosowanie przemysłowe, ich popularność w prywatnych gospodarstwach domowych wzrosła (w zasadzie – eksplodowała) w latach 50. XX wieku.

Założona przez Josephine Cochrane's Crescent Washing Machine Company z czasem przekształciła się w element przedsiębiorstwa KitchenAid, a dziś jest częścią koncernu Whirlpool.

Stephanie Kwolek. Tysiące ocalonych żyć

Stephanie, amerykańska chemiczka, przyszła na świat w 1923 roku jako córka polskich emigrantów, Eleonory (Nellie) i Jana (Johna) Kwoleków.

Studiowała chemię na uniwersytecie w Pittsburghu – jak w swoim felietonie poświęconym wynalazczyni pisze Tomasz Pospieszny, marzyła o medycynie, ale nie mogła sobie na to pozwolić finansowo. Ostatecznie zatrudniła się w firmie DuPont, gdzie pracowała nad wykorzystaniem związków chemicznych do tworzenia włókien, które w założeniu mogłyby doprowadzić do produkcji nowych tkanin. Zespół pod kierownictwem Kwolek pracował nad materiałami syntetycznymi o dużej wytrzymałości, w ten sposób tworząc m.in. nylon i lycrę.

Jednak największym dokonaniem Stephanie było stworzenie w warunkach laboratoryjnych ciekłego polimeru, podstawy lekkich, ale bardzo wytrzymałych włókien. Tak w 1965 roku powstał kevlar, polimer ponad pięciokrotnie lżejszy od stali, wykorzystywany do produkcji kombinizonów, rękawic, hełmów, kasków – ale przede wszystkim kamizelek kuloodpornych.

Kto wie, ile żyć już ocalał wynalazek Stephanie Kwolek, i ile jeszcze w przyszłości ocala?

Ada Lovelace. Pierwsza programistka

Augusta Ada King, hrabina Lovelace, urodziła się w 1815 roku w Anglii jako córka poety George'a Byrona i Any Milbanke. Rodzice Ady wzięli rozwód w atmosferze skandalu kilka tygodni po jej narodzinach, a dziewczynka rosła, wysłuchując wyłącznie gorzkich słów o ojcu.

Matka zachęcała Adę do studiowania nauk ścisłych. Po fascynacji geografią dziewczyna przerzuciła się na matematykę. Nigdy nie zrezygnowała ze swoich zainteresowań, nawet po ślubie i narodzinach trójki dzieci. Przyczyniła się do tego jej przyjaźń z Charlesem Babbage'em, dziś nazywanym „ojcem komputerów”, który zaprezentował Adzie wynalezioną przez siebie maszynę różnicową.

Ada Lovelace zostawiła po sobie siedem notatek dotyczących maszyny, podpisanych inicjałami AAL. W jednej z nich zawarła system służący do obliczania liczb Bernoulliego. Ten algorytm, pochodzący z 1843 roku, został ponownie opublikowany ponad 100 lat później i obwołany wówczas „pierwszym programem komputerowym w historii”, zaś Adzie przyznano tytuł „pierwszej programistki”. Są pewne kontrowersje co do zakresu zaangażowania hrabiny Lovelace w stworzenie algorytmu, niektórzy twierdzą, że zanotowała po prostu pomysły Babbage'a. Nawet jeśli tak było, miała bezspornie istotny wkład w rozpowszechnienie idei „pierwszego komputera”.

Mary Anderson. Zaklinaczka deszczu

Urodzona w Alabamie w 1866 roku Mary Anderson we wczesnej młodości praktycznie samodzielnie prowadziła ranczo i winnicę. W 1893 roku zarządziła budowę, a następnie funkcjonowaniem apartamentowca w Birmingham. W 1902 Mary wybrała się na wycieczkę do Nowego Jorku. Była zima, śnieg, a kierowca trolejbusu, którym podróżowała przyszła wynalazczyni, zmagając się z ograniczeniem widoczności z powodu ośnieżonej szyby. Co jakiś czas musiał wysiadać z pojazdu i oczyszczać ją ręcznie. To doświadczenie zainspirowało Mary do zaprojektowania systemu, który pozwoliłby kierowcy oczyszczać szybę bez opuszczania auta. Tak powstała wycieraczka samochodowa.

Mary otrzymała patent w 1903 roku, ale początkowo nie udało jej się zainteresować swoim wynalazkiem żadnego przedsiębiorcy. Dopiero w 1922 roku Cadillac jako pierwszy producent wprowadził wycieraczki do standardowego wyposażenia samochodu. Niestety, Mary nie doczekała się za życia ani uznania za pomysłodawcę, ani profitów z wynalazku. Zdaniem członków National Inventors Hall of Fame, po prostu „wyprzedziła swoje czasy”.

KAROLINA CHYMKOWSKA

Horoskop z kart tarota dla 12 znaków zodiaku od 21 do 28 lutego 2025

Baran (21 marca - 19 kwietnia)

Siła

Siła wyrażona w tej karcie wypływa prosto z wnętrza. Widzimy kobietę, która zapanowała nad lwem, nie uciekając się do przemocy. Jest zdeterminowana, skoncentrowana i pewna siebie, ale też pełna zrozumienia, ciepła i współczucia. Siła w tym tygodniu doda Baranom energii, a przede wszystkim pozwoli im uwierzyć, że stać je na to, by przenościć góry.

Byk (20 kwietnia - 20 maja)

8 kielichów

Jakiś istotny element w życiu Byków przestał się dla nich sprawdzać. Jakiegokolwiek dziedziny by nie dotyczył, nie niesie ze sobą tego, co nieść powinien. Iluzja prysła, dręczy nuda, może marazm, a może rozczarowanie. W każdym razie czas porzucić to, co zatrzymuje nas w miejscu. Nadszedł moment na podjęcie decyzji o zmianie, nawet jeśli oznacza to wyjście ze swojej strefy komfortu.

Bliznięta (21 maja - 20 czerwca)

Świat

Świat niesie Blizniętom poczucie spełnienia i kompletności. Wreszcie znajdują się tam, gdzie być powinny, a sukces jest w zasięgu ręki. Dość nieustannych kompromisów i ustępowania potrzebom innych. Wrażenie przynależności i harmonii napelni Bliznięta spokojem i przyniesie im pogodę ducha.

Rak (21 czerwca - 22 lipca)

4 mieczy

Nikt lepiej od Raków nie rozumie, jak istotne jest ładowanie co jakiś czas akumulatorów. Z jednej strony potrzebują tego ich natura introwertyka, z drugiej – wybujałe poczucie odpowiedzialności często skłania Raki do brania na siebie nadmiernych obciążeń, co prowadzi do wyczerpania. Raki potrzebują w tym tygodniu ciszy, introspekcji i spokoju. Uwaga na przeziębienia.

Lew (23 lipca - 22 sierpnia)

6 mieczy

W najprostszym, najbardziej oczywistym sensie 6 mieczy oznacza po prostu podróż, czasami nawet przeprowadzkę. W bardziej symbolicznym kontekście natomiast to zapowiedź dużej, często niezbyt komfortowej, ale koniecznej (i ostatecznie pozytywnej) zmiany. Może to być rewolucyjna zmiana pracy albo rezygnacja z palenia, a może powrót do fizycznej aktywności po dłuższej przerwie. Co najważniejsze jednak, 6 mieczy sugeruje Lwom, że mają w sobie siłę, by tej zmiany dokonać. Nawet jeśli w to wątpią.

Panna (23 sierpnia - 22 września)

Królowa denarów

Królowa denarów to godna, pełna macierzyńskiego ciepła pani ogniska domowego, wyposażona przy tym w godny podziwu zmysł praktyczny i zdolności organizacyjne. Władczyni dworu pentakli zachęca do rozkoszowania się drobnymi przyjemnościami, cieszenia się domowym luksusem, spokojnego dążenia do celu, a także bliskości z przyjaciółmi i rodziną.

Waga (23 września - 22 października)

As mieczy

As mieczy, jak każdy as, to karta początku i szansy – w tym wypadku przede wszystkim szansy intelektualnej. Wagi mają pomysł na siebie i są zdeterminowane, by go realizować, a okoliczności bardzo im sprzyjają: ich intelekt jest wystrzony, pamięć chłonna, a zdolności analityczne jeszcze większe niż zwykle. To świetny czas na podjęcie dyskusji, burzę mózgów, rozpoczęcie kursu albo naukę nowej umiejętności.

Skorpion (23 października - 21 listopada)

Król kielichów

Potrzeba utrzymywania kontroli jest dla Skorpionów bardzo istotna, jednak w nadchodzącym tygodniu Król kielichów sugeruje, by przywołać na pomoc nie tyle nakaz autorytetu, ile raczej dyplomację i zrozumienie. Król kielichów to mądry doradca i mistrz kreatywności, ale jego główne przesłanie to równowaga intelektu i emocji. Właśnie utrzymanie tej harmonii będzie w nadchodzącym tygodniu gwarantem twojego wpływu na innych.

Strzelec (22 listopada - 21 grudnia)

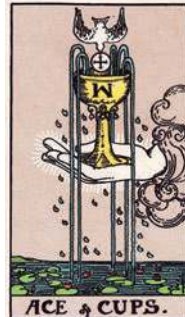
Król buław

Król buław to dla Strzelców znak, że czas przebudzić swoje zdolności przywódcze i przejąć kierownictwo. W nadchodzącym tygodniu Łucznicy będą potrafili objąć wzrokiem daleki horyzont. Nie zabraknie im optymizmu, daru przekonywania i charyzmy, z łatwością pociągną za sobą innych. Mają dość odwagi, by podjąć odważne, bezkompromisowe decyzje, jeśli sytuacja będzie tego wymagać.

Koziorożec (22 grudnia - 19 stycznia)

As kielichów

W życiu Koziorożców rysują się szanse na nowe początki, przede wszystkim w zakresie związków. To wymarzona karta dla singli poszukujących drugiej połówki, a w dłuższych stażem relacjach zapowiada pozbycie się emocjonalnych obciążeń i ożywienie uczuć. Intuicja Koziorożców będzie w nadchodzącym tygodniu szczególnie wystrzona. Kolejne dni upłyną im pod znakiem intensywnych, czystych, szczerych emocji.

Wodnik (20 stycznia - 18 lutego)

Rycerz mieczy

Rycerz mieczy to wcielona odwaga. Fakt, bywa impulsywny, ale też żaden inny Rycerz nie potrafi z takim przekonaniem bronić swoich racji i stać na straży tego, w co wierzy. Jego ambicja i determinacja ma szansę udzielić się w najbliższych dniach Wodnikom. To dla nich czas na wyznaczenie sobie jasnej, prostej i bezpośredniej ścieżki, a także na wyzbycie się lęku przed porażką.

Ryby (19 lutego - 20 marca)

Księżyc

Księżyc ostrzega Ryby, by nie ulegały złudzeniom i kierowały się przede wszystkim własną intuicją – i zdrowym rozsądkiem. Rozbudzona wyobraźnia może im podsuszać różne katastrofalne scenariusze, a plotki, kłamstwa i sekrety niepokoić i zbijać z tropu. Księżyc to światło i mrok w jednym, a kluczowe dla Ryb będzie dotarcie do sedna problemu i odkrycie prawdy.

Była niepewność, ale Jurand zagrał swoje

W pierwszym meczu w tym roku seniorzy Juranda Ciechanów zmierzali się na wyjeździe z Olimpią Piekarami Śląskimi. Mimo, że obie drużyny dzieli kilkanaście miejsc, to na parkiecie długi momentami nie było widać wielkiej różnicy klas. Ciechanowianie o zwycięstwo musieli walczyć do samego końca meczu.

Premierowego gola w nowym roku dla Juranda zdobył z rzutu karnego Damian Rutkowski. Zanosilo się na spokojny mecz. W 10. minucie, po sprytnym rzucie Marcina Smolarka, goście prowadzili 5:4, a w dodatku w kolejnej akcji Rutkowski po raz kolejny celnie egzekwował rzut karny.

Gdy z drugiej linii mocnym rzutem bramkę zdobył Bartosz Hardzina, podopieczni Jakuba Olszewskiego prowadzili już 8:5. Jednak graczom Juranda nie udało się „dowieźć” prowadzenia do przerwy - w końcówce to zespół z Piekary Śląskich był w lepszej

dyspozycji, zdobywając cztery bramki z rzędu. Pierwsza połowa zakończyła się remisem 10:10.

Po zmianie stron jako pierwsi zaatakowali goście, efektem czego była bramka Dawida Bujoka. Niestety, z prowadzenia goście cieszyli się zaledwie krótki moment, a w dodatku po kilku minutach gry miejscowi objęli prowadzenie. W dodatku z akcji na akcję Olimpia przeważała, czego efektem były bramki zdobywane seriami. Gra „Rycerzy” zacięła się. W 40. minucie Olimpia prowadziła już 18:14, a sytuacja Juranda wydawała się nie do pozazdroszczenia.

Kolejne 10 minut niewiele zmieniło, gospodarze prowadzili już sześcioma bramkami. O tym, że ciechanowianie mają jeszcze w sobie pokłady energii dowiedzieliśmy się w kolejnych minutach. Goście wykorzystali grę w przewadze i dość szybko zmniejszyli dystans do przeciwnika na dwie bramki.

W ciągu ostatnich dziesięciu minut nastąpił nagły zwrot akcji. Gospodarze okazali się bezsilni, zdobyli zaledwie dwie bramki, co nie mogło skończyć się dla nich dobrze. W 54. minucie efektywnym lobem nad bramkarzem Olimpii

1. Stal Mielec	15	44	490:393
2. Stal Gorzów	15	30	484:420
3. Gwardia Koszalin	15	29	467:428
4. Jurand Ciechanów	15	27	437:441
5. Padwa Zamość	15	26	458:423
6. Miedź Legnica	15	24	443:433
7. Pogoń Szczecin	15	24	402:395
8. Grunwald Poznań	15	20	429:429
9. Anilana Łódź	15	19	393:437
10. KP Żukowo	15	17	445:510
11. SMS Kielce	15	17	445:510
12. Nielba Wągrowiec	15	15	393:429
13. AZS Białą Podlaską	15	12	408:423
14. Olimpia Piekary Śląskie	15	11	407:456

wyrównał Dominik Mierzwicki. Jurand poszedł za ciosem, w kolejnej akcji gol Bartosza Hardziny przywrócił Jurandowi prowadzenie. Jednak następny atak Juranda był jeszcze efektywniejszy, po składnej akcji zespołu, bramkę zdobył, będąc w powietrzu, Patryk Dębiec. Skrzydłowy Juranda była autorem również ostatniego trafienia, a Jurand w dobrze znanym już sobie stylu odrobił znaczne straty, dopisując sobie kolejne trzy punkty.

Jurand Ciechanów awansował na czwarte miejsce

Dzięki wygranej zespół z Ciechanowa awansował na 4. miejsce w tabeli ligi centralnej. W następny weekend Jurand zagra we własnej hali z AZS AWF Białą-Podlaską.

Dębiec 4, Kosik 2, Bujok 2, Smolarek 2, Karczewski 1, Urbański 1, Lewkowicz, Ruszkowski, Błaszczak, Dobrzyniecki
15. kolejka: Anilana - Gorzów 23:27 (15:13), SMS Kielce - KP Żukowo 36:45 (17:24), Miedź Legnica - Padwa 34:35 (20:18), Gwardia - Pogoń 29:31 (12:17), Grunwald - Nielba 31:28 (18:16), AZS Białą-Podlaską - Stal Mielec 22:31 (10:15)

Olimpia Piekary Śląskie - Jurand Ciechanów 23:25 (10:10)
Jurand: Wiśniewski 1, Mirzejewski - Hardzina 4, Rutkowski 4, Mierzwicki 4,

Do ligi coraz bliżej

O ile pogoda nie pokrzyżuje planów, to już w pierwszy weekend marca piłkarze trzecioligowej Mławianki Mława zainaugurują rewanżową rundę rozgrywek piłkarskich. Białozieloni zmierzają się na wyjeździe z Wigami Suwałki. W sierpniu mławianie ulegli na swoim boisku zespołowi z Suwałk 2:3.

W miniony weekend podopieczni trenera Dominika Bednarczyka rozegrali swój ósmy sparing w tym okresie przygotowawczym. W Elblągu sparowali z ostatnim zespołem II ligi - Olimpią. Warunki pogodowe sparingu były jednak dalekie od idealnych - przez większość meczu padał intensywny śnieg. W pierwszej połowie to mławianie sprawiali dużo lepsze wrażenie, prowadząc do przerwy 3:1 (Mateusz Stryjewski dwa gole i Hubert Derlatka). Po zmianie drugoligowiec z Elbląga wykorzystał niemal wszystkie błędy piłkarzy Mławianki, zdobywając pięć bramek i odnosząc zwycięstwo 5:3.

Również na pierwszy dzień marca przewidywany jest start rundy wiosennej w IV lidze. Zespół Kamila Majkowskiego już w pierwszej kolejce wpada na głęboką wodą, ponieważ przyjdzie im się mierzyć z liderem rozgrywek - Żabkovią Żąbki. Na inaugurację ligi makowianie przegrali 0:6.

Porażkami zakończyły się sobotnie sparingi naszych czwartoligowców. Makowianka dostała solidną lekcję od Narwi Ostrołęka, przegrywając 1:5 (gol Pustoly), a MKS Przasnysz przegrał w Nidzicy ze Startem 2:4.

Ostatnie sparingi: Olimpia Elbląg - Mławianka Mława 6:3 (Mateusz Stryjewski 3, Derlatka dla Mławianki), Start Nidzica - MKS Przasnysz 4:2 (Kamiński, Bartosiewicz dla MKS), Nadnarwianka Pułtusk - Tygrys Huta Mińska 2:3, MKS Ciechanów - PAF Płońsk 3:3, MKS Ciechanów - Krysztal Gliniojeck 6:2 (Przytarski 3, Sepczyński, Majewski, Kaźmierczak), Narew Ostrołęka - Makowianka Maków Maz. 5:1, Korona Szydłowo - Iskra Krasne 5:2, Olimp Ciechanów - Wkra Sochocin 2:1, Opia Opinogóra - Konopianka Konopki 2:2

W takich warunkach Mławianka sparowała w Elblągu z Olimpią

(Łapuć, Letmanowski - Nosarzewski, Oldakowski), Mazur Ojrze - Korona Karolinowo 2:1, GKS Strzegowo - MKS Przasnysz II 3:1 (Kenc 2, Tatkowski), Gladiator Słozewo - Płońska Akademia Futbolu 5:6

Seminarium z mistrzami

Michał Korzybski (VI Dan), trener i prezes ciechanowskiego Matsogi, zorganizował w Ciechanowie seminarium taekwon-do ITF, które poprowadził Jerzy Jedut (IX dan). Szkolenie przeznaczone było wyłącznie dla instruktorów ze stopniem od I dan.

Spotkanie było okazją do wspólnego wykonania wszystkich 24 układów formalnych, od Chon Ji do Tong Il, oraz wnikliwej analizy szczegółów technicznych, przede wszystkim wyższych układów: Yeon Gae, Ul Ji, Moon Moo, So San, Se Jong i oczywiście Tong Il.

Zamierzenie było takie, by instruktorzy z wyższymi stopniami mieli możliwość doskonalenia techniki, których nie trenują na co dzień, prowadząc zajęcia we własnych klubach, gdzie skupiają się przede wszystkim na szkoleniu dzieci i młodzieży, czyli uczeniu kolorowych pasów.

Seminarium, które odbyło się w hali sportowej przy ulicy Kraszewskiego podzielono na trzy części. Pierwszy blok ćwiczeń to praca instruktorów z technikami fundamentalnymi, ćwiczeń, doskonalenie pojedynczych elementów składowych oraz kombinacji zawartych w układach. Omówienie szczegółów technicznych oraz doskonalenie fragmentów i całości układów.

Drugi blok ćwiczeń zawierał trudne sekwencje ruchowe (bardzo rzadko wykonywanych), z wyższych układów formalnych taekwon-do.

Trzeci blok ćwiczeń to kontaktowy trening wybranych, pojedynczych technik ręcznych oraz ich kombinacji, realne zastosowanie technik z układów z partnerem, oraz potencjalne zastosowanie wybranych technik z układów (w kombinacjach) z wieloma przeciwnikami. Ten blok seminarium zakończył Maraton 24 układów wykonywanych non stop. Tong Il tuł wykonało 14 osób ze stopniami IV dan i wyżej, w tym oczywiście mistrzowie: Jerzy Jedut oraz Tadeusz Łoboda, a także Jarosław Suska, Mistrz Jacek Wachała i Sławomir Kamola.

Jerzy Jedut zapoznał instruktorów i trenerów z rekomendacjami i z najnowszymi sugestiami technicznymi Komisji Technicznej ITF, której jest członkiem.

Każdy z uczestników seminarium otrzymał od konspekt - wiedzę w pigułce, na temat: odległości w wyskokowych technikach ręcznych i nożnych w układach oraz wysokości technik nożnych i pozycja rąk w układach.

W Dojang Matsogi Ciechanów odbyły się 3 treningi po 2 godziny z możliwością konsultacji indywidualnych po każdym treningu. W seminarium wzięło udział 50 instruktorów z Polski i z Ukrainy (6 osób). Wśród tej grupy liczną bo 15 osobową grupę stanowiły kobiety, z trenerką Kadry Polski Dorotą Mazur (VI dan) na czele.

erem

Seminarium taekwon-do ITF w Ciechanowie

Maraton na finiszu

Przedostatni siódmy etap biegowego Zimnara za nami. W sobotę w Przasnyszu wystartowało 35 osób, czyli nieco mniej niż dotychczas.

Punktualnie o godz. 10.00 starter dał znać, że zawodnicy mają pokonać kolejne 7 km, zaliczane do zimowego maratonu na raty. Lekki mróz, przyjemny wiaterek tym razem nie przeszkodziły w poprawianiu czasów. Już za tydzień odbędzie się ostatni, dodatkowy etap Zimnara i zakończenie tegorocznych sportowych zmagani. Organizatorzy zaplanowali ognisko, podsumowanie cyklu oraz wręczenie nagród.

Wyniki na poszczególnych dystansach:

Wyniki: mężczyźni: 1. Rafał Smoliński (24,23) Przasnysz, 2. Krzysztof Niksa (27,14) Cyk, 3. Mateusz Toma-

szewski (27,24) Przasnysz, 4. Sylwester Urbaniak (27,27) Jednorzec, 5. Piotr Goś (29,41) 6. Jakub Krajewski (30,04) obaj Przasnysz; kobiety: 1. Anna Urbaniak (31,00) Jednorzec, 2. Natalia Zyśk (33,00), 3. Marta Smolińska (35,43) obie Przasnysz, 4. Mariola Wiktorska (40,15) Jednorzec, 5. Katarzyna Krajewska (41,37) Przasnysz

lew

FOT. ZENON LEWANDOWSKI

Gdzie zagra Olek?

15-letni Aleksander Przytarski dał się już poznać w dorosłej piłce jesienią ub.r., gdy zdobywał seriami bramki dla MKS Ciechanów.

Mimo, że Olek chodzi dopiero do I klasy liceum ogólnokształcącego w Ciechanowie, to od dłuższego czasu łączony jest z odejściem do profesjonalnych klubów. Przez chwilę wydawało się, że może trafić do Rakowa Częstochowa, gościł w akademii Legii Warszawa, ale na razie polski kierunek stoi pod znakiem zapytania.

O Olka dopytują się również akademie piłkarskie największych klubów z Europy. Utalentowany piłkarz prze-

bywał już na testach w Holandii, a ostatnio otrzymał kilka zaproszeń na Półwysp Apeniński. Zdążył trenować już z rówieśnikami Juventus i Torino. W ubiegłym tygodniu zatrzymał się w Bolonii, gdzie poznawała tajemnicę włoskiego „catenaccio”. Powrót do Ciechanowa nie wybił go z rytmu strzeleckiego - w ostatnim sparingu z Krysztalem zdobył trzy bramki.

erem

OGŁOSZENIA
DROBNE

BUDOWLANE

Ogrodzenia murowane i wylewane: murarskie, fundamenty, stropy, schody, remonty: budowa domów, budynków gospodarczych: kostka brukowa - małe ilości. 692 718 009

FC-0067/25

Okna, drzwi używane/nowe, Ojrzeń, Ciechanowska 12A. 502 543 397

FC-0005/24

Sprzedam sianokiszonkę w belach. 889 271 550

M03051-18856

MOTORYZACYJNE

SKUP AUT ZA GOTÓWKĘ. 793 225 912

M03048-72339

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam działkę budowlaną 6.3 m² w Makowie Mazowieckim. Tel. 501 142 392

FC-0063/25

Wynajmę pokój dla jednej osoby. 536 971 056

PC-00095/25

Skup, ubój, eksport zwierząt

23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

FCP-191

Tygodnik ciechanowski

UWAGA!

Od dziś wszystkie ogłoszenia nadawane do wersji papierowej TC ukazują się również na portalu **ciechpress.pl**, w zakładce – ogłoszenia drobne.

Wynajmę mieszkanie. 505 852 088

PC-00099/25

Sprzedam działkę pod zabudowę. 608 811 650

PC-00105/25

Sprzedam działkę uzbrojoną 900m² w Starych Pieścirogach, gmina Nasielsk ul. Słonecznikowa. 575 310 757

NS-11

PRACA

Zatrudnię w gospodarstwie. 512 704 741

PC-00085/25

Szukam pani do opieki nad półtorarocznym dzieckiem, dorywczo, sporadycznie w weekendy wiek średni lub na emeryturze, osiedle Słoneczne Ciechanów. 513 070 292

PC-00106/25

Hurtownia Farbex

zatrudni przedstawiciela handlowego
Więcej informacji pod nr tel. 502 456 028
mail: b.zmorzynski@farbex.com.pl

FCP-33

ISBUD DEVELOPMENT

NOWE MIESZKANIA W CIECHANOWIE

Biuro sprzedaży:
Pułtusk ul. Białowiejska 17C
pon-pt 8:00-16:00
ciechanow@isbud.pl
www.isbud.pl

665 330 650

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW

INFORMUJE

o podaniu do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości położonych w Ciechanowie, przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz ogłoszony jest na okres 21 dni na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1 oraz umieszczony na stronie BIP Gminy Miejskiej Ciechanów.

Ciechanów, 2025.02.06

FCP-34

ROLNICZE

Wezmę w dzierżawę grunty orne. 511 447 222

PC-00226/24

Sprzedam siano i sianokiszonkę w belach. 506 247 873

PC-00068/25

Sprzedam Głębosza Unia Kret 5 łap, grubera 2,6 m Łukowo. 502 996 518

FC-0033/25

Nawozy NPK MG.S
skad: N-6%, P-16%, K-28%, S-9%, MG-7%.
Cena 2200 tona.
500 669 621

FC-0064/25

Sprzedam maszyny rolnicze siewnik, agregat, wagę, pług, brony. 692 142 811

PC-00100/25

Sprzedam prosięta. 512 201 064

PC-00103/25

Sprzedam żrebówki zimnokrwiste. 504 652 931

PC-00104/25

Sprzedam słomę. 600 221 430

PC-00107/25

Sprzedam większą ilość zboża paszowego. 510 377 886

PC-00108/25

Sprzedam jałóvkę wysokocielną Sońsk. 603 513 031

PC-00110/25

Sprzedam żrebówkę 6 miesięcy i stemple. 506 557 577

PC-00111/25

Oddam w dzierżawę 11,5ha w Sarnowej Górze. 664 840 457

PC-00112/25

MTZ, Farmtrac, New Holland, Case, T 25, C-360, 3p, C-330, C-328. 603 502 876

FC-862/24

KONSTAL GARAZE
Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonzewska

Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

skupuje krowy
oraz młode bydło

Odbiór z gospodarstwa

tel. 606 402 852, 23 691 20 18
lub 604 206 737

FN-20

olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą
Tel: 501 680 623

Skup bydła rzeźnego
KAR-POL
tel. 500 224 312
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
500 224 312

SIGMA-MAX
Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

Ciechanów ul. Augustiańska 35, tel: 23 32 33 300 wew 210
www.sigma-max.pl sklep.sigma-max.pl

SKUP ZBOŻA
gorszej jakości
na pellet

519 452 981

Sprzedam ziemniaki jadalne białe i żółte. 608 047 142

SE-41

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, Kupię ciągnik rolniczy Ursus, Zetor, MTZ i inne. 783 964 491

FC-862/24

Kupię ciągnik rolniczy C-330, C-360, Zetor MTZ i inne. 698 282 939

FC-862/24

Kupię słomę. 511 436 212

MO2786-86010

Kupię ciągniki rolnicze. 507 771 711

MO2949-93905

Kupię przyczepę wywrotkę. 780 054 049

MO2974-24933

Sprzedam szlakę na drogę, wały Waderstada Crosskill z włóką 620, 2019 rok, drzwi garażowe Wiśniowski 2.30x2.30. 608 754 004

FC-000902

Sprzedam owies. 604 453 695

SM-16

Okna gospodarcze/inwentarskie. 507 108 996

FC-0006/24

Sprzedam ziemniaki jadalne, owies. 513 079 082

SM-17

Sprzedam jajka wiejskie. 504 993 865

SM-18

Sprzedam sianokiszonkę, słomę w belach. 511 645 901

SI-44

Sprzedam słomę. 602 186 540

MO2766-41458

Kupię słomę w belach. 794 771 963

FE-5

Kupię ziemię rolną słabej klasy w powiecie Ciechanowskim 1ha max 2ha. Może być w dwóch kawałkach. 602 266 425

MO3043-74451

PGN.6850.3.2025

WÓJT GMINY RYBNO

INFORMUJE,

na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1145) podaje się do publicznej wiadomości, iż na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu pod adresem: www.gminarybno.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rybno www.bip.gminarybno.pl zamieszczono na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Rybno przeznaczonych do oddania w użyczenie:

- 1) nieruchomości zabudowanej przy ul. Sportowej 22 w Rybnie, oznaczonej ewidencyjnie Nr 411/5 ob. Rybno o powierzchni 2,4925 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KW EL1D/00009215/5 z przeznaczeniem na funkcjonowanie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rybnie oraz Gminnego Szkolnego Klubu Sportowego „Delfin” Rybno. Przedmiotem użyczenia jest cały budynek Centrum Sportowo-Rekreacyjnego w Rybnie o łącznej powierzchni 1098,41 m², który stanowić będzie siedzibę Gminnego Szkolnego Klubu Sportowego „Delfin” Rybno oraz przedmiot rozszerzonej działalności Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rybnie.

Z aktami sprawy można zapoznać się w Urzędzie Gminy Rybno, ul. Lubawska 15, 13-220 Rybno, pok. nr 18 w godz. od 8⁰⁰ do 16⁰⁰, tel. 23 696 60 55 wew. 10

Wójt

/-/ mgr inż. Tomasz Węgrzynowski

FCP-35

Sprzedam siano i słomę z dowozem. 600 356 533

MO3051-65297

Sprzedam słomę i siano w belach ze stodoły. 664 801 963

NS-9

Sprzedam owies czyszczony po centrali okolice Nasielska. 664 754 028

NS-10

Sprzedam siewniki zbożowe, przewracarkę do siana. 510 195 980

PC-00113/25

RÓŻNE

Sprzedam drewno opałowe kominkowe. 692 142 811

PC-00101/25

1001 rzeczy z Niemiec-Ojrzeń, Ciechanowska 12. 507 108 996

FC-0006/24

Sprzedam domek Holenderski. 535 701 811 lub 512 342 603

FE-7

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-01015/24

Pięćdziesięcioletni Pan pozna panią bez zobowiązań. 537 187 058

NS-8

USŁUGI

Przywiozę piach siany i płukany oraz z gliną na podsypy. 516 238 891

PC-00079

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-167

Hydraulik. 570 188 332

PC-01019/24

Odnawianie wanien. 600 979 826

FC-0052/25

Usługi remontowe, wykończenia wnętrz. 517 862 074

PC-00045/25

Wykonamy dla Państwa wszelkie remonty, biura, domy, mieszkania. 798 098 051

PC-00076/25

Sporządzanie pism procesowych, pozwów, porady prawne. 536 971 056

PC-00096/25

Demontaż eternitu i przeróbka dachów, krycie blach, więźby dachowe, doświadczenie, Tanio! 511 480 459

PC-00081/25

Kompleksowe remonty, wykończenia wnętrz, elektryka, hydraulika, łazienki, poddasza, płytki. 514 103 658

FC-0066/25

Docieplenia budynków, mycie i malowanie elewacji, remonty, wykończenia. 609 088 723

PC-00098/25

Wycinka drzew. 518 473 341

MO2854-61762

Instalacje Wod-Kan, Podłógówka, Maty Kapilarne, Pompy Ciepła, Kotle na Pelet i Drewno, Rekuperacja - Wentylacja itd. Nowato.pl 668 174 417

MO2822-91432

Projekty budowlane dla przemysłu i rolnictwa Tel. 796 100 703

MO1851-79354

ZŁOTA RĄCZKA I NIE TYLKO 505 243 170

MO2885-43376

Skup bydła

Marcin Malinowski

konkurencyjne ceny

511 394 119

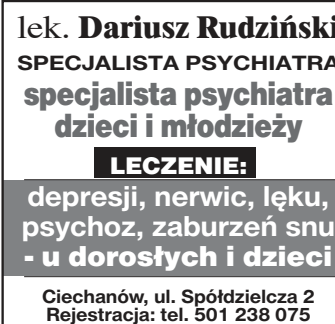
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKA

SKUP BYDŁA

ŁUKASZ GRZESZCZAK
Wielodróż 38 A

Tel. 792 264 299

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra dzieci i młodzieży

LECZENIE:
depresji, nerwicy, lęku, psychozy, zaburzeń snu - u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

Garaże Blaszane,
bramy garażowe, hale, kojce dla psów.

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!
Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

Alternatory, rozruszniki, sprężarki, klimatyzacje

Sprzedaż • naprawa • wymiana

Samochody osobowe, ciężarowe, maszyny rolnicze

Ciechanów, ul. Pułtуска 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT

Szamba
Zbiorniki betonowe
od 900 zł

609 245 209

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa „AGROL” Adam Dymkowski
Goszczycze Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

Redakcja Tygodnika Ciechanowskiego informuje,

że **biuro ogłoszeń** w Ciechanowie przy ul. Ściegiennego 2 **jest czynne od poniedziałku do piątku, w godz. od 8.00 do 16.00**

Zapraszamy

Ogłoszenia można nadawać też przez stronę www.ciechpress.pl

REWERS KON-tekst

REWERS

Kroniki ziemi
ciechanowskiej

Big Techy w kraju Polan

W ub. poniedziałek (10 lutego) premier Donald Tusk przedstawił z wielkim szumem medialnym plan gospodarczy na najbliższe lata - „Polska. Rok przełomu”.

Nie obyło się oczywiście bez „nawiązania historycznego”, bo wszystko to dzieje się ... tysiąc lat po pierwszej koronacji króla polskiego, Bolesława Chrobrego (kwiecień 1025 roku) – zaznaczył premier.

No więc w tysiąc lat po koronacji króla Bolesława I będziemy się w kraju Polan opierać na sześciu filarach rozwoju: bezpieczeństwie, energii, sprawnej logistyce, inteligentnej gospodarce i infrastrukturze. Inwestycje w kraju mają przekroczyć 650 miliardów zł i to jest kwota jakiej nie było jeszcze w historii polskiej gospodarki - powiedział Donald Tusk. Trudno pochylić się nad wszystkimi „filarami przełomu”, zatrzymam się tylko na jednym, ciekawym wątku – współpracy z Big Techami.

Big Techy, to określenia największych amerykańskich firm technologicznych, które rządzą światem, czyli Google’a, Amazona, Facebooka, Apple’a i Microsofta. I chociaż Big Techy przez przeciętnego odbiorcę informacji i usług są postrzegane jako całość, to w rzeczywistości rynkowej zaciekle rywalizują między sobą. Wiadomo, chodzi o pieniądze. O duże pieniądze. A one są u milionów odbiorców na całym świecie, którzy bez przerwy używają smartfonów i korzystają z aplikacji, usług i towarów oferowanych przez globalne firmy. Wiadomo też, że firmy nowych technologii niechętnie dzielą się swoimi zyskami.

Obecnie jesteśmy świadkami nowej odsłony rywalizacji Big Techów, chodzi o rozwój i wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI). Rządy wielu krajów są zdecydowane uczestniczyć i inwestować w nowoczesne technologie, bo upatrują w nich szansę na wzrost gospodarczy, innowacyjność i konkurencyjność narodowych gospodarek.

Również premier Tusk pochwalił się, że w Polsce pojawiają się szefowie Microsoftu i Google’a bo Polska chce być jednym z liderów AI w świecie, a Big Techy zamierzają poważnie zainwestować w nasz kraj.

Jako pierwszy pojawił się dyrektor generalny Google’a Sundar Pichai. Oczekiwania na efekty tej wizyty były ogromne, ale rozczarowanie jeszcze większe. Bo pan Pichai po spotkaniu z premierem oznajmił, że spółka

przeznacza... 5 mln dolarów na program szkoleń, który ma objąć milion Polaków.

Tak dla informacji: firma Google należy do konglomeratu Alphabet wartego 2,26 biliona dolarów, w 2024 r. jej przychody na całym świecie były rekordowe i wyniosły 348,16 miliardów dolarów, głównie z reklam.

Zainwestowanie 5 milionów dolarów w okresie 5 lat (czyli 1 mln dol. rocznie) uznano początkowo za nieporozumienie, nawet agencja PAP w swoim komunikacie napisała najpierw o 5 miliardach... Jednak wypowiedź szefa Google’a była precyzyjna – nie miliardy, ale miliony. „Wielka inwestycja” szybko stała się obiektem kpín i żartów. Wyliczono: 5 milionów dolarów w okresie 5 lat dla 1 mln Polaków to daje 5 dolarów na osobę...

Wprawdzie z ust prezesa Pichai padły ogólne sformułowania o przyszłych wspólnych przedsięwzięciach Polski i Google, o „podpisaniu nowego memorandum w sprawie wykorzystania sztucznej inteligencji w energetyce, cyberbezpieczeństwie i innych obszarach, które ma zwiększyć polskie PKB o 8 proc.”, ale żadnych szczegółów nie podano. Np. o rodzaju i rozmiarach inwestycji, jakichś „poważnych” kwotach (chyba, że objęto to klauzulę tajne/poufne).

Nie padły też żadne słowa o polityce Google’a względem wydawców medialnych, którzy od lat próbują wyegzekwować od Big Techów należne pieniądze z praw autorskich i pokrewnych, uskarżają się na Google’a (również do polskiego rządu) za dominację na rynku reklamy internetowej i niskie honoraria za korzystanie z ich treści. Po tej wizycie wielu zastanawiało się, czy aby nie zostaliśmy wyguglani...

Kilka dni później (w miniony poniedziałek) w Warszawie zameldował się wiceprezes Microsoftu Brad Smith, został również przyjęty przez premiera z pełnymi honorami. Na naprędce zorganizowanej konferencji prasowej dowiedzieliśmy się, że Microsoft zainwestuje w Polsce 2,8 miliarda złotych w centra danych, chmurę i sztuczną inteligencję. Padło też wiele miłych i budujących słów ze strony szefa Microsoftu pod adresem polskich naukowców i informatyków, całego młodego pokolenia, które będzie wykonawcą i beneficjentem inwestycji Big Techów w kraju Polan. Król Bolesław byłby zadowolony...

RYSZARD MARUT

Dezynformacja

Onegdaj, jakim dziatkiem był, mniemał ja, iż umysłu ciasnoty dostatek, jaki świat nasz trawi, braku dostatecznym podwojów otwarcia ku mędrcom wiedzy implikacją i nadzieję złudną żem żywił, iż gdy wiedza owa na prawicy wyciągnięciem być raczy, światłym człek się ostanie po wsze czasy. Zaprawdę powiadam wam, oto dowód, iż jam sam głupiec. Natenczas dopiero, kiedy roków temu pół kopy wihajster się objawił, co się internetem zowie, obaczył człek, w czym raczym kąpieli zażywać. Zaprawdę powiadam wam, czysta woda to to nie jest.

Wihajster, co się internetem zowie, orężem wszak obosiecznym i nie jeno mędrców szkielka i oka rachunki podawać nam raczy, a i maści wszelakiej dziwadeł prawdy objawione. Drzewiej człkowi dziwak dziwakiem się jawił. Natenczas dziwak na mędrca z góry spogląda, i ku prawdzie monopolu uzurpowawszy, niezawisłej kontemplacji inicjację ponad roków wiele dociekań, obserwacji i weryfikacji alchemicznym sposobem beczelnie stawia. Nigdy wszak nie miał ci on drogi tak prostej, coby do rzesz utrafić. Ongiś dezaprobaty uświadczyl by niechybnie, natenczas zaś to on umysłem nieoszlifowanem mędrcom się jawi.

Ironia w tem wszystkim takowa, iż tenże, co niezawisłej kontemplacji inicjację się chlubi, ode kontemplacji owej niezawisłej daleko jest, jako tylko daleko być może. I nie jeno po temu, iż logiką rzekomą się chlubiąc, logikę ową poniewiera okrutnie. Niezawisła jego wszak kontemplacja pojąć nie raczy, iż tańczy ci ona jako zagra procedury owego prowodyr. Chytróż prowodyra owego tem się jawi, iż w niezawisłość kontemplacji swej wiarę pokładać ofierze pozwala. A któż procedury owego prowodyrem, wiedza to nie tajemna.

Prawda ludu wabić nie raczy. Prawda jako flaki ze olejem nudna, niestrawna i uciążliwa nazbyt. Łgarstwo zaś na pokuszenie wiedzie, albowiem krasne ma opakowanie, atrakcyi pełne i za duszy struny te pociąga, co nie konceptem, a emocjami się karmia. Takóż przeto nim prawda w po świecie wojaż wyruszy, kłamstwo z wojaży owych już powrócić zdoła. Prawda przeto niechybnie w dezinformacji bagnie utonąć musi, jako los takowy ongiś kulturę spotkał.

Jako mawiał onegdaj cyrulik sławetny, wszyscy kłamać raczą. Łgają na potęgę dworzanie królewscy, posłowie, dostojnicy, komesi i decydenci wszelacy. Kłamię kaźden jeden, jako i my kłamiemy naszym winowajcom. Jako tedy prawdę wyluskać z owego morza informacyi zwodniczej? Ano prawda nigdzie ująć nie raczyła, i jest tam, gdzie była ode niepamiętnych czasów. Jeno odgrzebać ją trzeba.

Coby prawdę odnaleźć, ku źródłom udać się trzeba. A droga to daleka i skrótów ku niej brak. W drodze owej ode szamanów, hochsztaplerów i oświeconych jaśnie z daleka się trzymać, albowiem człek prawdziwie otrzymany braków swych świadom. Wiedzy i osiągnięć ludzkości przeze roków wiele nabytych nie skreślać, wiedzą z obrazów ruchomych ze kaligrafią żółtą zastąpiwszy. Woli nadobnej mędrców i alchemików z góry nie zakładać, spiszek zewsząd węższywszy. Umysł otwarty mieć, jeno nie na oścież, coby przeciągu nie było i mózgowia nie przewiało. Chucie swe powstrzymać przede tem, co kolorowe, a puste w środku. I świadomość mieć, iż prawda różnoraka być może i znaczeń wiele posiadać, przeto pytania odpowiedzi prostych znaleźć nie muszą.

Ku źródłom udać nam się trzeba, albowiem w razie przeciwnem we ustroju takowem obudzim się niechybnie, co się idyokracją zowie. A mnie inny świat miły, gdzie w wojaże człek wyrusza, tam gdzie żaden człek nie dotarł jeszcze.

Zali wždy, nie lepiej z kapitanem Kirkiem się pogubić, niżli z prezydentem CaMacho odnaleźć?

RADEKtor

KRESKA
HAJNOSA

Cocker...	Słodki napój z kofeiną	Gobelin na Wawelu	Duński fizyk, noblista w 1922	Wynagrodzenie dla posła	Dana, piosenkarka	Bohater wester-nów	7	Duch, straszny w zamku	Król, zginął z rąk Makbeta	Bardzo dobry wzrok	Dwudziesty pierwszy	Niedź-wiedź bambusowy
4			1	3		Skrzynkowa, przy głośniku		6			14	Element gaźnika
Stąd wypływa rzeka Niagara				Imiennik Ryś-Ferens					Na nim pięściarze			11
Dawny rzymski urzędnik sądowy					Alicja ...-Curuś, aktorka							
Balowa lub szpitalna				Maż dekarska				12	Leciał wyżej od Dedala (mit. gr.)		20	
	2			W nim grzybki	Wiatr jak model Volkswagena	... wiertniczy	9			Rzeka w Gryficach	... biały, krewny karpia	
Tytuł najpiękniejszej	Niemowlę, maluch				Podlaski – słynie z aukcji koni			Mamer, pudło	Podawany po nelsonsku			5
19				16	15	Drogowy lub zapytania			Gra z sekwen-sami		21	
Śpiewał „Ach, Franka, Franka”	Badane przez heraldyka					Śpiewa „I Should Be So Lucky”	13		10			17
Odprowadza krew z serca	8				Grupa współto-warzyszy				... Zeller			

Przysłowie
chińskie:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Krzyżówka nr 7

Liety z ponomerowanych pół utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski”, ul. Ściegiennego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety. Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechanowski.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz inną i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki nr 5: Śulifer ten, który ocalał od zapomnienia. Nagrody wylosowali: Bożena Gławk, Romuald Berkowska, Mariusz Rogowski.

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Tajemnice Szubienicznej Góry

Trzy wiedźmy w płomieniach; anonimowy drzeworyt prawdopodobnie z XVII w.

W wielu rejonach współczesnej Polski można spotkać ciągle jeszcze miejsca dawnych kaźni, ukryte zazwyczaj pod nazwą Szubienicznej Góry, bądź z niemiecka zwane Galgenbergiem. Nazwy niektórych z nich brzmiały niekiedy odmiennie, jak na przykład Wzgórze Wisielców na Wolinie, Wisiolki/Wisiołki na obrzeżach Torunia (na dzisiejszych Bielanych), czy Cierpiegi w Gnieźnie. Ta ostatnia nazwa nawiązuje do staropolskiego słowa „szubienica” (cierpiega), jak ją określano w XVI wieku w języku świata przestępczego. Swoją drogą już kilka razy zastanawiałem się czy podobnej etymologii nie można dostrzec w nazwie miejscowości Cierpigórz leżącej pod Przasnyszem. Ale językoznawcy są chyba innego zdania. Natomiast do najbardziej dziś znanych Szubienicznych Gór należy ta z Gdańska-Wrzeszcza, nazywana też Hycłową Górą (leżała ona w okolicach dzisiejszej Politechniki Gdańskiej), która już w późnym średniowieczu była miejscem kaźni usytuowanym na skraju Starego Miasta Gdańska, a także Szubieniczna Góra koło Reszla na Warmii, gdzie 21 sierpnia 1811 r. spalono na stosie Barbarę Zdunk z Bartoszcza, jedną z ostatnich w Europie ofiar procesów o czary.

Gdy chodzi o Mazowsze, to najbardziej znana była Szubieniczna Góra w Warszawie, która znajdowała się na Polkowie, a dokładnie na skarpie wsielanej na północ od Nowego Miasta, tuż obok dawnego traktu wodącego w kierunku Zakroczymia. Góra ta, a właściwie wzniesienie, co najmniej od początku XVI wieku służyła jako miejsce wykonywania kary śmierci przez „obwieszenie” i w podobnym charakterze była wykorzystywana jeszcze do XVIII wieku.

Dopiero rozwój miasta w latach trzydziestych XIX wieku spowodował, że miejsce to zostało zniwelowane i ostatecznie wchłonęła je wybudowana w tym czasie cytadela. Jednak warszawska Szubieniczna Góra to nie jedyne tego rodzaju wzniesienie o tej nazwie na Mazowszu. Jak bowiem pisał w 1907 r. Dominik Staszewski również w dawnej Mławie istniała – jak ją nazywali miejscowi – Szubienicza Góra, która znajdowała się za granicami miasta przy drodze wodącej do wsi Studzieniec. Niestety nie ma jej zaznaczonej na najstarszym (pruskim) planie Mławy z końca XVIII wieku, jak również na planach z XIX wieku. Stąd tylko w oparciu o informację urodzonego i wychowanego w Mławie Dominika Staszewskiego (wnuka burmistrza), wiemy, że wzniesienie to już na początku XX wieku zostało włączone w obręb nowej dzielnicy miasta Wólki i zatraciło częściowo swój pierwotny (naturalny) charakter. Z kolei z przekazów przedwojennych mieszkańców Mławy wiemy, że owa Szubienicza Góra to najprawdopodobniej – zachowane do dziś – wzniesienie na wprost wejścia na cmentarz parafialny na Wólce Mławskiej. Zapewne to ono właśnie, a nie miejsce wokół figury na Studzieniu – jak podawali niektórzy Mławianie – wzniesionej na płaskim terenie w XVII/XVIII wieku, było miejscem, gdzie wykonywano wyroki śmierci na osobach skazanych przez mławski sąd wójtowski (miejski).

Z dawnych ksiąg sądowych mławskich, które uległy zniszczeniu w czasie ostatniej wojny w Warszawie, z których korzystał jeszcze Dominik Staszewski, wiemy, że w 1687 r. na wzniesieniu tym ponosił śmierć herszt grasującej w okolicy szajki złodziei, i zarazem świętokradca okolicznych kościołów, Bartłomieja

Olbrata (Olbras), który obciążony zeznaniami przez innego członka złodziejskiej szajki, został skazany przez mławski sąd „za kościołów Bożych krzywdę (...) na karę pod szubienicą ręką prawej ucięcie i na ukazanie wszystkim żyjącym przybić oną do szubienicy, za insze zaś ludzkie kradzieże ma być obwieszon”. Z tego samego źródła wiemy, że dwa lata później, a dokładnie w 1689 r., w tym samym miejscu zostały spalone na stosie dwie kobiety posądzone o czary. Była to Maria Kukulina, której zarzucono, że „przyleciała z Mławy do Szydłowa na gęsiem jaju i cielej wtróbcie” oraz użyła czarów „aby wygasła linia dziedziców na Szydłowie”. Drugą skazaną była zaś córka kowala z Mławy, Zofia Rzeszotarska, która przewracając jęczmień na polu „rzuciła ziarnem na owce, bydło i konia, na którym jechał pan cześnik”, a uczyniła to rzekomo dlatego, „aby owce i bydło padło, a jegomości konie się nie wiodły”.

Obie przytoczone tu sprawy dobrze obrazują, czemu służyły wspomniane tu „szubieniczne góry”. Poza bowiem przegięciem, zwanym na przykład w Płocku szafotem, który znajdował się zawsze w centrum miasta, z reguły obok ratusza – tak było w Mławie, Płocku, Ciechanowie czy w Warszawie – wykonywano karę publicznej chłosty, czy karę śmierci przez ścięcie mieczem (np. w 1785 r. na rynku mławskim ścięto mieczem mieszczanina winnego przypadkowego zabicia na drodze Żyda), o tyle kara śmierci przez „obwieszenie” czy spalenie na stosie wymagała zupełnie innego miejsca. W pierwszym wypadku chodziło o to, że z reguły nie odcinano z szubienicy ciało powieszonych, aby przez dłuższy czas były dla przechodniów oraz osób podróżujących (stąd wybierano wzniesienie leżące przez traktach drogowych) symbolem kary za ciężkie przewinienia. Ciała te wisiały więc tak długo, dopóki nie uległy naturalnemu rozkładowi i same

spadły, bądź liny, na których wisiały uległy zerwaniu pod wpływem ciężaru ciała i warunków pogodowych, i wraz z nimi spadły na ziemię. Wtedy dopiero ludzkie szczątki grzebano na miejscu kaźni, „w niepoświęconej ziemi” i „poza granicami miasta”. Trudno wyobrazić sobie podobny koszmarny w centrum miasta, i to jeszcze przez dłuższy czas.

Z kolei stosy budowane z drewna i ogniem podpalane w centrum miasta czy wsi były wielkim zagrożeniem dla drewnianej i gęstej zabudowy. Dlatego ze względów bezpieczeństwa mieszkańców, a zarazem ze względów ideowych – uśmiercanie osób skazanych, a tym samym wykluczonych ze wspólnoty, poza granicami miasta czy wsi – dokonywano w pewnej odległości od granic miejscowości, na wybranych do tego naturalnych wzniesieniach, owych „szubienicznych górach” czy „górach wisielców” wydało się odpowiednim.

Na koniec pozostaje pytanie otwarte – czy poza Warszawą czy Mławą istniały jeszcze inne mazowieckie Szubieniczne Góry? Zapewne tak, choć miejscowa ludność mogła określać je innymi nazwami, które w lokalnym języku i świadomości z czasem zanikły. Historycy słusznie dopatrywali się istnienia takich miejsc w Płocku, Ciechanowie, Wyszogrodzie czy Łomży, gdyż w miastach tych działali miejscowi kaci, których imiona odnotowano w nowożytnych źródłach. Trzeba jednak pamiętać, że szubienice wznoszono nie tylko w miastach, ale również w wsiach, o czym najlepiej świadczy przywilej księcia Siemowita IV z 1385 r. nadający prawo chełmińskie leżącej pod Płockiem niewielkiej wsi Draganie, między innymi zawierający wzmiankę o pozwoleniu na budowę szubienicy. Zapewne więc na północnym Mazowszu jeszcze niejedna „szubieniczna góra” czy inne miejsce o takim właśnie charakterze skrywa swoje mroczne tajemnice sprzed wieków.

Z biegiem lat,
z biegiem tygodni...

Żelazny sołtys

W Brudnicach (gmina Żuromin) władza nadal leży na bruku. Jak pisaaliśmy w numerze 5'88 „Tygodnika Ciechanowskiego”, Edmund Żelazny, ostatni sołtys tej pięknie położonej nad Wkrę wsi ponad rok temu poddał się do dymisji. Powodem jego rezygnacji była niska gaża.

Mieszkańcy Brudnic wszelkimi siłami próbowali zatrzymać pana Żelaznego przy władzy. Najpierw, w głosowaniu jawnym, zdecydowali, że co kwartał będą mu płacić dodatkowo 10 tysięcy zł z funduszu wiejskiego. Niestety, stosowna uchwała – jak się później okazało – była niezgodna z prawem i na wniosek

biura Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie została uchylona.

Wkrótce potem brudniczanie postanowili dotować sołtysa z własnych kieszeni. Lecz tym razem veto postawił sam Żelazny: „Ja dziadem nie jestem. Zalatwiam sprawy urzędowe, więc młgmina powinna płacić, a nie ludzie”.

Koniec końców byty sołtys stał się osobą znaną. Oprócz „TC” pisała o nim „Rada Narodowa” i „Polityka”. Ostatnio, 13 kwietnia br., Polskie Radio w programie III nadało ponad 20-minutową audycję pod tytułem „Żelazny sołtys”.

Sam bohater oświadczył przed mikrofonem, że teraz nie chęłba być sołtysem nawet wtedy, gdyby mu płacili 100 tysięcy...
TC nr 20/1988 r.

Rząd nie utonie

Takiej tragedii nikt się nie spodziewał. Dziś trudno też jednoznacznie stwierdzić czy zrobiono wszystko, aby zapobiec, czy przynajmniej ograniczyć skutki powodzi. Na analizy i wnioski będzie jeszcze czas. Na pewno godny najwyższego podziwu są wysiłki i ofiarności ludzi walczących z powodzią na południu Polski. Wydaje się jednak, że najbardziej zaskoczony rozwojem sytuacji był nasz rząd z premierem Cimoszewiczem na czele.

TC 29/1997

Bauer chce drukować legalnie

Ciechanowska drukarnia wydawnictwa Heinrich Bauer przestała być tajemnicą. Szefowie tej firmy zrozumieli chyba, że ukrywanie zagadnień ochrony środowiska przed mieszkańcami było

błędem i w ub. tygodniu zaprezentowali swój zakład zaproszonym gościom.

Obecny na spotkaniu dyrektor ciechanowskiej drukarni Bauera Wojciech Kusio zapewniał, że obecnie w zakładzie trwa jedynie remont technologiczny. Próbuje się drukować m.in. tygodnik „Tele-tydzień”. Urządzenia i maszyny sprawdzane są szczególnie pod kątem emisji szkodliwych substancji.
TC 29/1997 r.

Libacja przed sklepem

Przy ulicy Granicznej w Ciechanowie otwarto sklep monopolowy. Nie spożywczy, nie punkt usługowy a sklep z wódką. Ale zdaniem czytelników zamieszkujących tamte strony akurat ten aspekt sprawy nie ma znaczenia. Istotna jest sprawa inna. Sklep znajduje się trochę na odludziu, nie gryzie miasta w oczy, więc klienci, a wśród nich budowlancy czują się zupełnie swobodnie i zaku-

pione artykuły monopolowe spożywają natychmiast po wyjściu na zewnątrz. Natomiast dzieci z pobliskich bloków już od trzynastej czyhają na puste butelki.

Od czasu do czasu zatrzyma się też jakiś autobus, kierowca wyskoczy na chwilę złapie pustą butelkę i jedzie dalej. Donoszą nam o tym naoczni świadkowie.

TC 42/1988 r.

Na zielonym rynku

Pod koniec maja pojawiły się na rynku młode ziemniaki w cenie 18-20 tys zł za kilogram. Pomidory w tym czasie kosztowały 28-30 tys. zł, ogórki 13 tys. zł, czereśnie 35 tys. zł, jabłka zagraniczne 20-23 tys. zł, sałata 2-3 tys. zł, arbuzy 28 tys. zł. Truskawki: 25 tys. za kg (na trasie płońskiej), 35 tys. na ciechanowskim bazarze.

Tygodnik
ciechanowski

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2Telefony:
sekretariat, red. naczelny:
23 672 34 02redaktor prowadzący:
23 673 93 63księgowość:
23 673 93 65

Tygodnik
gazeta mławska

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.plRedakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.Zespół:
Piotr Bieroń,
Walerian Dzikiewicz,
Krzysztof Jakubowski,

tygodnik
działdowski

ciechpress.pl

Klaudia Kujawa, Radosław Kowalski,
Radosław Marut, Katarzyna OlszewskaWspółpraca:
Krzysztof Biernowski, Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrońska,
Leszek Zygmier, [Stefan Zagiel]
Piotr Bieroń,
Marcin Stachelski

tygodnik
przasnyski

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowskatel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszenia@ciechpress.plRedakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

tygodnik
makowski

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.plPrenumerata:
Pocztą Polska
i u listonoszy,
ePrasa.plRedakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

Tygodnik
mazowiecki

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o. o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

Bank Spółdzielczy
w Raciążu

Kredyt MÓJ Własny Kąt

Przekuj marzenia
w rzeczywistość!

- ✓ **RRSO: 7,58%***
- ✓ Na zakup mieszkania lub budowę domu, modernizację albo rozbudowę
- ✓ Kwota kredytu - nawet do 1.000.000 zł
- ✓ Oczekiwany wkład własny 20% inwestycji
- ✓ Okres kredytowania do 30 lat
- ✓ Bez pobierania dodatkowych opłat w czasie kredytowania
- ✓ Spłata w ratach stałych lub malejących

bsraciaz.pl

15 placówek w Twojej okolicy

Oddział w Raciążu

ul. Mławska 20a, 09-140
Tel.: +48 (23) 679-96-31

POK w Sońsku

ul. Ciechanowska 21, 06-430
Tel.: +48 (23) 671-30-65

POK w Radzanowie

ul. Mławska 17, 06-540
Tel.: +48 (23) 679-80-17

POK w Koziebrodach

Koziebrody 80, 09-140
Tel.: +48 (23) 679-70-10

Oddział w Gąsolinie

ul. Główna 25, 06-440
Tel.: +48 (23) 671-42-98

Oddział w Szreńsku

ul. Rynek 5, 06-550
Tel.: +48 (23) 653-40-20

Oddział w Ciechanowie

ul. 17 Stycznia 33a, 06-400
Tel.: +48 (23) 679-91-11

POK w Uniecku

Unieck 13, 09-140
Tel.: +48 (23) 679-35-03

POK w Regiminie

ul. Mościckiego 2, 06-461
Tel.: +48 (23) 679-96-00

POK w Lutocinie

ul. Sierpecka 2, 09-317
Tel.: +48 (23) 658-10-04

POK w Ojrzeniu

ul. Ciechanowska 21, 06-456
Tel.: +48 (23) 671-81-52

POK w Gralewie

Gralewo 4, 09-166
Tel.: +48 (23) 679-30-09

Oddział w Bieżuniu

ul. Zamoyskiego 27, 09-320
Tel.: +48 (23) 657-80-03

POK w Zawidzu

ul. Mazowiecka 18, 09-226
Tel.: +48 (23) 231-11-23

POK w Siemiątkowie

ul. Warszawska 2, 09-135
Tel.: +48 (23) 679-60-29

* Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi na dzień 01.01.2025r 7,58%, całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów) 250.000,00 zł, całkowita kwota do zapłaty 618.339,29 zł, oprocentowanie zmienne 7,315% (WIBOR 3M 5,85% x 0,90 + marża 2,05 p.p.), całkowity koszt kredytu 368.339,29 zł (w tym: prowizje 0,00 zł, odsetki 368.120,29 zł, ustanowienie zabezpieczenia 200,00 zł, podatek od czynności cywilno-prawnych 19,00 zł), kredyt spłacany w 360 ratach miesięcznych, w tym: w 359 równych ratach po 1.717,27 zł, ostatnia rata wynosi 1.620,36 zł.

polsat

Środa
godzina 21:10
**Poznaj moich
rodziców**
komedia
USA 2000

Gregowi Fockerowi udało się już zdobyć przychylność ojca swojej narzeczonej Pam Byrnes. Nadszedł czas, by poznali się rodzice pary. Zawsze przestrzegająca etykiety Dina i były agent CIA Jack postanawiają spędzić weekend w towarzystwie przyszłych teściów swojej córki.

tvn

Czwartek
godzina 21:55
Starsky i Hutch
komedia sensacyjna
USA 2004

Lata 70., Bay City w Kalifornii. Policjant David Starsky jest oddanym pracownikiem służby i sztywniakiem, zaś funkcjonariusz Ken "Hutch" Hutchinson to luzak, który nie zawsze stosuje się do regulaminu, lubi też pieniądze i dziewczyny. Ich przełożony, kapitan Doby, ma z nimi wiele problemów. Decyduje, że zostaną partnerami.

TVP 1

Piątek
godzina 22:15
Nic śmiesznego
komediodramat
Polska 1995

Pełna absurdu historia 40-letniego pechowca. Zmarły reżyser Adam Miauczyński, rozpoczyna pośmiertny monolog wewnętrzny. Wraca pamięcią do wydarzeń ze swojego życia. Wspomina dziwaczne pomysły swoich rodziców i marzenia, aby zostać sławnym i uwielbianym przez kobiety filmowcem.

TVP 2

Sobota
godzina 22:20
**Książę i ja 3: Królewski
miesiąc miodowy**
komedia romantyczna
USA 2008

Król Danii, Edward, wraz ze swoją żoną Paige udaje się na długą odwlekana podróż poślubną. Zamiast popularnego kurortu, wybierają spokojną, położoną w górach Belavię. Wkrótce bez troski wypoczynek zakłóca przybycie Scotta, byłego chłopaka Paige. Edward zaczyna być zazdrosny o swoją ukochaną.

TRWAM

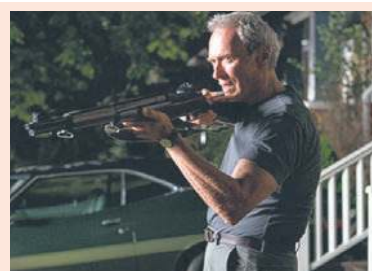
Niedziela
godzina 10:40
Mój przyjaciel Luluś
film dokumentalny
Polska 2018

Historia sierżanta Józefa Franczaka ps. "Luluś", ostatniego Wykłętego, który został zastrzelony 21 października 1963 roku podczas oblawy w Majdanie Kozic Górnych. Był on przedwojennym podoficerem żandarmerii wojskowej, żołnierzem AK oraz podkomendnym Uskoka.

7 TVN

Poniedziałek
godzina 21:05
Gran Torino
dramat sensacyjny
Niemcy/USA 2008

Walt Kowalski to samotny emerytowany mechanik samochodowy i weteran wojny w Korei. Odkąd umarła jego żona, jedyną osobą z którą mógł się porozumieć, jest coraz bardziej sfrustrowany. Wrogo odnosi się do wszelkich zmian, a szczególnie do nowych sąsiadów, imigrantów z Azji.

środa

19 luty 2025

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
07:30 Odzyskane życie, reportaż
08:00 Noce i dnie, serial
obyczajowy, odc. 5/12
09:00 Ranczo, serial, odc. 45
09:55 Komisarz Alex, odc. 75
10:45 Ojciec Mateusz, odc. 202
11:35 Królowie, serial historyczny,
odc. 26/80
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Zwierzęta w ruchu, film
dokumentalny
14:00 Wichrowe wzgórze, serial
obyczajowy, odc. 112
14:55 Jaka to melodia? teleturniej
15:35 Gra słów. Krzyżówka,
teleturniej
16:05 Dziedzictwo, serial
obyczajowy, odc. 490
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
17:55 Klan, telenowela, odc. 4469
18:25 Reporterzy, magazyn
reporterów
18:45 Akcyjowa 38, telenowela,
odc. 561
19:30 Program informacyjny
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Królowie, serial, odc. 27/80
20:55 Piłka nożna: Liga Mistrzów
UEFA - rewanżowy
mecz fazy play-off: PSV
Eindhoven - Juventus FC
23:05 Prawo Bronxu, dramat
kryminalny
01:15 Wyjazd służbowy, film
krótkometrażowy

TVP 2

05:30 M jak miłość, serial
obyczajowy, odc. 1763
06:25 Mozaika żydowska.
Magazyn kulturalno-religijno-społeczny, magazyn
06:55 Barwy szczęścia, serial
obyczajowy, odc. 3131
07:30 Pytanie na śniadanie -
pobudka, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzina na Święta
11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia
u Bralczyka
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja,
telenowela, odc. 134
14:05 Va banque, teleturniej
14:35 Na sygnale, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 675
15:05 La Promesa - pałac
tajemnic, serial obyczajowy,
odc. 84
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja,
telenowela, odc. 135
18:15 Va banque, teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu,
teleturniej
19:25 Barwy szczęścia, serial
obyczajowy, odc. 3131
20:00 Barwy szczęścia, serial
obyczajowy, odc. 3132
20:35 Przepis dnia, magazyn
20:50 Na dobre i na złe, serial
obyczajowy, odc. 945
21:55 Na sygnale, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 676
22:25 Na sygnale, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 677
23:00 Nasi ulubieńcy,
komediodramat

TVN

05:40 Uwaga! magazyn reporterów
05:55 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 981
06:50 Kuchenne rewolucje,
program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje,
program rozrywkowy
12:20 Kuchenne rewolucje,
program rozrywkowy
13:25 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1481
14:25 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1482
15:30 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1528
16:35 Detektywi, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 128
17:40 Detektywi, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 129
18:40 Sport
18:55 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 Doradca smaku, magazyn
kulinarny
20:10 Na Wspólnej, serial
obyczajowy, odc. 3964
20:50 Eternal Glory, reality show
21:55 Miasto złodziei, dramat
kryminalny
Podczas napadu na bank
zamaskowani bandyci biorą
jako zakładniczkę Claire.
Kobieta długo nie może
otrząsnąć się z przeżytej
traumy. Pewnego dnia poznaje
Dougę. Jest nim zauroczona.
00:35 Seria Niezgodna: Wierna,
film SF
03:00 MasterChef, program
rozrywkowy

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje,
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy,
serial fabularno-
dokumentalny, odc. 458
09:00 Malanowski & Partnerzy,
serial fabularno-
dokumentalny, odc. 459
09:30 Policjantki i policjanci,
serial obyczajowy, odc. 710
10:30 Policjantki i policjanci,
serial obyczajowy, odc. 711
11:30 Gliniarze, serial
paradokumentalny, odc. 1020
12:30 Gliniarze, serial
paradokumentalny, odc. 1021
13:30 Gliniarze, serial
paradokumentalny, odc. 1022
14:35 Dlaczego ja? serial
paradokumentalny, odc. 1253
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja, magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112, serial
paradokumentalny, odc. 868
17:00 Gliniarze, serial
paradokumentalny, odc. 630
18:00 Pierwsza miłość, serial
obyczajowy, odc. 3957
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość "Wydarzeń"
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko, serial, odc. 96
20:10 Farma, reality show
21:10 Poznaj moich rodziców,
komedia
23:50 Baby Driver, film sensacyjny
02:25 Zgon na pogrzebie, komedia
04:20 Na ratunek 112 ekstra, serial
paradokumentalny, odc. 55

TVN 7

06:05 Szkoła, serial
paradokumentalny, odc. 375
07:00 Szpital, serial
paradokumentalny, odc. 466
08:00 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1319
09:05 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1039
10:10 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1040
11:10 W-11 - Wydział Śledczy,
serial fabularno-
dokumentalny, odc. 943
11:55 Detektywi, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 69/100
12:55 Detektywi, serial fabularno-
dokumentalny, odc. 70/100
13:55 Szkoła, serial
paradokumentalny, odc. 683
14:55 Sąd rodzinny, serial
fabularno-dokumentalny,
odc. 133
15:55 Sąd rodzinny, serial
fabularno-dokumentalny,
odc. 134
16:55 Szpital, serial
paradokumentalny, odc. 983
17:55 Szpital, serial
paradokumentalny, odc. 984
19:00 Ukryta prawda, serial
paradokumentalny, odc. 1399
20:00 Karol - papież, który
pozostał człowiekiem, film
biograficzny
22:10 Ocean's Twelve: Dogrywka,
komedia sensacyjna
00:45 Hulk, dramat SF
03:15 To tylko kilka dni, serial
dokumentalny, odc. 4/6
04:05 Dom weselny, serial
fabularno-dokumentalny
odc. 5/7

TV TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Każdy maluch to potrafi
08:50 Słowo życia
09:00 Mocni Jego mocą
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja generalna Ojca
Świętego Franciszka
10:50 Muzyczne chwile
11:00 Góralskie nuty, reportaż
11:25 Jestem mamą, magazyn
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Kardynał Stefan Wyszyński,
film dokumentalny
13:05 Canillitas, film dokumentalny
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Kardynał Stefan Wyszyński
- Troskliwy Duszpasterz
Jasnogórski, film dok.
15:00 Katowienie praskie, film dok.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie, magazyn
16:30 Jeden Kościół, wielu
świętych, reportaż
17:00 Po stronie prawdy, magazyn
17:50 Muzyczne chwile
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści biblijne - historie
animowane z Nowego
Testamentu, serial, odc. 19
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Dobre historie, magazyn 08:00 Noce i dnie, serial obyczajowy, odc. 6/12 08:55 Ranczo, serial, odc. 46 09:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 76 10:50 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 203 11:35 Królowie, serial, odc. 27/80 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Pszczoły - niewidzialny mechanizm, film dok. 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 113 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 491 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4470 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 562 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Królowie, serial historyczny, odc. 28/80 21:05 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 412 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 35 dni w Czarnobylu, film dokumentalny 00:10 Szczęście świata, komediodramat 02:05 Popioły, dramat historyczny	05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1764 06:20 Operacja zdrowie, magazyn 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3132 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Wspólny dom, magazyn 11:50 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem- Bulecką, cykl reportaży 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 135 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno- dokumentalny, odc. 676 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 85 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 136 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3132 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3133 20:50 Tak to leciało! teleturniej 21:50 Kruk 2. Czorny Woron nie śpi, serial kryminalny, odc. 4 22:50 Informacje kulturalne 23:10 Kula w łeb, film kryminalny 00:55 Zegarki diabła, serial kryminalny, odc. 3/8 02:05 Zegarki diabła, serial kryminalny, odc. 4/8 03:20 Żywie Białoruś! film biograficzny	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 982 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1483 14:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1484 15:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1529 16:35 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 130 17:40 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 131 18:40 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3965 20:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 21:55 Starsky i Hutch, komedia sensacyjna 23:55 Bridget Jones 3, komedia romantyczna 02:30 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 443 03:15 Uwaga! magazyn reporterów 03:30 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 11/26 04:00 Recepta na stary dom 3, program rozrywkowy 04:25 Nauka jazdy 3, program rozrywkowy	05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno- dokumentalny, odc. 462 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno- dokumentalny, odc. 465 09:30 Policjantki i policjanci, serial obyczajowy, odc. 712 10:30 Policjantki i policjanci, serial obyczajowy, odc. 713 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1023 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1024 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 351 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1254 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 869 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 631 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3958 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko, serial kryminalny, odc. 97 20:10 Farma, reality show 21:10 Diabeł ubiera się u Prady, komediodramat 23:30 To skomplikowane, komedia 02:15 Poznaj moich rodziców, komedia	06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 376 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 467 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1320 09:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1041 10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1042 11:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno- dokumentalny, odc. 944 11:55 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 71/100 12:55 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 72/100 13:55 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 684 14:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 135 15:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 136 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 985 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 986 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1400 20:00 Wieczór gier, komedia 22:15 Elita złodziei, film kryminalny 00:15 Rezolucja 819, dramat obyczajowy 02:15 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 13/21 03:05 Zbrodnie z pierwszych stron gazet, serial dokumentalny, odc. 15/16 03:55 Dom weselny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 6/7	08:35 Słowo życia 08:40 Muzyczne chwile 08:55 Święty na każdy dzień 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Opowieści biblijne - historie animowane z Nowego Testamentu, serial, odc. 19 09:50 Mateczniki Polskości 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Wykłady z konferencji "Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki" 12:45 Republika Pawłowska 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnecki, reportaż 15:00 Po stronie prawdy, magazyn 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial obyczajowy, odc. 11 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Nadzieja, reportaż 08:00 Noce i dnie, serial obyczajowy, odc. 7/12 08:55 Ranczo, serial, odc. 47 09:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 77 10:45 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 204 11:35 Okrasa łamie przepisy 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Estremadura - przyrodniczy raj w Europie, film dok. 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 114 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 492 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4471 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 563 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Królowie, serial historyczny, odc. 29/80 21:05 Kłangor, serial kryminalny, odc. 7/8 22:05 Nic śmiesznego, komediodramat 23:50 Na wyciągnięcie ręki, melodramat 01:45 Prawo Bronxu, dramat kryminalny	05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1765 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się, talk-show 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3133 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Operacja zdrowie, magazyn medyczny 11:50 Tańcząca ze światem - Tunezja, magazyn 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 136 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno- dokumentalny, odc. 677 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 86 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 137 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3133 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3134 20:45 Postaw na milion, teleturniej 21:45 Królowe przekrętu, komedia kryminalna 23:45 Blue Moon, serial obyczajowy, odc. 8/10 00:40 Nasi ulubieńcy, komediodramat 02:25 Kula w łeb, film kryminalny	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 983 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1485 14:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1486 15:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1530 16:35 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 132 17:40 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 133 18:40 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Człowiek ze stali, film SF 22:55 Dunkierka, film wojenny Lato 1940 roku. Wojska III Rzeszy otaczają żołnierzy alianckich w Dunkierce - francuskim mieście portowym. Jeden z ocalałych, Tommy, toczy rozpaczliwą walkę o życie. 01:10 Kuba Wojewódzki, talk-show 02:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas, serial kryminalny, odc. 2/23 03:05 MasterChef, program rozrywkowy 04:15 Uwaga! magazyn reporterów 04:35 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 12/26	04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 11:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 352 12:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 353 13:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 354 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1255 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 870 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 632 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3959 18:50 Wydarzenia 19:15 Lepsza Polska 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko, serial kryminalny, odc. 98 20:10 Farma, reality show 21:10 Najmro. Kocha, kradnie, szanuje, komedia 23:20 Wojna królów, dramat historyczny 02:10 Underworld: Wojny krwi, horror SF Spór pomiędzy wampirami a wilkołakami wybucha na nowo. Zwycięstwo jednej ze stron może zależeć od Eve, córkii Selene. Dziewczynka jest pierwszą w dziejach hybrydą zwaśnionych ras.	06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 377 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 468 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1321 09:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1043 10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1044 11:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno- dokumentalny, odc. 945 11:55 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 73/100 12:55 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 74/100 13:55 Szkoła, serial, odc. 685 14:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 137 15:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 138 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 987 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 988 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1401 20:00 Ocean's 13, komedia sensacyjna 22:40 Szeffowie wrogowie 2, komedia 01:10 Królowa przetrwania 2, reality show 02:05 Gorący temat, dramat biograficzny 03:55 Usterka 13, serial fabularno- dokumentalny, odc. 2/13 04:20 Druga strona medalu 2, talk-show	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Don Hoppe, film dok. 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą, magazyn 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski, cykl felietonów 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Fatima - znak nadziei, reportaż 13:05 Wieluń był pierwszy, reportaż 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Natura obiektywnie 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Ojcowie niepodległości 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19:30 Brat Franciszek, serial obyczajowy, odc. 3 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Pełnosprawni, magazyn dla niepełnosprawnych 08:10 Czarne chmury, serial przygodowy, odc. 8/10 09:15 U Pana Boga w ogródku, serial komediowy, odc. 10/12 10:10 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 78 11:10 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 205 12:10 Nevada Smith, western 14:30 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny 15:05 Żona dla Polaka, reality show 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 493 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Żona dla Polaka, reality show 18:40 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Pierwszy strzał, thriller 22:15 Zatoka szpiegów, serial szpiegowski, odc. 8/9 23:15 Siedem sióstr, thriller SF Przyszłość. Każda rodzina może posiadać jedno dziecko. W tej nieprzyjaznej rzeczywistości na świat przychodzą siedmioraczki. Opiekę nad nim przejmuje dziadek Terrence. 01:25 Nic śmiesznego, komediodramat 03:15 Jaka to melodia? teleturniej	06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3132 06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1849 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 To jest grane, program muzyczny 11:50 Czerdziestolate k, serial obyczajowy, odc. 14/21 12:45 Czerdziestolate k, serial obyczajowy, odc. 15/21 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 945 17:15 Uciekająca panna młoda, komedia romantyczna 19:15 Słowo na niedzielę 19:25 Rodzinka.pl, serial, odc. 139 20:00 The Voice Kids 8, widowisko 21:05 The Voice Kids 8, widowisko 22:20 Księżę i ja 3: Królewski miesiąc miodowy, komedia romantyczna 00:05 Kruk 2. Czorny Woron nie śpi, serial kryminalny, odc. 4 01:10 Królowe przekrętu, komedia kryminalna 03:15 Cudownie ocalony, komedia obyczajowa Mazury, lata 60. XX w. Owdowiały Mikołaj Biesaga chce postawić kapliczkę jako dziękczynienie za przeżyłą wojnę. Przypadkiem poznaje oszustkę Lolę. Kobieta, podając się za artystkę, wydłusza od niego pieniądze.	05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 984 06:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3963 11:50 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3964 12:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3965 12:40 Miś Yogi, film familijny 14:20 Eternal Glory, reality show 15:25 Ostatni smok, film przygodowy 17:40 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 18:40 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Jedyna miłość razy dwa, film obyczajowy Mąż Emmy, Jesse, ginie na Alasce. Trzy lata później kobieta znajduje nową miłość, Sama. W końcu przyjmuje oświadczyń ukochanego i zaczyna planować ślub. Przeżywa jednak szok, gdy pewnego dnia okazuje się, że uznany za zmarłego Jesse żyje. 21:45 Wszystko wszędzie naraz, film SF 00:40 Pacific Rim, film SF 03:05 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 444 04:05 Uwaga! magazyn reporterów 04:25 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 13/26 04:50 Kto was tak urządził? magazyn	04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje, 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1003 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1004 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1005 14:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1006 15:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1007 16:30 Nasz nowy dom, reality show 17:30 Awantura o kasę, teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Festiwal "Magiczne Zakończenie Wakacji 2024", widowisko 21:55 Festiwal "Magiczne Zakończenie Wakacji 2024", widowisko 23:55 Świat w płomieniach, film sensacyjny 02:50 Lep na muchy, komedia kryminalna Tripp wchodzi do banku. Wtedy na placówkę napadają dwie działające niezależnie grupy przestępcze. Pracownicy i klienci stają się zakładnikami bandytów. Wkrótce w strzelaninie ginie agent FBI. Toczące się wokół wydarzenia zaczynają budzić wątpliwości Trippa, który nie może uwierzyć, że padł ofiarą tak wielu zbiegów okoliczności.	05:25 Magda gotuje Internet, magazyn kulinarny 05:55 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 445 06:45 Królik Bugs: serial twórców Zwariowanych melodii, serial obyczajowy, odc. 3/52 07:00 Wiza na miłość: Pierwsze spotkanie, program rozrywkowy 08:00 Zgłoś remont 10, program rozrywkowy 09:00 LEGO® NINJAGO: FILM, film animowany, 11:10 Mówię Wam 2, program kulturalny 11:50 Niezwykłe Stany Prokopa, program rozrywkowy 12:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1035 13:25 Zgłoś remont 10, program rozrywkowy 14:30 Hulk, dramat SF Genetyk Banner stara się zgłębić specyfikę systemu odpornościowego. Robi doświadczenia na sobie i swoim małym synku, Brusie. 17:20 Batman i Robin, film przygodowy 20:00 Starcie tytanów, film fantasy 22:30 Łowca czarownic, film fantasy 00:35 Millerowie, komedia kryminalna 02:45 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 14/21 03:35 To tylko kilka dni, serial dokumentalny, odc. 5/6 04:25 Dom weselny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 7	08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych 09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Muzyczne chwile 10:35 Słowo życia 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 12:50 Natura obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 14:35 Słowo życia 14:40 Święty na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo 15:00 Cioteczka, reportaż 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Informacje dnia 16:10 Świadkowie zbrodni UPA, film dokumentalny 17:00 Żywa nić tradycji, reportaż 17:30 Przelamując bariery 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 08:00 Tydzień 08:35 Stawka większa niż życie, serial wojenny, odc. 15/18 09:45 Stawka większa niż życie, serial wojenny, odc. 16/18 10:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 79 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Pielgrzymi Nadziei, cykl reportaży 13:10 Dziewicze zakątki Ziemi, serial dokumentalny, odc. 4/6 14:20 Żona dla Australijczyka, komedia muzyczna 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 494 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Dewajtis, serial kostiumowy, odc. 7-ost. 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Żona dla Polaka, reality show 21:20 Żona dla Polaka, reality show 22:20 Po prostu przyjaźń, komedia 00:40 Pierwszy strzał, thriller Makler giełdowy z Wall Street, Will, zabiera swoją rodzinę w okolice, w których się wychował. Przypadkiem zostaje tam wmieszany w porachunki między groźnymi przestępcami, którzy porwają mu syna.	05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3133 06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3134 06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1850 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka 11:45 The Voice Kids 8, widowisko 12:50 The Voice Kids 8, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 16:15 Tak to leciało! teleturniej muzyczny 17:15 Postaw na milion, teleturniej 18:10 Hrabia Monte Christo, serial kostiumowy, odc. 8-ost. 19:20 Rodzinka.pl, serial, odc. 140 20:00 Ocalona, thriller 21:45 Polska. Co dalej? 23:05 Pechowi szczęście, komedia przygodowa 01:10 Prokurator, serial kryminalny, odc. 10-ost. 02:10 Uciekająca panna młoda, komedia romantyczna Dziewięć lat po oszałamiającym sukcesie "Pretty Woman" znów spotykają się na planie reżyser Garry Marshall i aktorski duet Julia Roberts i Richard Gere. Maggie kilkakrotnie porzuciła partnerów przed ołtarzem. Dziennikarz Ike Graham pisze o niej zjadliwy artykuł.	05:15 Uwaga! magazyn reporterów 05:30 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 06:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:15 Magda gotuje Internet, magazyn kulinarny 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Magda gotuje Internet, magazyn kulinarny 11:55 Co za tydzień 12:25 Pajęczyna Charlotty, film familijny Prosiaczek Wilbur omal nie trafia do rzeźni. W ostatniej chwili ratuje go wrażliwa miłośniczka zwierząt, Fern. Niestety, dziewczynka zostaje zmuszona do oddania pupila na farmę. 14:30 DC Liga Super-Pets, film animowany 16:50 Tedi i szmaragdowa tablica, film animowany 18:40 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 The Traitors. Zdraycy, program rozrywkowy 21:10 The Traitors. Arena, program rozrywkowy 21:50 Kac Vegas w Bangkoku, komedia 23:55 Pan i Pani Kiler, komedia sensacyjna 02:05 MasterChef, program rozrywkowy 03:25 Uwaga! magazyn reporterów 03:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 445 04:30 Recepta na stary dom 3, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 10:55 Minionki 2: Wejście Gru, film animowany Prosiaczek Wilbur omal nie trafia do rzeźni. W ostatniej chwili ratuje go wrażliwa miłośniczka zwierząt, Fern. Niestety, dziewczynka zostaje zmuszona do oddania pupila na farmę. 12:50 Noc w muzeum 2, film przygodowy W Muzeum Historii Naturalnej w Nowym Jorku po zmroku eksponaty ożywają. Teraz grozi im zamknięcie w magazynach. Były ochroniarz Larry Daley chce ocalić rzymianina Octaviusa, kowboja Jedediaha i pozostałych przyjaciół. 15:10 Skołowani, komedia romantyczna 17:30 Awantura o kasę, teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Państwo w państwie 20:10 Robin Hood, dramat przygodowy 23:10 To skomplikowane, komedia 01:55 Cynicy i praktycy, komediodramat Pracujący dla demokratów strateg polityczny Gary Zimmer robi wszystko, by emerytowany płk Jack Hastings został burmistrzem Deerlaken. Czeką go trudne zadanie, gdyż miejscowość to bastion republikanów.	06:20 Królik Bugs: serial twórców Zwariowanych melodii, serial obyczajowy, odc. 4/52 06:35 Królik Bugs: serial twórców Zwariowanych melodii, serial obyczajowy, odc. 5/52 06:50 Królik Bugs: serial twórców Zwariowanych melodii, serial obyczajowy, odc. 6/52 07:05 Wiza na miłość: Pierwsze spotkanie, program rozrywkowy 08:05 Zgłoś remont 10, program rozrywkowy 09:05 Lou! Codziennik, film familijny 11:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1036 12:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1037 13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1038 14:25 Zgłoś remont 10, program rozrywkowy 15:25 Karol - papież, który pozostał człowiekiem, film biograficzny 17:30 Ocean's 13, komedia sensacyjna 20:00 Zielona miła, dramat obyczajowy 23:55 Godziny szczytu 2, komedia sensacyjna 02:00 Laura, film obyczajowy Lekarze wykrywają u Laury, córki Zbyszka i Marleny Nowaków, wadę serca. Mężczyzna, który dotąd nie chciał pracować w kopalni, zmuszony złą sytuacją finansową zatrudnia się jako górnik.	08:00 Słowo życia 08:05 Polski punkt widzenia 08:25 Święty na każdy dzień 08:30 Dom w serce wpisany, reportaż 09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 3 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek dla dzieci 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 10:40 Mój przyjaciel Luluś, film dokumentalny 11:40 Zamek w Korzkwi - Szlakiem Pióra 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do rodaków 12:45 W górskim domku ogrodnika, reportaż 13:00 Koncert Noworoczny 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Mateczniki Polskości 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina, serial obyczajowy, odc. 23 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna, cykl felietonów 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Studio Raban, magazyn 08:00 Noce i dnie, serial obyczajowy, odc. 8/12 08:55 Ranczo, serial obyczajowy, odc. 48 09:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 80 10:45 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 206 11:35 Królowie, serial, odc. 28/80 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Dziewicze zakątki Ziemi, serial dokumentalny, odc. 4/6 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 115 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 495 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4472 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 564 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Matki. Pieśni na czas wojny, teatr TV 21:25 Postscriptum, wywiad 21:55 Clint Eastwood - ostatni z wielkich, film dokumentalny 23:00 Balans bieli 23:40 Na fali, film sensacyjny 01:55 Po prostu przyjaźń, komedia	05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1766 06:25 Dobre historie, magazyn 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3134 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Okrasa łamie przepisy 11:50 Przyrodnik na tropie, serial dokumentalny, odc. 18 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 137 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 677 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 87 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 138 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3134 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3135 20:40 Kulisy serialu "M jak miłość", cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1851 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 678 22:30 Krew z krwi, serial sensacyjny, odc. 10-ost. 23:20 Rejs, komedia obyczajowa 00:45 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 7/13	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 985 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1487 14:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1488 15:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1489 16:35 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 157 17:40 Szpital św. Anny, serial obyczajowy, odc. 1/26 18:40 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3966 20:50 MasterChef Nastolatki, program rozrywkowy 22:10 Pacific Rim, film SF 00:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas, serial kryminalny, odc. 3/23 02:00 Co za tydzień 02:20 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 446 03:05 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 423 03:50 Uwaga! magazyn reporterów 04:05 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 15/26	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 466 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 467 09:30 Policjantki i policjanci, serial obyczajowy, odc. 714 10:30 Policjantki i policjanci, serial obyczajowy, odc. 715 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 355 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 356 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 357 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1256 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 871 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1020 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3960 18:50 Wydarzenia 19:18 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko, serial kryminalny, odc. 99 20:10 Farma, reality show 21:10 Psy 3. W imię zasad, film sensacyjny 23:55 Punisher, film sensacyjny 02:40 W cywilu 5: Pole bitwy, film sensacyjny	05:15 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 245 06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 378 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 469 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1322 09:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1045 10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1046 11:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 946 11:55 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 75/100 12:55 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 76/100 13:55 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 686 14:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 139 15:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 140 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 989 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 990 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1402 20:00 Królowa przetrwania 2, reality show 21:05 Gran Torino, dramat sensacyjny 23:30 Zielona miła, dramat obyczajowy 03:05 Mówię Wam 03:35 Zgłoś remont 10, program rozrywkowy	08:00 Informacje dnia 08:15 Czarny sufit, film obyczajowy 09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina, serial obyczajowy, odc. 23 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan bezpieczeństwa państwa 11:30 Warto być ojcem, magazyn 11:45 Muzyczne chwile 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Życie lasu. Storczyki, film dokumentalny 13:00 20 czerwca 1941 roku, reportaż 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 NZS Buntownicy, film dok. 15:00 Brat Kalikst z Poczekajki, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady medyczne bonifratrów 17:00 Świadkowie, cykl reportaży 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Noce i dnie, serial obyczajowy, odc. 9/12 08:55 Ranczo, serial, odc. 49 09:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 81 10:50 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 207 11:35 Królowie, serial, odc. 29/80 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Hiszpania. Kraina królików, film dokumentalny 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 116 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 496 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4473 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 565 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Taniec z rosyjskim niedźwiedziem, film dok. 21:25 Program publicystyczny 22:10 Żelazny most, dramat obyczajowy 23:45 Niebezpieczne miasta, film dokumentalny 00:50 Błąd systemu, dramat obyczajowy 03:05 Shindisi, dramat obyczajowy	06:30 Duchowym szlakiem, cykl reportaży 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3135 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:20 Jedzenie ma znaczenie, magazyn kulinarny 11:50 Lena na Kaukazie, cykl reportaży 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 138 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 678 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 88 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 139 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3135 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3136 20:40 Kulisy serialu "M jak miłość", cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1852 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 679 22:30 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:30 Memento, thriller 01:30 Ocalona, thriller	05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 986 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1490 14:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1491 15:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1492 16:35 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 158 17:40 Szpital św. Anny, serial obyczajowy, odc. 2/26 18:40 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3967 20:50 Kuba Wojewódzki, talk-show 21:55 Plan doskonały, thriller 00:30 Superwizjer, magazyn reporterów 01:05 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 02:10 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 447 03:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 410 03:45 Uwaga! magazyn reporterów 04:00 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 16/26 04:25 Recepta na stary dom 3, program rozrywkowy	04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 468 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 470 09:30 Policjantki i policjanci, serial obyczajowy, odc. 716 10:30 Policjantki i policjanci, serial obyczajowy, odc. 717 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 358 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 359 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 360 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1257 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 872 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1021 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3961 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko, serial kryminalny, odc. 100 20:10 Farma, reality show 21:10 Ambulans, thriller 00:10 Robin Hood, dramat przygodowy	05:15 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 246 06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 379 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 470 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1323 09:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1047 10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1048 11:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 947 11:55 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 77/100 12:55 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 78/100 13:55 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 687 14:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 141 15:55 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 142 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 991 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 992 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1403 20:00 Królowa przetrwania 2, reality show 21:05 Elita złodziei, film kryminalny 23:15 Batman i Robin, film przygodowy 01:50 Rezolucja 819, dramat obyczajowy 03:30 Zgłoś remont 10, program rozrywkowy	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Puszcza Białowieska - leśny cmentarz, reportaż 09:00 Papież Polak do rodaków 09:30 Słowo życia 09:35 Święty na każdy dzień 09:40 Mocarz pokory, reportaż 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy... 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Pragnienie Boga, film dok. 13:00 Polonia, reportaż 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Misja Szczecin - Madagaskar, film dok. 15:00 Oddech Boga, serial, odc. 8 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie, reportaż 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia